

Navrhovateľ: **Obec Divinka**

„Preventívne opatrenia a ochrana pred povodňami v obci Divinka“

Zámer podľa zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Spracovateľ: ENGOM, s.r.o.

August 2016

OBSAH

Úvod

I. Základné údaje o navrhovateľovi	6
1. Názov.....	6
2. Identifikačné číslo	6
3. Sídlo.....	6
4. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa	6
5. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje kontaktnej osoby, od ktorej možno dostať relevantné informácie o navrhovanej činnosti a miesto na konzultácie	6
II. Základné údaje o navrhovanej činnosti	7
1. Názov.....	7
2. Účel.....	7
3. Užívateľ.....	7
4. Charakter navrhovanej činnosti	7
5. Umiestnenie navrhovanej činnosti	7
6. Prehľadná situácia umiestnenia navrhovanej činnosti	8
7. Termín začatia a skončenia výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti.....	9
8. Stručný opis technického a technologického riešenia.....	9
9. Zdôvodnenie potreby navrhovanej činnosti v danej lokalite	11
10. Celkové náklady.....	12
11. Dotknutá obec	12
12. Dotknutý samosprávny kraj	12
13. Dotknuté orgány.....	13
14. Povoľujúce orgány	13
15. Rezortný orgán.....	13
16. Druh požadovaného povolenia navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov ..	13
17. Vyjadrenie o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti presahujúcich štátne hranice.....	14
III. Základné informácie o súčasnom stave životného prostredia dotknutého územia.	15
1. Charakteristika prírodného prostredia	15
Abiotický komplex krajiny	15
1.1. Geomorfológia.....	15
1.2. Geologická charakteristika	15
1.3. Inžinierskogeologická charakteristika	17
1.4. Geodynamické javy	18
1.5. Klimatická charakteristika	19
1.6. Pôda	20
1.7. Hydrologická charakteristika.....	20
Biotický komplex krajiny.....	22
1.8. Rastlinstvo	22
1.9. Živočíšstvo	23

Socioekonomický komplex krajiny	24
2. Krajina, krajinný obraz, stabilita, ochrana, scenéria.....	24
2.1. Súčasná krajinná štruktúra.....	24
2.2. Funkčné využitie územia.....	25
2.3. Vzhľad krajiny.....	25
2.4. Chránené územia a ekologicky významné segmenty krajiny.....	26
3. Obyvateľstvo, jeho aktivity, infraštruktúra, kultúrnohistorické hodnoty územia	30
3.1. Historická krajinná štruktúra.....	30
3.2. Obyvateľstvo.....	30
3.3. Sídla.....	32
3.4. Priemysel.....	32
3.5. Sociálna infraštruktúra a služby.....	32
3.6. Poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo.....	33
3.7. Technická infraštruktúra.....	35
3.8. Dopravná a telekomunikačná infraštruktúra.....	36
3.9. Rekreácia a cestovný ruch.....	38
3.10. Kultúrnohistorické hodnoty územia.....	38
4. Súčasný stav kvality životného prostredia vrátane zdravia	40
4.1 Pôdy a horninové prostredie.....	40
4.2. Povrchové a podzemné vody.....	41
4.3 Ovzdušie.....	43
4.4 Nakladanie s odpadmi.....	44
4.5 Radónové riziko.....	44
4.6 Hluk.....	45
4.7 Rastlinstvo a živočíšstvo.....	47
4.8 Environmentálne záťaže.....	48
4.9 Zdravotný stav obyvateľstva.....	48
4.10 Syntéza hodnotenia súčasného stavu kvality životného prostredia.....	51
IV. Základné údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti na životné prostredie vrátane zdravia a o možnostiach opatrení na ich zmiernenie.....	52
1. Požiadavky na vstupy.....	52
2. Údaje o výstupoch.....	54
3. Údaje o predpokladaných priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie.....	57
4. Hodnotenie zdravotných rizík.....	58
5. Údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti na chránené územia.....	58
6. Posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a časového priebehu pôsobenia.....	59
Vplyvy na abiotický komplex krajiny.....	59
6.1. Horniny a pôda.....	59
6.2. Ovzdušie.....	59
6.3. Podzemná a povrchová voda.....	60
Vplyvy na biotický komplex krajiny.....	60
6.4. Vplyv na genofond a biodiverzitu.....	60
Vplyvy na socioekonomický komplex krajiny	62
6.5. Krajinná štruktúra a vzhľad krajiny.....	62

6.6. Funkčné využitie územia	62
6.7. Obyvateľstvo	62
6.8. Sociálna infraštruktúra.....	62
6.9. Infraštruktúra	63
6.10. Doprava	63
6.11. Chránené územia a ekologicky významné segmenty krajiny.....	63
6.12. Rekreácia a turizmus	64
6.13. Poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo.....	64
6.14. Priemysel	64
6.15. Sumarizácia vplyvov	64
7. Predpokladané vplyvy presahujúce štátne hranice	66
8. Vyvolané súvislosti, ktoré môžu spôsobiť vplyvy s prihliadnutím na súčasný stav životného prostredia v dotknutom území	66
9. Ďalšie možné riziká spojené s realizáciou navrhovanej činnosti.....	66
10. Opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov jednotlivých variantov navrhovanej činnosti na životné prostredie	66
11. Posúdenie očakávaného vývoja územia, ak by sa navrhovaná činnosť nerealizovala	78
12. Posúdenie súladu navrhovanej činnosti s platnou územnoplánovacou dokumentáciou a ďalšími relevantnými strategickými dokumentmi	69
13. Ďalší postup hodnotenia vplyvov s uvedením najzávažnejších okruhov problémov	69
V. Porovnanie variantov navrhovanej činnosti a návrh optimálneho variantu	70
1. Tvorba súboru kritérií a určenie ich dôležitosti na výber optimálneho variantu	70
2. Výber optimálneho variantu alebo stanovenie poradia vhodnosti pre posudzované varianty.....	70
3. Zdôvodnenie návrhu optimálneho variantu.....	71
VI. Mapová a iná obrazová dokumentácia.....	71
1. Zoznam obrázkov	71
VII. Doplnujúce informácie k zámeru.....	71
1. Zoznam textovej a grafickej dokumentácie, ktorá sa vypracovala pre zámer a zoznam hlavných použitých materiálov	71
2. Zoznam vyjadrení a stanovísk vyžiadaných k navrhovanej činnosti pred vypracovaním zámeru.....	72
3. Ďalšie doplnujúce informácie o doterajšom postupe prípravy navrhovanej činnosti a posudzovaní jej predpokladaných vplyvov na životné prostredie	72
VIII. Miesto a dátum vypracovania zámeru	72
IX. Potvrdenie správnosti údajov	72
1. Spracovatelia zámeru.....	72
2. Potvrdenie správnosti údajov podpisom spracovateľa zámeru a podpisom oprávneného zástupcu navrhovateľa	73
5. Prílohy	74 - 79

Úvod

Zámer navrhovanej činnosti popisuje pripravované preventívne protipovodňové opatrenia na vodnom toku Divina. Opatrenia navrhuje obec Divinka v rámci ochrany vlastného územia pred povodňami, ako technické opatrenia na koryte dotknutého vodného toku, ktoré sú zamerané na zníženie povodňového rizika na povodňami ohrozenom území a na predchádzanie záplavám spôsobovanými povodňami.

Technické riešenie v podstatnej miere vychádza z daných priestorových podmienok (výškové a smerové pomery) a možností územia s vybudovanou infraštruktúrou. Zvýšená frekvencia výskytu povodňových prietokov pravdepodobnosti 20 – 50_r počas posledných rokov si vyžaduje dimenzovať kapacitu koryta na prietok Q_{100r} .

Navrhovaná úprava je od km 0,000 v spodnej časti obce pri križovaní s cestou I. triedy Žilina - Bytča po km 0,651. Celková dĺžka úpravy potoka je 651,0 m.

Navrhovaná činnosť je podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov zaradená do prílohy č. 8 kategórie č. 10 – Vodné hospodárstvo položky č. 7 v časti B podľa čoho podlieha zisťovaciemu konaniu.

Zámer je vypracovaný v jednom variante navrhovanej činnosti, nakoľko príslušný orgán Okresný úrad Žilina, odbor starostlivosti o životné prostredie na základe odôvodnenej žiadosti navrhovateľa podľa ustanovenia § 22 ods. 6 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov upustil listom č. OU-ZA-OSZP-2016/035496-002/Hnl zo dňa 05.09.2016 od požiadavky variantného riešenia zámeru.

I. Základné údaje o navrhovateľovi

1. Názov

Obec Divinka

2. Identifikačné číslo

321222

3. Sídlo

Obecný úrad
Divinka 142
013 31 Divinka

4. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa

Obec Divinka
Ing. Michal Krško
tel. 041/5621486, 0907831617
e mail: obec@divinka-lalinok.sk
web: www.divinka-lalinok.sk

5. Meno priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje osoby, od ktorej možno dostať relevantné informácie o navrhovanej činnosti a miesto na konzultácie

RNDr. Marian Gocál
Bytčická 89
010 01 Žilina
tel. 0907 137 836
e mail: engom@engom.sk

miesto na konzultácie: Obecný úrad Divinka

II. Základné údaje o navrhovanej činnosti

1. Názov

„Preventívne opatrenia a ochrana pred povodňami v obci Divinka“

2. Účel

Účelom navrhovanej činnosti je ochrana obce pred povodňami realizovaním technických opatrení, predchádzanie vzniku povodníam a zmiernenie ich následkov.

3. Užívateľ

Obec Divinka

4. Charakter navrhovanej činnosti

Navrhovaná činnosť „Preventívne opatrenia a ochrana pred povodňami v obci Divinka“ je podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov novou činnosťou.

Predmet posudzovania: objekty protipovodňovej ochrany.

5. Umiestnenie navrhovanej činnosti

Lokalizácia záujmového územia podľa územno-správneho členenia Slovenskej republiky:

VÚC: Žilinský kraj

Okres: Žilina

Obec: Divinka

Situovanie záujmovej lokality podľa Katastra nehnuteľností Slovenskej republiky:

Katastrálne územie: Divinka

Parcelné čísla pozemkov KN (register C): 1286

Druh pozemku: vodné plochy.

Záujmové územie navrhované na vybudovanie protipovodňových objektov sa nachádza v zastavanom území obce Divinka v spodnej časti obce pri križovaní s cestou I. triedy Žilina – Bytča na vodnom toku Divina v celkovej dĺžke 651,0 m.

6. Prehľadná situácia umiestnenia navrhovanej činnosti

Obr. č. 1 Situácia

7.Termín začatia a skončenia výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti

Tab. č. 1

Navrhovaný rok začatia výstavby	4.2017
Navrhovaná doba výstavby	18 mesiacov
Navrhovaný rok ukončenia výstavby	10.2018
Predpoklad ukončenia činnosti	Bez časovo ohraničenej doby

Ukončenie prevádzky

Počas výstavby musí byť koryto vždy dostatočne prietočné. Zemina, vyťažená pri výkope koryta, jám a rýh, podobne stavebný materiál (lomový kameň, stavebné dielce) nesmú byť skladované v prietočnom profile. V čase ukončenia výstavby protipovodňových objektov budú prijaté opatrenia na vylúčenie rizík znečistenia životného prostredia. Odpady vyprodukované počas výstavby budú odovzdané na zhodnotenie alebo zneškodnenie oprávnenej osobe v súlade s právnymi predpismi na úseku odpadového hospodárstva.

8.Stručný opis technického a technologického riešenia

Miestny vodný tok Divinský potok v zastavanom území obce Divinka, ohrozuje pri povodňových prietokoch existujúcu zástavbu s príľahlými pozemkami a zároveň svojou eróznou činnosťou spôsobuje nestabilitu svahov (najmä v blízkosti miestnej komunikácie a súkromných pozemkov).

Navrhované protipovodňové opatrenie:

Navrhovaná úprava miestneho potoka Divina je od 0,000 v spodnej časti obce pri križovaní s cestou I. triedy Žilina – Bytča po km 0,651. Celková dĺžka úpravy potoka je 651,0 m.

Úprava potoka Divina, rkm 0,000 - rkm 0,651

Návrh pozdĺžneho sklonu v tejto časti vychádza z priemerného sklonu existujúceho profilu toku 13 ‰. Celý úsek potoka od križovania s cestnou komunikáciou, až po koniec navrhovanej úpravy je recipient v pôvodnom stave, ktorý bol obhliadkou zistený ako nevyhovujúci a rizikový pri povodňových stavoch. Potok preteká v tesnom dotyku s nehnuteľnosťami v obci a s miestnou komunikáciou. Navrhovaná úprava spočíva v zabezpečení povodňových prietokov a v ochrane jednotlivých stviev a objektov. Vybudovanie novej regulácie s osadením nových oporných múrov bude rešpektovať garantovať prietok Q100. Na zmiernenie pozdĺžneho sklonu sú navrhnuté stupne do výšky 0,3 m z lomového kameňa. Na zvýšenie prietočnej kapacity potoka je navrhnuté aj zvýšenie brehu vybudovanou hrádzou a rozšírenie koryta.

Podpásové opevnenie dna voľným záhozom s nižším krytím plochy i medzery v príľahlých častiach pätiiek vytvoria primeranú pestrosť pre stanovištné druhy ichtyofauny. Čiastočnému zacloneniu koryta napomôže po vzraste výsadba sprievodnej zelene, ktorá aj vizuálne zmäkčí priame brehovú líniu toku.

Stavebné objekty: delenie stavebných objektov je totožné s jednotlivými úsekmi.

SO01 Protipovodňová ochrana na potoku Divina,
SO02 Pásky, schody, stupne
SO03 Zábradlia

Smerové pomery - úprava v celej dĺžke je totožná so súčasným vedením toku. Použité polomery oblúkov sú v rozsahu $R = 50 - 120$ m. Medzipriamky v max. dĺžke 50 m.

Sklonové pomery - v celej dĺžke je navrhnutý pozdĺžny sklon do 2,0 %. Na zmiernenie pozdĺžneho sklonu sú navrhnuté stupne do výšky 0,3 z lomového kameňa s betónom.

Priečny profil toku - upravené koryto bude tvaru jednoduchého lichobežníka v časti, kde to zástavba dovoľuje, resp. použitie oporného múru, v prevažnej miere medzi súkromnými pozemkami a komunikáciou. Obojstranný oporný múr v časti zúženej zástavby. Dno koryta bude zachovávať existujúci stav, kombinovaný so spevnením lomovým kameňom s vyštrkovaním.

Aby nedochádzalo k zvýšeniu hladiny spodnej vody za oporným múrom, navrhuje sa osadenie odvodňovacích rúrok DN 75 mm každých 3 - 5 m. Pohľadová časť múrov je tvorená prefabrikovanými panelmi IZT s čelnou stranou v sklone 5:1. V mieste napojenia na opory mostov bude oporný múr domurovaný z lomového kameňa. Vrch oporného múru je ukončený železobetónovou rímsou hrúbky 0,25 m. V celej dĺžke oporného múru sa osadí trubkové zábradlie kotvené za rímsou. Realizácia oporných múrov je predpokladaná po úsekoch. V exponovaných častiach bude odkopaný svah stabilizovaný geomrežou.

Stupne a prahy - navrhované stupne sú vybudované z lomového kameňa preliateho betónom C16/20. Šírka stupňov bude 0,8 m, výška max. 0,4 m.

Schody - v maximálnej možnej miere budú zachované existujúce umiestnenia schodov od jednotlivých nehnuteľností. Navrhované schody budú umiestnené v brehovom opevnení v sklone 1:1,5. Šírka schodov 1,0 m so stupňami 200/300 mm.

Zábradlie - v časti úpravy oporným múrom bude po celej dĺžke osadené trubkové zábradlie do betónu cez rímsu oporného múru, resp. do základovej pätky za rímsou. Výška zábradlia bude 1,1 m nad terénom. Prerušenie zábradlia bude v miestach vstupov k jednotlivým nehnuteľnostiam. V opornom múre nie sú plánované schody a rampy.

Stavebné konštrukcie a materiály - navrhovanými stavebnými konštrukciami pri protipovodňových opatreniach na potoku v obci Divinka sú oporné múry železobetónové, záhozové a rovnaninové brehové opevnenia, priečne stupne guľatinové, kameninové, prefabrikáty opevnenia.

Základné použité materiály navrhovaných konštrukcií sú betón C16/20, 25/30, 30/35, betónová výstuž, prefabrikované panely obkladové IZT 18/10.

Výsadba sprievodnej zelene - plánovaná výsadba pozdĺž toku je len na miestach trasy medzi záhradami a svahom. Výsadba bude realizovaná len na parcelách vodného toku. Spon výsadby jednoradový 1 x 2 m (jaseň, vrba, jelša prípadne ďalšie druhy miestnej proveniencie).

Križovanie inžinierskych sietí - Úprava toku v mieste križovania bude rešpektovať existujúce inžinierske siete. V rkm 0,084; 0,189; 0,299; 0,414 je križovanie potoka s mostnými objektmi a lávkami. Detailné riešenie bude predmetom realizačnej dokumentácie.

Dimenzovanie kapacity koryta - navrhovaná kapacita vo všetkých profiloch hlavného toku je Q100. Všetky existujúce premostenia, lávky budú samostatne posúdené na prietok Q100. Navrhované úpravy na kapacitu Q100 sú rozšírením toku, prehĺbením koryta.

Zariadenie staveniska - bude riešené pri realizácii stavby, po dohode s obcou. Predpokladané dočasné objekty: bunka pre stavbyvedúceho, bunky (šatne soc. zariadenie, náradie a sklady) pre robotníkov.

Dopravné trasy - prístupová komunikácia na trase Žilina - Divinka - Divina.

Skládka stavebného materiálu - vytypuje sa v súčinnosti s obcou pri realizácii stavby.

Odvodnenie staveniska - je predpokladané pri výstavbe oporných múrov a založení betónových pätičiek. Realizované bude po úsekoch odklonením toku potrubím DN 800 mm, prehradením toku v pozdĺžnom smere žľabom 1,5 x 0,5 m, alebo v prípade potreby čerpaním v predpokladanom časovom rozpätí 48 hod. pre úsek 10 m. Realizácia stavby v toku je plánovaná pri nízkych stavoch prietoku v letných mesiacoch.

Oplotenie staveniska - nie je plánované. Zabezpečenie staveniska bude len pri realizovanom úseku v zmysle predpisov o bezpečnosti práce. Zabezpečenie dočasným dopravným značením, mechanickými zábranami, stavebné fólie.

Postup výstavby - bude podrobne spracovaný v pláne organizácie výstavby vypracovanom budúcim zhotoviteľom diela. Rozdelenie stavby bude na jednotlivé stavebné objekty a v rámci stavebných objektov stavebné úseky, ktoré umožňujú plynulé a neprerušené realizovanie uvedeného úseku. V miestach stavby v kontakte s miestnou komunikáciou budú stavebné úseky navrhované tak, aby bola minimálne obmedzená prevádzka a chod obce.

Použitie stavebnej techniky musí rešpektovať prístup na stavenisko. V časti, bez možnosti prístupu stavebnou technikou bude navrhnuté použitie drobnej mechanizácie a ručnej práce. Detailne rozpracovanie bude riešene v pláne organizácie výstavby.

Práce pozdĺž miestnej komunikácie vykonávať najskôr pre stranu od miestnej komunikácie, odvodnenie, základy, debnenie, armovanie, betonáž, úprava oporného múru, v druhej etape pre druhú stranu úpravy, obloženie svahu, resp. iná úprava, podľa riešeného úseku. V poslednej etape zábradlia a zvodidla a konečná úprava.

9.Zdôvodnenie potreby navrhovanej činnosti v danej lokalite

Koryto toku v navrhovanom úseku zastavaného územia obce (intravilán obce) nie je upravené za účelom ochrany proti povodňam a stabilizácie toku. Prietok neupraveným korytom vodným tokom ohrozuje pri povodňových stavoch existujúcu zástavbu

s priľahlými pozemkami a zároveň svojou eróznou činnosťou spôsobuje nestabilitu svahov (najmä v blízkosti komunikácie a súkromných pozemkov).

Predmetom navrhovaných protipovodňových opatrení je stavebnotechnická úprava toku v zastavanom území obce s dimenzovaním kapacity koryta a stavebných objektov na toku na prietok Q100 r. Prietoky vody vo vodnom toku Divina sa v posledných rokoch zvýšili z dôvodu výdatných dažďových zrážok a predstavujú riziko lokálnych záplav.

V záujme zabezpečiť preventívne protipovodňové opatrenia zamerané na zníženie povodňového rizika na povodňami ohrozovanom území a na zmierňovanie nepriaznivých následkov povodní na ľudské zdravie, životné prostredie, kultúrne dedičstvo a na hospodársku činnosť bol vytypovaný kritický úsek vodného toku pre realizáciu technických opatrení.

Priaznivé vplyvy

Positívnym vplyvom je zníženie povodňového rizika, ktoré sa prejaví na prevencii nepriaznivých následkov povodní na ľudské zdravie, životné prostredie, kultúrne dedičstvo a na hospodársku činnosť.

Negatívne vplyvy

Navrhovaná činnosť je vzhľadom na svoju povahu (protipovodňové opatrenia) a charakter záujmového územia (sídlna časť obce) sprevádzaná zásahom do koryta vodného toku v nadväznosti na biotický komplex krajiny s charakteristickými sprievodnými javmi, ako je zásah do biotopov tečúcich vôd s časovo obmedzeným pôsobením. Z hľadiska trvalého ovplyvnenia sa vzhľadom na technické riešenie nepredpokladajú negatívne vplyvy na zložky životného prostredia.

10.Celkové náklady

Predpokladané celkové náklady plánovanej investície sú na úrovni odborného odhadu vyčíslené vo výške 600.000,00 EUR bez DPH, t.j. 720.000,00 EUR s DPH.

11.Dotknutá obec

Tab. č. 2

Názov obce	Divinka
Kód katastrálneho územia/číslo obce	517496 – Divinka
Číslo katastrálneho územia	810851 – Divinka
Okres	Žilina
Číslo okresu	511
Mapový list M 1:10 000	26-31-11, 26-31-16

12.Dotknutý samosprávny kraj

Tab. č. 3

Žilinský samosprávny kraj

13. Dotknuté orgány

Tab. č. 4

Ministerstvo životného prostredia SR
Úrad Žilinského samosprávneho kraja
Okresný úrad Žilina odbor starostlivosti o životné prostredie
Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Žiline
Okresný úrad Žilina, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií
Okresný úrad Žilina, odbor civilnej ochrany a krízového riadenia
Okresné riaditeľstvo hasičského a záchranného zboru Žilina
Obecný úrad Divinka

14. Povoľujúce orgány

Tab. č. 5

Okresný úrad Žilina odbor starostlivosti o životné prostredie

15. Rezortný orgán

Tab. č. 6

Ministerstvo životného prostredia SR

16. Druh požadovaného povolenia navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov

Stavebné povolenie podľa zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov.

Základný legislatívny rámec pre navrhovanú činnosť :

- zákon č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- zákon č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 79 /2015 Z. z. o odpadoch v znení neskorších predpisov,
- zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách v znení neskorších predpisov,
- zákon č. 137/2010 Z. z. o ovzduší,
- zákon č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia v znení neskorších predpisov.
- vyhláška MZ SR č. 549/2007 Z. z. ktorým sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí
- vyhláška MŽP SR č. 371/2015 Z. z. o vykonaní niektorých ustanovení zákona o odpadoch v znení neskorších predpisov,
- vyhláška MŽP SR č. 365/2015 Z. z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov v znení neskorších predpisov,
- VZN obce Divinka o odpadoch.

17. Vyjadrenie o vplyvoch presahujúcich štátne hranice

Realizácia navrhovanej činnosti nebude vzhľadom na svoje umiestnenie a charakter produkovať emisie alebo iné vplyvy, ktoré by prispievali k diaľkovému znečisteniu alebo cezhraničnému negatívnemu vplyvu na zložky životného prostredia susedných štátov.

III. Základné informácie o súčasnom stave životného prostredia dotknutého územia

1. Charakteristika prírodného prostredia

Abiotický komplex krajiny

1.1. Geomorfológia

Regionálne geomorfologické členenie

Podľa geomorfologického členenia Slovenska (Mazúr, 1980) zaraďujeme záujmové územie nasledovne:

Sústava	- Alpsko-himalájska
Podsústava	- Karpaty
Provincia	- Západné Karpaty
Subprovincia	- Vonkajšie západné Karpaty
Oblasť	- Slovensko-moravské Karpaty
Celok	- Javorníky
Podcelok	- Nízke Javorníky
Časť	- Rovnianska vrchovina

V širšom záujmovom území (kataster obce) sa uplatňuje hlavne vrchovinný reliéf (s amplitúdou 101-310m), ktorý prechádza v kotline do pahorkatinného – mierne až stredne zvlneného reliéfu (31-100m) a do rovinného reliéfu (do 30m). Nadmorská výška riešeného územia sa pohybuje v rozpätí 320 – 644m, pričom stred obce leží v nadmorskej výške 330m. Horizontálna členitosť reliéfu dosahuje prevažne 2,26 – 3,0 km/km², v kotlinovej časti územia 0,76 – 1,5 km/km². Stredný uhol sklonu v javorníckej časti územia kolíše v rozpätí 15 – 20°, kým v kotlinovej časti sa pohybuje do 2°.

1.2. Geologická charakteristika

V zmysle regionálneho geologického členenia Západných Karpát (D. Vass et. al., 1988) sa na geologickej stavbe hodnoteného územia podieľajú nasledovné geologicko – tektonické jednotky.

Flyšové pásmo - magurský flyš račiansky

Magurský flyš račiansky - buduje celé záujmové územie a jeho širšie okolie. Je zastúpený vsetínskymi vrstvami, ktoré sú račianskym variantom bystrických vrstiev bystrickej jednotky. Sú tvorené bystrickými ílovcami, pieskovecami s glaukonitom, arkózovými pieskovecami a zlepcami. Stratigrafický rozsah jednotky je stredný eocén - priabon.

Ílovce sú zväčša spevnené a tvoria doskovité (do 4 m), tvrdé siltové slieňovce s lastúrnatým rozpadom. Na viacerých miestach sú vrstvy hnedých až čokoládovhnedých vápnitých ílovcov do 0,6 m hrúbky. Ojedinele sa v súvrství vyskytujú elipsovité konkrécie Fe – karbonátov.

Pieskovce bývajú vo vrstvách od 0,1 cez 4,0 až po 6,0 m, najčastejšie niekoľko decimetrov

silných. Najviac sú zastúpené jemnozrnné až strednozrnné kremenno-vápnité pieskovce s glaukonitom. V jemnozrnných pieskovcoch (vrstvy do 15 cm) nie je zriedkavá laminovaná odlučnosť. Na niektorých odkryvoch prevládajú strednozrnné drobové pieskovce v hrúbke 1,5 m. Na spodku viacerých pieskovcových lavíc je hrubozrnná, prípadne aj drobnozlepenková prímes s fylitmi, kremencami, granitmi a ojedinele i s úlomkami numulitov.

V niektorých flyšových rytmoch sú aj laminované zelenohnedé siltovce do 10 cm hrubé. Zvýšený výskyt pieskovcových lavíc je spôsobený interným zošupinovatením do lokálnych, lineárne usporiadaných antiklinálnych a synklinálnych pásiem ktorých vznik, okrem samotného presunu magurského príkrovu na sever je spôsobený aj kompenzačnými pohybmi v blízkosti bradlového pásma.

Kvartér

Dominantné zastúpenie v území majú deluviálne sedimenty na miernych a strmých svahoch, nečlenené svahoviny a sutiny, prevažne hlinité a kamenito - hlinité svahoviny. Zastúpené sú aj zosuvné delúvia a deluviálno - proluviálne sedimenty dejekčných kužeľov (hlinité štrky a úlomky hornín) vzniknuté na flyšových horninových komplexoch. Prevládajú rôzne litogenetické typy svahových sedimentov, vrátane zosuvov a prolúvií, hlinito - kamenité až blokovité zvetraniny, sutinové osypy a kamenné moria. V údoliach pozdĺž hlavného toku Divina a jeho väčších prítokov sa vyskytujú nevýrazne vyvinuté nívne sedimenty slabo opracovaných zahlinených štrkopiesčitých sedimentov.

Ložiská nerastných surovín

Okres Žilina z hľadiska kvantity disponuje veľkým surovinovým potenciálom. Zo surovinových zdrojov okresu majú najväčší praktický význam nerudné suroviny, a z nich najpočetnejšie sú zastúpené stavebné suroviny. Predstavujú ich dolomity a vápence, cementárske suroviny, stavebný a dekoračný kameň, štrkopiesky a tehliarske suroviny.

Ložiská dolomitov sa nachádzajú v chočskej jednotke čiernovážskej sekvencie Strážovských vrchov a Malej Fatry. Pováčšine sú bielosivej farby, masívne, nevrstevnaté, rozpadavé na dolomitový štrk a piesok. Majú stabilné zloženie hlavných zložiek - CaO a MgO. Ložiská vápencov sa vyskytujú v Malej Fatre a v rajeckoteplíckom ostrove. Najvýznamnejšie ložisko je Stráňavy - Polom, kde surovinu tvoria stredotriasové vápence križňanského príkrovu (tmavosivé, gutensteinského typu) s vložkami dolomitov a dolomitických vápencov. Rovnaký charakter majú aj stredotriasové vápence chočského príkrovu (kolísavé zastúpenie CaO a MgO) aj na ložisku Lietavská Svinná. Ložisko Lietavská Lúčka tvoria ílovité vápence a sliene spodnej kriedy križňanskej jednotky.

Jediným ložiskom dekoračného kameňa v rámci celého severného Slovenska je ložisko Považský Chlmec - Všivák, kde surovinu tvoria polymiktné, exotické zlepené bradlového pásma.

Ako stavebný kameň sa v okrese využívajú len sedimentárne horniny. Ide hlavne o dolomity a vápence križňanskej a chočskej jednotky Strážovských vrchov a Malej Fatry. Podradnejšie zastúpenie majú pieskovce račianskej jednotky magurského flyša a piesčité vápence centrálnokarpatského paleogénu. Dominujúce postavenie má dolomit chočskej jednotky Strážovských vrchov, budujúci ložisko Veľká Čierna - Baranová. Okrem neho sa v oblasti nachádza množstvo menších lomov, ktoré sú vzhľadom k útlmu v stavebníctve opustené.

Z výhradných ložísk tehliarskej suroviny sa na území okresu vyskytujú dve - Bytčica a Bánová, s rovnakou geologickou pozíciou - väzbou suroviny na podložený ílovitý

centrálno-karpatský paleogén a nadložné kvartérne spraše. Surovina sa v súčasnosti neťaží, ale reprezentuje produkt vhodný na výrobu najnáročnejších tehliarskych výrobkov. Štrkopieskové ložiská sú umiestnené v náplavách Váhu a Rajčianky.

Tab.č. 7 Prehľad výhradných ložísk nerastov v okrese Žilina

Katastrál. územie	Názov ložiska	Druh nerastu	Zásoby v tis.m ³ (tis.t)	Roč.ťaž. v tis.m ³ (tis.t)
Pov.Chlmec	Pov.Chlmec - Všivák	zlepenec	1 442 Z3	0
Bánová	Bánová - Dúbravy	tehliarska surovina	6 396 C2	0
Bytčica	Bytčica - Žilina	tehliarska surovina	2 317 ABC1 378 C2	0

(Zdroj: ÚPN VÚC Žilinského kraja)

Tab.č. 8 Prehľad ložísk nevyhradených nerastov v okrese Žilina

Katastrál. územie	Názov ložiska	Druh nerastu	Zásoby lož. v tis m ³ (tis. t)	Ročná ťažba v tis m ³ (tis. t)
Varín	Varín	štrkopiesky a piesky	852 C2	0
Bánová	Bánová	štrkopiesky a piesky	1 265 C2	0
Gbeľany	Gbeľany	štrkopiesky a piesky	4 509 C2	0
Strečno	Strečno - Žilina	štrkopiesky a piesky	2 794 C2	0

(Zdroj: ÚPN VÚC Žilinského kraja)

V širšom území sa nachádza výhradné ložisko blokovo dobývateľného a lešiteľného vápenca s určeným chráneným ložiskovým územím v správe Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra so sídlom v Bratislave. Ložisko je situované v juhovýchodnej časti obce Divinka v lokalite Za Prašivou a Všivák. Ložisko cca z jednej polovice patrí do k.ú. obce Divinka, druhá polovica do k.ú. mestskej časti Žilina – Považský Chlmec- lokalita Plešie. Na základe charakteristiky širšieho územia a jeho geologickej stavby možno konštatovať, že v záujmovom území sa nevyskytujú ložiská nerastných surovín.

1.3.Inžinierskogeologická charakteristika

Záujmové územie patrí z hľadiska inžiniersko-geologickej rajonizácie Slovenska (Atlas krajiny SR 2002) do regiónu karpatského flyšu, subregiónu bradlového pásma a rajónu predkvartérnych hornín, konkrétne flyšoidných hornín (Sf), ktoré sú zastúpené striedaním ílovcov a prachovcov alebo slieňovcov s pieskovecami.

Charakteristickým rysom rajónu (Sf) je striedanie psamitických a pefitických hornín, ktoré vystupujú vo vrstvách a laviciach rôznej hrúbky od niekoľko cm až do maximálne 1 m až 2 m. Pokryvné útvary sa tu vyskytujú vo forme eluviálnych sedimentov a produktom svahového zvetrávania (deluviálne sedimenty).

Podložie záujmového územia je tvorené pevnými horninami paleogénu so zastúpením pieskocov prevládajúcich nad ílovcami a slieňovcami (trieda R). V zmysle STN 73 1001 sú horninové typy zaraďované medzi skalné horniny resp. do triedy R3 až R5 (podľa stupňa porušenia).

Pokryvné uloženiny sú tvorené produktmi exogénneho zvetrávania podložných paleogénnych hornín. Kvartér je predstavovaný aluviálnymi štrkopiesčitými zeminami v úzkom páse pri miestnych povrchových tokoch, proluviálnymi uloženinami idúcimi z bočných dolín a nasadajúcimi na aluviálne uloženiny. Ďalšími kvartérnymi sedimentami sú eluviálne a deluviálne uloženiny nachádzajúce sa na predkvartérnom podloží.

1.4. Geodynamické javy

Geodynamická stavba, členitosť terénu a vysoký úhrn zrážok podmienili vznik a vývoj viacerých geodynamických javov. Z exogénnych geodynamických javov záujmovom území sú najviac rozšírené:

- svahové deformácie,
- erózia,
- zvetrávanie hornín.

Svahové deformácie – sú viazané na komplexy hornín flyšového charakteru. Ich vznik je podmienený prevažne väčším zastúpením ílovcov, nepriaznivým uložením (sklonom) vrstiev, konfiguráciou svahov, bočnou eróziou vodných tokov a množstvom atmosferických zrážok. Zastúpené sú deformácie typu plošných, frontálnych a prúdových zosuvov, stabilizovaných aj aktívnych, rôzneho hĺbkového rozsahu.

Erózne procesy majú v oblasti Javorníkov veľkú aktivitu. Práve rýchla hĺbková erózia podmieňuje nepriaznivú morfológiu územia, erózne ryhy v dne erózných údolí dosahujú hĺbku 3 až 6 m, často krát 8 až 10 m. Erózne procesy podrezávajú strmé nestabilné svahy, aktivizujú ďalšie svahové deformácie. Na stabilitu územia okrem erózie nepriaznivo vplyvajú aj existujúce geologické a hydrogeologické pomery. Časté sú povrchové zamokrenia z rozptýlených prameňov vody vytekajúcej z podložných hornín.

Zvetrávanie - ílovcových a ílovcovo - pieskocových horninových komplexov sa najintenzívnejšie prejavujú v miestach poruchových zón a na miestach, kde sú tieto horniny dlhodobo vystavené účinkom vonkajších činiteľov (slnko, voda, mráz, koreňový systém drevín). Proces zvetrávania sa podieľa aj na zmene objemu najmä ílovcových hornín.

Na základe hodnotenia geologického podložia predmetného územia môžeme konštatovať, že dotknuté korytá vodných toku podliehajú vertikálnej a laterálnej erózii, ktorá je typická pre podhorské vodné toky v danom prostredí. Okolité územie v nivách vodných tokov je relatívne stabilné.

K najvýznamnejším endogénnym javom patria tektonické pohyby a zemetrasenia.

Územie Slovenska sa rozdeľuje do zdrojových oblasti seizmického rizika, ktoré sú stanovené podľa stupňa minimálneho lokálneho rizika, pričom sa riziko v jednej oblasti predpokladá ako konštantné.

Podľa STN 730036 "Seizmické zaťaženie stavieb", prináleží predmetné územie do zdrojovej oblasti seizmického rizika 4, ku ktorej je v zmysle uvedenej normy priradené základné seizmické zrýchlenie $a_r = 0,3 \text{ m.s}^{-2}$.

V zmysle seizmotektonickej mapy Slovenska (príloha A2 normy) sa jedná o územie patriace do 7 ° MSK-64.

1.5.Klimatická charakteristika

Oblasť Javorníkov patrí do oblasti ležiacej na rozhraní oceánskych a kontinentálnych vplyvov, teda oblasti, kde sa v priebehu roka niekoľkokrát vystriedajú vzduchové hmoty rozličných vlastností. Oceánske vzduchové hmoty zmiernujú teplotné rozdiely medzi letom a zimou, spôsobujú väčšiu oblačnosť, väčšie množstvo zrážok a častejší výskyt hmiel. Vplyvy kontinentálnych vzduchových hmôt pôsobia opačne a prejavujú sa predovšetkým zvýšením letných teplôt a chladnejším zimným obdobím.

Vrchovinná časť Javorníkov patrí do mierne teplej klimatickej oblasti, kde priemerná júlová teplota je 16 – 17 °C a priemerná januárová teplota je -4,5 až -5 °C. Hornatinonová časť Javorníkov patrí do chladnej klimatickej oblasti, kde priemerná júlová teplota je 11 – 12 °C a priemerná januárová teplota je –8 °C. Priemerná ročná teplota Javorníkov je 6 - 7 °C. Častý je vznik teplotných inverzií. Za pokojného a anticyklonálneho počasia chladnejší a ťažší vzduch klesá zo svahov na dná dolín a vytvára zvrat v rozdelení teploty s výškou.

V období trvania inverzie sú teploty v dolinách nižšie ako na príľahlých svahoch pohorí, teplota s výškou vzrastá a na hornej hranici inverznej vrstvy sa tvorí hmľa a nízka oblačnosť. Teplotné inverzie sú celoročným úkazom. Najčastejšie sa však vyskytujú v zimnom období, keď trvajú aj niekoľko dní, v ostatných ročných obdobiach sú častejšie len nočné a ranné inverzie. V Javorníkoch je najväčšia oblačnosť okolo 70 % v zime. Najmenšia oblačnosť je koncom leta a začiatkom jesene -55 %. Oblačnosť vzrastá od septembra do decembra a potom do augusta klesá. Vysoký zrážkový úhrn majú náveterné svahy Javorníkov, ktoré stoja v smere prúdenia vlhkosných vetrov zo západu a severozápadu. Zrážok je teda na území Javorníkov dostatok a sú pomerne rovnomerne rozložené počas celého roka. Pomer medzi najsuchším a najvlhším mesiacom je 1 : 2. Miestne rozdiely v zrážkových úhrnoch vyplývajú z nadmorskej výšky a expozície voči prevládajúcemu prúdeniu vetra. S výškou pribúda v priemere na každých 100 metrov 60 – 80 milimetrov zrážok. Priemerná hodnota zrážok je 850 – 900 milimetrov za rok a vrcholové časti Javorníkov dosahujú 1300 milimetrov. Maximum zrážok pripadá na júl, minimum na január, prípadne február alebo december. Pomerne vysoké úhrny zrážok v júni a auguste súvisia s výdatnými lejakmi búrkového charakteru. Najvyššie denné úhrny zrážok sa najčastejšie vyskytujú v júni, júli a auguste v období letných búrok a na flyšovom podklade vynikajú zosuvy, plošná a výmoľová erózia. Najnižšie denné úhrny zrážok sú rozptýlené od októbra až po máj. V zimnom polroku klesá výdatnosť zrážok a sú prevažne v pevnom skupenstve. V Javorníkoch prvé dni so snežením pripadajú na koniec októbra do výšky 800 m.n.m. a vo výškach nad 800 m.n.m. už v polovici októbra. Posledné dni so snežením sa môžu vyskytnúť ešte na začiatku mája. Maximálna výška snehovej pokrývky pripadá na december. V Javorníkoch je doba trvania snehovej pokrývky 150 dní (výška pokrývky je minimálne 1 centimeter). V tejto oblasti vanú najčastejšie severné, severozápadné a západné vetry, prípadne južné. Táto oblasť je vcelku veterná, najviac veterných dní sa vyskytuje na jar, najmenej veterné je jesenné obdobie.

Tab. č.9 Priemerné mesačné úhrny zrážok v mm (1995 – 2004) v stanici Žilina

mesiac	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	priemer
priemer	38,1	42,5	46,9	55,2	74,7	103,9	136,0	63,0	80,5	61,8	55,6	36,8	66,24

(Zdroj: SHMÚ 2005)

1.6.Pôda

Z hľadiska pôdno-ekologických oblastí predmetné záujmové územie patrí do oblasti – Karpaty, podoblasti - Pohoria a vrchoviny flyšového pásma, regiónu - Javorníky.

V záujmovom území sa vyskytuje pôdny typ - fluvizem (FM) a subtyp FM - fluvizem glejová (FM_G).

Fluvizeme (FM) sa vyskytujú v nivách riek a ich vývoj je opakovane narušovaný záplavami. Ich pôdny profil sa tým často obohacuje o novú vrstvu kalových sedimentov.

Základná charakteristika fluvizeme typickej (FMm):

Mladá dvojhorizontová A-C pôda s vývojom rušeným záplavami na recentných aluviálnych sedimentoch daných klimatických oblastí. Pôvodným prirodzeným porastom boli lužné lesy a nivné lúky. Jedná sa o pôdu s tzv. ochrickým nivným Aon – horizontom (svetlý horizont slabej akumulácie humusu s hrúbkou do 0,3 m – iníciaľne štádium vývoja v dôsledku častých záplav aspoň v nedávnej minulosti. Horizont je sorpčne nasýtený, prevažne hlinitej textúry, s nízkym obsahom humusu.

Subtyp FM - fluvizem glejová (FM_G)

Vyznačuje sa charakteristikami ako FMm, ale s redukčným glejovým Gr-horizontom po C-horizontom do 1,0m od povrchu, vyvinutým v dôsledku dlhodobu pôsobiacej hladiny podzemnej vody v tejto hĺbke. V Gr-horizonte výrazne dominuje farba sivá, modrosivá, až zelenosivá.

Podľa § 2 písm. b) zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov je poľnohospodárskou pôdou produkčne potenciálna pôda evidovaná v katastri nehnuteľností ako orná pôda, chmeľnice, vinice, ovocné sady, záhrady a trvalé trávne porasty.

Pozemky, ktoré sú dotknuté výstavbou sa nachádzajú v katastrálnom území Divinka, v zastavanom území obce k 1.1.1990 a mimo zastavaného územia obce, z hľadiska druhu ide o vodné plochy.

1.7.Hydrologická charakteristika

Povrchové vody

Z hľadiska širších vzťahov záujmové územie prislúcha do úmoria Čierneho mora a povodia stredného toku Váhu, kde je odvodňované hlavným vodným tokom Divina (číslo hydrologického poradia 4-21-07-002, číslo recipientu 4-21-07-4197), rád vodného toku III.). Vodný tok Divina pramení v Javorníkoch na južnom svahu Kazickej Kýčery (vo výške 780 m n.m.) a dosahuje dĺžku 9,5 km. Od prameňa tečie v krátkom úseku na juhovýchod, potom pokračuje k osade Hucerovci severojužným smerom. Na hornom konci obce Divina tečie juhojuhovýchodným smerom, ďalej sa postupne stáča a k ústiu pokračuje severojužným smerom. Divina sa vlieva do vodnej nádrže Hričov južne od obce Divinka v nadmorskej výške približne 320 m n. m.

Prítoky Divinky:

- pravostranné: prítok z juhojuhozápadného svahu Čierťaže (856,8 m n. m.), Lúcky potok,

- ľavostranné: krátky prítok zo západoseverozápadného svahu Ráztoky (865,5 m n. m.), prítok z južného svahu Ráztoky, prítok spod sedla pod Ráztokou, prítok prameniáci severne od Lopatovho vršku (522,5 m n. m.), prítok prameniáci západoseverozápadne od kóty 617,0 m, prítok zo severozápadného svahu Janušova (561,9 m n. m.), prítok zo západného svahu Janušova, prítok z juhozápadného svahu Závršia (608,8 m n. m.) a prítok zo severného svahu Hory (626,4 m n. m.).

Predmetom protipovodňových úprav je potok Divina. Prietok neupraveným korytom vodného toku ohrozuje pri povodňových stavoch existujúcu zástavbu s príľahlými pozemkami a zároveň svojou eróznou činnosťou spôsobuje nestabilitu svahov (najmä v blízkosti miestnej komunikácie a súkromných pozemkov).

Navrhovaná úprava je od km 0,000 v spodnej časti obce pri križovaní s cestou I. triedy Žilina - Bytča po km 0,651. Celková dĺžka úpravy potoka je 651,0 m.

Tab. č. 10 Hydrologické údaje o N - ročných maximálnych prietokoch ($Q_{\max,N}$) v m^3/s

N (roky)	1	2	5	10	20	50	100
Q (m^3/s)	4,0	7,0	11,0	16,0	22,0	30,0	38,0

Uvedené údaje o prietokoch platia pre prirodzený režim povrchového odtoku a podľa STN 75 1400 bol zaradený poskytovateľom SHMU (9.2011) do IV. triedy spoľahlivosti.

Podzemné vody

Základnou hodnotiacou jednotkou vodohospodárskej bilancie podzemných vôd Slovenska je hydrogeologický región s jeho následným detailným členením. Podľa platnej hydrogeologickej rajonizácie je územie Slovenska rozdelené na 142 hydrogeologických regiónov. Záujmová územie je situované v hydrologickom regióne 40 – Paleogén a kvartér bradlového pásma Javorníkov a severovýchodnej časti Bielych Karpát (Atlas krajiny 2002). Prevládajúci plytký obeh podzemných vôd a malé zvodnenie tohto hydrogeologického celku sa prejavuje aj vo fyzikálnych a chemických vlastnostiach vody. Teplota vôd je blízka priemernej ročnej teplote vzduchu v mieste ich výskytu. Chemizmus podzemných vôd flyšových komplexov je výsledkom časovo obmedzeného styku týchto vôd s horninovým prostredím, v ktorom dochádza k fyzikálnym, chemickým a biochemickým procesom, najmä v zóne zvetrávania a v tektonických poruchách. Sú to prevažne vody kalciovo - hydrogenuhličitanové s nízkou mineralizáciou ($\max. 0,3 \text{ g.l}^{-1}$). Flyšové súvrstvia sú charakteristické malou priepustnosťou a zvodnenie je len puklinové. Podzemná voda sa viaže na piesčité polohy kvartérnych hornín s pomiestnym izolovaným výskytom. Povrchové zrážky v malej miere prestupujú do podzemných vôd, podstatná časť z nich odteká z územia po povrchu. Dôvodom sú kvartérne sedimenty s hlinitým a ilovitým zastúpením, pre ktoré sa koeficient filtrácie pohybuje v rozsahu $1,4 - 2,6 \cdot 10^{-10} \text{ m/s}$. Podzemné vody sa koncentrujú v aluviálnych náplavách v údoliach vodných tokov v závislosti od hrúbky riečnych náplavov ich zrnitosťom zložení a uľahlosti.

Zásoby podzemných vôd sú dopĺňané prevažne infiltrovanou vodou z vodného toku Divina v čase zvýšených vodných stavov. Z dôvodu rozdielnej priepustnosti hornín aj napriek bohatým zrážkam v území, nevytvárajú sa väčšie akumulácie podzemných vôd, s čím súvisí aj slabá výdatnosť prameňov a značná rozkolísanosť vodného toku počas roka.

Zdroje podzemných vôd využívané na účely zásobovania obyvateľstva pitnou vodou sa na záujmovom území nevyskytujú.

Vodné plochy

Priamo na záujmovom území sa nevyskytujú vodné plochy. Najbližšia umelá vodná nádrž je vodná nádrž Hričov, do ktorej ústi upravovaný tok Divina.

Osobitné vody (vody, ktoré sú vyhlásené za prírodné liečivé zdroje a za prírodné zdroje minerálnych vôd).

Na záujmovom území sa osobitné vody nevyskytujú.

Vodohospodársky chránené územia

Záujmové územie sa nachádza v obytnej zóne obce Divinka v spodnej časti obce. Územie Javorníkov je súčasťou Chránenej vodohospodárskej oblasti Beskydy a Javorníky.

Vodárenské toky

Vodný tok Divina nie je podľa vyhlášky MŽP SR č. 211/2005 Z. z., ktorou sa ustanovuje zoznam vodohospodársky významných vodných tokov a vodárenských vodných tokov vodohospodársky významným vodným tokom alebo vodárenským tokom.

Citlivé a zraniteľné oblasti

Podľa nariadenia vlády SR č. 617/2004 Z. z., ktorým sa ustanovujú citlivé oblasti a zraniteľné oblasti je záujmové územie situované mimo citlivé a zraniteľné oblasti. Najbližšou citlivou oblasťou je vodný útvar - rieka Váh. Najbližšou zraniteľnou oblasťou sú poľnohospodárske pozemky využívané v katastrálnom území obce Predmier.

Biotický komplex krajiny

1.8. Rastlinstvo

Z hľadiska fyto geografického začlenenia (podľa Futáka 1980, Mazúr, Lukniš, Atlas SSR) patri záujmové územie do:

- oblasti Západokarpatskej kveteny (Carpaticum occidentale),
- obvodu Západobeskydskej flóry (Beschidicum occidentale),
- okresu 27b - Západobeskydské Karpaty - podokres Javorníky.

Podľa geobotanickej mapy SSR (Michalko a kol., 1986), v potenciálnej vegetácii v širšom okolí územia výrazne dominujú Bukové a jedľové lesy kvetnaté, v údoliach potokov Lužné lesy podhorské a horské. Prírodnú vegetáciu návazných oblastí dopĺňajú fragmenty sutinových a polosutinových lesov na kamenitých hrebeňoch a lesné prameniská. Sekundárnu vegetáciu zastupujú rôzne typy lúčno-pasienkových biotopov a vysokobylinných porastov s návaznosťou na oblasti pôvodne odlesnené v období valašskej kolonizácie s prepojením na hlavný hrebeň Javorníkov a najmä otvorené svahy a rozsiahlejšie nelesné enklávy.

Rastlinstvo záujmového územia bolo silne ovplyvňované činnosťou človeka. Intenzívny výrub lesov začal koncom 16. storočia dôsledkom rozvoja valašskej kolonizácie za účelom získať poľnohospodársky úživnú pôdu. Neskoršie nástupom holorubného lesného hospodárenia v 18. storočí sa rozsiahle pasienky zalesňovali smrekovými monokultúrami

alebo boli ponechané prirodzenej sukcesii. V súčasnom vegetačnom kryte prevládajú lesy, pasienky, sporadicky kultúrne lúky a agrocenózy.

Na štrkových riečnych terasách lemujú alúvia potokov spoločenstvá krovitých vrb. Z krovitých brehových porastov sú najrozšírenejšie porasty tvorené vrbami : vrba krehká (*Salix fragilis*), vrba biela (*Salix alba*), vrba košíkarska (*Salix viminalis*) vo vyšších polohách vrba purpurová (*Salix purpurea*), vrba štíhla (*Salix aleagnos*). V bylinnom poschodí prevláda: záružlie močiarné (*Caltha laeta*), pichliač potočný (*Cirsium rivulare*), pichliač zelinový (*Cirsium oleraceum*), vrbovka chlpatá (*Epilobium hirsutum*), krkoška chlpatá (*Chaerophyllum hirsutum*), túžobník brestový (*Filipendula ulmaria*) a ďalšie.

Na alúvia vodných tokov je viazaný tiež výskyt aluviálnych jelšových lesov zväzu Alno-Ulmion podzväzu Alnenion glutinosoincanae, ktoré sa zachovali len vo fragmentoch. Hlavnou drevinou je jelša sivá (*Alnus incana*), krušina jelšová (*Fragula alnus*), čremch strapcovitá (*Padus racemosa*) z krovín zemolez obyčajný (*Lonicera xylosteum*) a lieska obyčajná (*Corylus avellana*). V bylinnom podraste sa vyskytujú predovšetkým hydrofilné a nitrofilné druhy: prhľava dvojdomá (*Urtica dioica*), kozonoha hostcová (*Aegopodium podagraria*), krkoška voňavá (*Chaerophyllum aromaticum*), krkoška chlpatá (*Chaerophyllum hirsutum*), lípkavec obyčajný (*Galium aparine*), iskerník plazivý (*Ranunculum repens*), pakost lúčny (*Geranium pratense*), kuklík potočný (*Geum rivale*), veronika občajná (*Veronica chamaedrys*) a ďalšie.

Zájmové územie sa nachádza v centrálnej časti obce Divinka v krajinnom priestore, ktorý je využívaný pre obytné účely a dopravnú infraštruktúru. Územie pre navrhovanú stavbu pozostáva z koryta vodného toku a pobrežných pozemkov.

Brehové porasty a krovinné spoločenstvá v okolí vodných tokov tvoria fragmenty pôvodných brehových porastov. V stromovej etáži boli zaznamenané nasledovné druhy: vrba krehká (*Salix fragilis*), v. biela (*S. alba*), v. rakyta (*Salix caprea*), jaseň štíhly (*Fraxinus excelsior*), lieska obyčajná (*Corylus avellana*), jelša sivá (*Alnus incana*), javor horský (*Acer pseudoplatanus*) jarabina vtáčia (*Sorbus aucuparia*). Krovinná etáž je tvorená aj druhmi: slivka trnková (*Prunus spinosa*), kalina obyčajná (*Viburnum opulus*), bršlen európsky (*Euonymus europaea*), svíb krvavý (*Swida sanguinea*), hloh (*Crataegus* sp.), vrba ušatá (*Salix aurita*), ruža (*Rosa* sp.).

Okrem týchto druhov vyskytujú najmä vrba rakyta (*Salix caprea*), menej sú zastúpené ostružina malinová (*Rubus ideaus* agg.), zemolez obyčajný (*Lonicera xylosteum*).

V bylinnom poschodí prevládajú hygrofilné a nitrofilné druhy: prhľava dvojdomá (*Urtica dioica*), pichliač potočný (*Cirsium rivulare*), krkoška chlpatá (*Chaerophyllum hirsutum*), hluchavka škvrnitá (*Lamium maculatum*) a iné.

1.9. Živočíšstvo

Zájmové územie patrí do vonkajšieho obvodu Západných Karpát, orografického celku Javorníky (kód DFS 470). Podľa zoogeografického členenia pre terestrický biocyklus (Jedlička, L., Kalivodová, E., in Miklós et al., 2002) je územie zaradené do paleoarktu, eurosibírskej podoblasti (*Eurosibirian subregion*), provincie listnatých lesov (*broad-leaved forests province*). V rámci zoogeografického členenia limnického biocyklu (Hensel, K., in Miklós et al., 2002) je riešené územie zaradené do Podunajského okresu pontokaspickej provincie.

Javorníky sú typické roztrúsenými osadami, ktoré najčastejšie vznikali na plochých vhodne exponovaných hrebeňoch kopcov. Tu boli lepšie klimatické podmienky ako v úzkych studených dolinách. Mozaikovitá štruktúra krajiny so striedajúcimi sa lesmi, pasienkami,

poliami a remízkami podmienila vznik charakteristických živočíšnych spoločenstiev - zoocenóz. Rastlinné spoločenstvá, geografická poloha, klíma a činnosť človeka mali rozhodujúci význam pri formovaní živočíšnych spoločenstiev. Z hľadiska prevažne juhovýchodnej expozície hrebeňa sem vystupujú teplomilnejšie druhy živočíchov, naopak hlboké chladnejšie doliny vyhovujú chladnomilnejším druhom, čo spolu s veľkým výškovým gradientom od dolín, ktoré v predhorí Javorníkov začínajú približne v nadmorskej výške 400 m nad morom až po najvyšší vrchol Javorníkov Veľký Javorník 1071 m nad morom, čo predstavuje veľký výškový rozdiel (600 – 700 m) pri priemernej dĺžke dolín cca 10 km predstavuje vysokú pestrosť prírodných podmienok a biotopov na relatívne malom území. Z ekologického hľadiska v predmetnom území prevládajú druhy viazané na rôzne lesné spoločenstvá a ďalšiu rozsiahlu skupinu tvoria druhy viazané na lúčne a pasienkové biotopy, ktoré spolu s typickým laznickým osídlením majú osobitný charakter a v historickom vývoji značne ovplyvnili zloženie zoocenóz. Možno predpokladať, že pestrosť biotopov mala vplyv aj na zvýšenie druhovej rozmanitosti (biodiverzity) oproti pôvodnému stavu.

Územie pre navrhovanú stavbu pozostáva z koryta vodného toku a pobrežných pozemkov. Sprievodnú vegetáciu vodného toku vytvára nesúvislý brehový porast.

V záujmovom území sa vyskytujú biotopy:

- podhorské krovinné vrbiny,
- podhorský tok,
- biotop ľudských sídiel.

Socioekonomický komplex krajiny

2. Krajina, krajinný obraz, stabilita, ochrana, scenéria

2.1 Súčasná krajinná štruktúra

Primárna štruktúra krajiny

Primárna krajinná štruktúra je systémom zloženým zo zložiek primárnej krajinej štruktúry (horniny, substrát, pôdy, reliéf, vodstvo, ovzdušie, biota: živočíchy rastliny). Jednotlivé zložky predmetného územia sú v širších súvislostiach popísané v predchádzajúcich kapitolách.

Sekundárna štruktúra krajiny

Sekundárna krajinná štruktúra vzniká pôsobením človeka na primárnu krajinnú štruktúru. Tvoria ju krajinné prvky, ktoré vyjadrujeme v rôznom stupni detailizácie. Sekundárna krajinná štruktúra dotknutého územia je tvorená skupinou prírodných prvkov a technických prvkov. Často používané hľadisko pre charakterizáciu sekundárnej krajinej štruktúry je spôsob využitia zeme (land-use). Záujmové územie predstavuje vidiecku krajinu s malým stupňom urbanizácie so sídelnou funkciou.

Detailnejšie je v najbližšom okolí záujmového územia možné identifikovať nasledovné prvky sekundárnej krajinej štruktúry:

- vodné toky,	- plochy poľnohospodárskych pôdnych celkov,
- spevnené komunikácie,	- sprievodná drevinná vegetácia
- plochy súvislej urbanizovanej zástavby,	- sprievodná drevinná vegetácia vodných tokov,

- záhrady,
- cintorín,
- obytné domy,
- nelesná drevinná vegetácia,
- pasienky,
- remízy,
- lúky,
- lesy.

Záujmové územie sa nachádza v zastavanom území obce Divinka v krajinnom priestore, ktorý je využívaný pre obytné účely a dopravnú infraštruktúru. Územie pre navrhovanú činnosť pozostáva z koryta vodného toku a pobrežných pozemkov.

Obyvané rodinné domy sa nachádzajú v blízkosti brehov vodného toku, čiastočne v blízkosti úseku navrhovaných protipovodňových opatrení.

2.2 Funkčné využitie územia

Prírodné pomery a historický vývoj spoločnosti sú určujúce faktory pre funkčné využitie územia širšieho krajinného priestoru, ktorého súčasťou je aj záujmové územie navrhovaných vodných stavieb.

Z hľadiska typizácie krajiny (Mazúr, 1980) možno predmetný krajinný priestor začleniť do kultúrnej krajiny vidieckeho typu s prevažujúcou sídelnou funkciou. Vodný tok Divina predstavuje v tomto území prirodzený líniový krajinný prvok, ktorý limituje využitie sídelnej jednotky.

2.3 Vzhľad krajiny

Územie určené pre realizáciu protipovodňových úprav na úseku vodného toku Divina je situované do Nízkych Javorníkov, časti Rovnianská vrchovina, kde sa uplatňuje hlavne vrchovinný reliéf, ktorý prechádza v kotline do pahorkatinného – mierne až stredne zvlneného reliéfu a do rovinného reliéfu.

Urbanistická štruktúra obce Divinka netvorí kompaktný útvar. Obec má dve miestne časti. Prvou je miestna časť Divinka, ktorá sa nachádza pri št.ceste II/507 a druhou je miestna časť Lalinok lokalizovaná severne od nej. Táto históriou daná územná oddelenosť miestnych častí, kedysi obcí, zostane v najbližších desaťročiach zachovaná. Medzi oboma miestnymi časťami je preluka cca 600m.

Základom súčasnej urbanistickej kompozície obce Divinka – miestnej časti Divinka je kompozičná severojužná os obce zhmotnená trasou potoka Divina a št.cestou III/50775 vedúcou z obce Divinka do obce Divina. V pohľadových smeroch sú dominantami prírodné útvary – 4 vrchy - Veľký vrch, Háj, Prašivá a Všivák, v ktorých zovretí leží samotná sídelná jednotka.

Pre miestnu časť Lalinok v pohľadových smeroch sú dominantami prírodné útvary – 4 vrchy - Hradisko, Veľký vrch, Háj a Prašivá.

Z hľadiska súčasnej štruktúry krajiny záujmové územie predstavuje vidiecke sídelné územie, ktorým tečie vodný tok: Divina.

Krajinný obraz bol hodnotený subjektívne podľa kritérií (Drdoš, 1999):

Rozmanitosť: vecno-priestorová rôznosť javov - výrazná.

Štruktúra: usporiadanie javov – kontrastná krajinná mozaika.

Prírodnosť: stupeň prírodnosti - stupeň ľudského ovplyvnenia - výrazný.

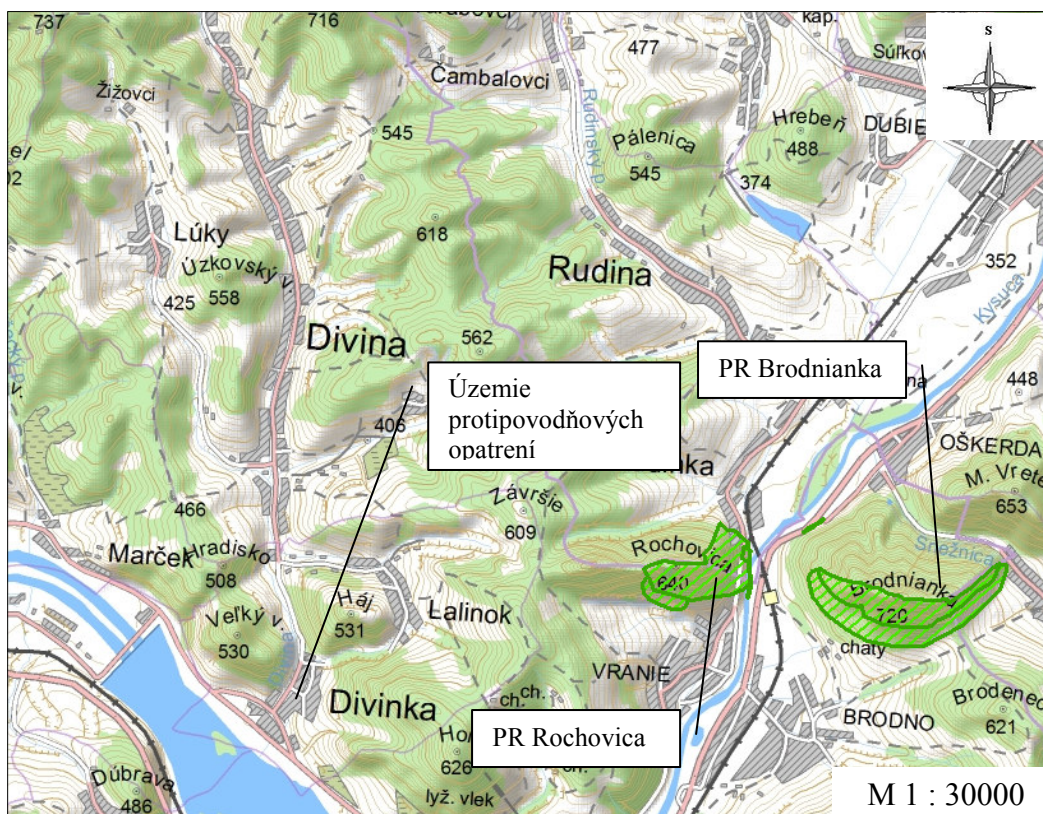
Jedinečnosť – výrazne pozmenená (referenčné obdobie 50. rokov – obdobie premeny tradičného, extenzívneho využívania zeme na intenzívne, veľkoplošné).

2.4 Chránené územia a ekologicky významné segmenty krajiny

Územná ochrana prírody a krajiny

Podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v platnom znení sa záujmové územie nachádza v území, ktorému sa poskytuje prvý stupeň ochrany uplatňovaný na celom území Slovenskej republiky. Územie realizácie navrhovanej činnosti nezasahuje ani nesusedí s chránenými územiaми.

Obr. č. 2 Situovanie navrhovanej činnosti vo vzťahu k chráneným územiaм

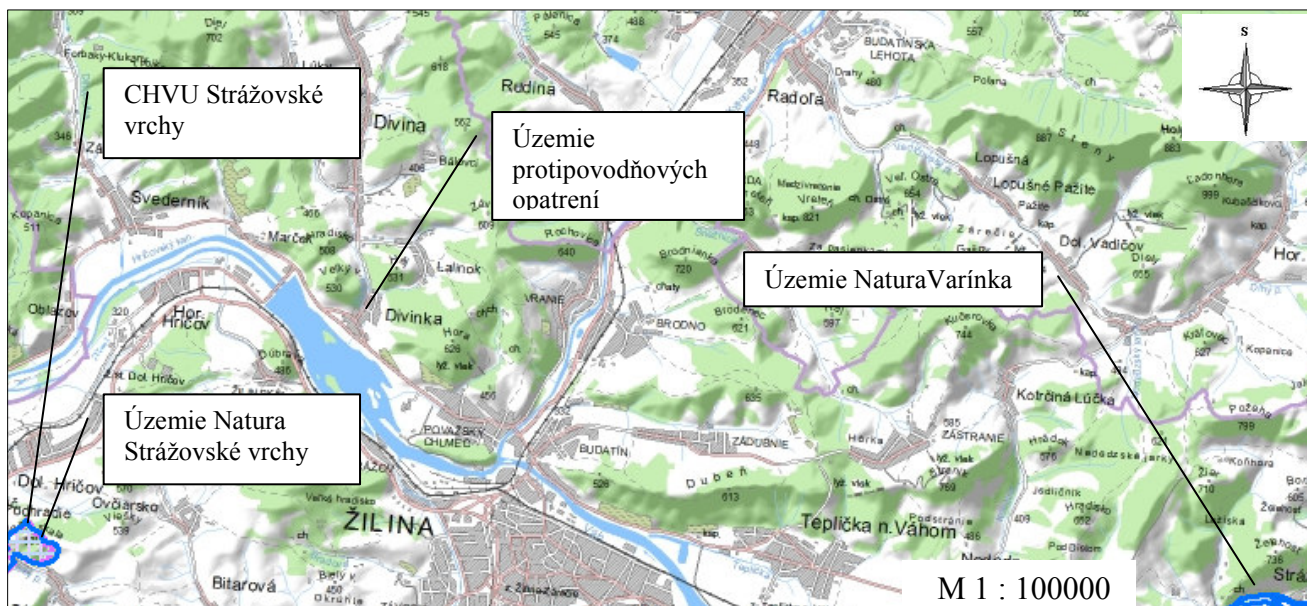
Vo vzdialenosti cca 3,5 km od záujmového územia v smere na východ sa nachádza prírodná rezervácia Rochovica, vyhlásená úpravou MK SSR č. 1558/1972 v roku 1972. Plocha územia dosahuje 31,58 ha (+ 3,2 ha OP) a nachádza sa v katastrálnom území obcí Žilina, Rudinka. Predmetom je zabezpečenie ochrany teplomilných spoločenstiev jednej z najsevernejších lokalít na Slovensku a významných vývojových štádií na vápencových skalách Kysuckej vrchoviny.

Vo vzdialenosti cca 5 km od záujmového územia v smere na východ sa nachádza prírodná rezervácia Brodnianka, vyhlásená úpravou MK SSR č. 1560/1972 v roku 1972. Plocha územia dosahuje 25,9 ha (+ 33,3 ha OP) a nachádza sa v katastrálnom území obce Snežnica. Územie tvoria svetlé a tmavé vápence, miestami vápnité bridlice. Z porastov tu prevládajú bučiny, na S svahoch s výskytom smreka a jedle, na sutinách s javormi, brestom horským a jaseňom. Na J expoz. sa vyskytuje hrab s ojedinelým dubom zimným.

NATURA 2000 je sústava chránených území má zabezpečiť ochranu najvzácnejších a najviac ohrozených druhov voľne rastúcich rastlín, voľne žijúcich živočíchov a prírodných biotopov vyskytujúcich sa na území štátov Európskej únie a prostredníctvom ochrany týchto druhov a biotopov zabezpečiť zachovanie biologickej rôznorodosti v celej Európskej únii.

Navrhované protipovodňové úpravy nezasahujú do území, ktoré sú zahrnuté do národného zoznamu území európskeho významu (vrátane navrhovaného doplnenia tohto zoznamu 08.2011), schváleného vládou SR uznesením č. 239 zo dňa 17. marca 2004.

Obr. č. 3 Situovanie navrhovanej činnosti vo vzťahu k územia NATURA

Podľa výnosu Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 3/2004-5.1, ktorým sa vydáva národný zoznam navrhovaných území európskeho významu (aktualizácia národného zoznamu území európskeho významu uznesením vlády SR č. 577/2011) sa v širšom záujmovom území nachádzajú územia európskeho významu: SKUEV0221 Varínka, vzdialené približne 12 km JV od záujmového územia a SKUEV0256 Strážovské vrchy, vzdialené približne 5 km JZ od záujmového územia. Približne 6 km JZ od záujmového územia vedie hranica chráneného vtáčieho územia CHVÚ Strážovské vrchy, číselný kód SKCHUV028.

Územný systém ekologickej stability (ÚSES) okresu Žilina (Aktualizácia prvkov regionálneho ÚSES okresov Žilina, Bytča a Kysucké Nové Mesto – SAŽP 2006)

Výber geosystémov do biocentier vyplýva z reprezentatívnych potenciálnych a reálnych geosystémov, významných ekologických segmentov, genofondovo významných plôch. Biocentrá nadväzujú na základnú kosru ekologickej stability územia tvorenej chránenými územiaми, ochrannými pásmami vodných zdrojov, biotopmi a ekologicky významnými plochami navrhovanými na legislatívnu ochranu.

V širšom krajinnom priestore sa podľa RÚSES okresu Žilina (SAŽP 2006), nachádzajú nasledovné prvky systému ekologickej stability:

Biokoridory

Biokoridory predstavujú priestorovo prepojené súbory ekosystémov, ktoré spájajú biocentrá a umožňujú migráciu a výmenu genetických informácií živých organizmov a ich spoločenstiev, na ktoré priestorovo naväzujú interakčné prvky.

Nadregionálny biokoridor **rieka Váh Nrbk 1** - najvýznamnejší biokoridor, interkontinentálna trasa vtáctva, šírenie panónskych druhov, prepojenie s Dunajom - nezasahuje do záujmového územia.

Nadregionálny biokoridor **Nrbk 5 - prepojenie Súľovské skaly – Ladonhora**, významný biokoridor šírenia teplomilných druhov na južných stráňach zlepenčov a bradiel, prepojenie Strážovských vrchov smerom na Kysuce - nezasahuje do záujmového územia.

Nadregionálny biokoridor **Nrbk 3a Veľký Javorník – Petránky** - trestrický biokoridor, mozaika lesných a nelesných porastov, vysoká biodiverzita, umožňuje prechod všetkým skupinám živočíchov, prepája množstvo regionálnych biocentier - nezasahuje do záujmového územia.

Regionálny biokoridor - **ekotón Kázická Kýčera – Rochovica Rbk 10**, terestrický biokoridor, prepojenie hlavného hrebeňa s bočným hrebeňom Javorníkov, pohyb cicavcov a poľovnej zveri - nezasahuje do záujmového územia.

Regionálny biokoridor - **ekotón Nízkych Javorníkov Rbk 14**, okraje rozdrobených lesných porastov na styku s intenzívne využívanou krajinou - nezasahuje do záujmového územia.

Miestne biokoridory

MBk1 – potok Divina – preteká údolím z obce Divina do obce Divinka a lieva sa do Vodnej nádrže Hričov, resp. do vybudovaného rybníka na jeho brehu. Dĺžka je 1,5 km.

Zasahuje do záujmového územia v časti navrhovanej úpravy vodného toku Divina dĺžke 651 m.

MBk2 – Lalinský potok - preteká miestnou časťou Lalinok a pod vrchom Hradisko ústi do potoka Divina. Nezasahuje do záujmového územia navrhovanej činnosti.

MBk3 – Studený potok – odvádza vody z časti Prašivá a Všivák a vlieva sa do potoka Divina - nezasahuje do záujmového územia.

Biocentrá

Nadregionálne biocentrum Nrbk Ladonhora – Brodnianka, Komplexy listnatých a zmiešaných bukových a jedľobukových, polosutinových a javorovo-lipových sutinových lesov s výskytom národne významných druhov rastlín. Vzácné teplomilné druhy, ktoré tu dosahujú jedno z najsevernejších rozšírení v SR. V nelesnej časti xerothermné a subxerothermné pasienky s veľkou populáciou vstavača mužského *Orchis mascula*, biotopy slatinných lúčok a penovcových pramenísk, mezofilných pasienkov Lk3 s výskytom zvončeka hrubokoreňového *Campanula serrata* a podmáčaných lúk podhorských oblastí Lk6 okolo slatín a pramenísk. Kamenité hrebene Ladonhory a Stien sú významným refúgiom rýsa *Lynx lynx*, z veľkých šeliem sa v území pravidelne vyskytuje medveď *Ursus arctos*, občas vlk *Canis lupus*. Súčasťou je aj PP Kysucká brána-vápencové útesy strmo

vystupujúce z okolia flyš. pahorkatiny. Biocentrum sa len okrajovo dotýka katastra obce Divinka (Rochovica) a nezasahuje do záujmového územia.

Miestne biocentrá

MBc1 – Vrch Háj – časť, ktorá už nie je súčasťou Rbk 14. Jedná sa o kvalitný súvislý lesný porast, ktorý tvorí prírodný predel urbanizovaného územia - nezasahuje do záujmového územia.

MBc2 – Vrch Prašivá - vrch je porastený súvislým kvalitným lesným porastom, ktorý nie je tangentovaný intenzívnou zástavbou - nezasahuje do záujmového územia.

Genofondové lokality

Za3 Divina – lúky pod Úzkovským vrchom. Vlhké lúky s dominanciou *Cirsium rivulare* (Urbanová 1993, pers.comm.) - nezasahuje do záujmového územia.

Za4 Veľký vrch pri Divinke Teplomilné trávobylinné spoločenstvá s výskytom viacerých ohrozených a vzácných druhov. *Gentiana cruciata*, *Gentianella ciliata*, *Asperula cynanchica*, *Cornus mas*, *Scabiosamas*, *Scabiosa ochroleuca*, *Sedum album* (Mičieta 1976) - nezasahuje do záujmového územia.

Za5 Rochovica

Lesné spoločenstvá bučín, drieňovch bučín, lipových bučín, z nelesných spoločenstvá zväzov *Seslerio – Fesucion durisculae* a *Mesobromion*. Výskyt teplomilných druhov na hranici rozšírenia. *Asperula cynanchica*, *Aster amelloides* (Mičieta 1976), *Gentiana cruciata*, *Gentianopsis ciliata*, *Orchis pallens*, *Ophrys insectifera*, *Saxifraga paniculata*, *Carex alba*, v lese: *Cephalanthera rubra*, *C. damasonium*, *C. longifolia*, *Epipactis atrorubens*, *E. purpurata*, *Dentaria glandulifera*, *Cornus mas*, *Lathyrus niger*, *Melittis melissophyllum*, *Buglossoides purpureocaerulea*. Živočíchy: *Coronella austriaca*, *Caprimulgus europaeus*, *Bonasa Bonasia*. Súčasťou GP je aj PP Kysucká brána - nezasahuje do záujmového územia.

Miestne biokoridory

Na miestnej úrovni nebol ÚSES vypracovaný. Za miestne biokoridory môžeme s určitou pravdepodobnosťou považovať koridory okolo existujúcich miestnych vodných tokov – Divina, Lalinský potok a Studený potok.

V úseku navrhovanej úpravy zasahuje záujmové územie do miestneho biokoridoru Divina až po ústie do umelej vodnej nádrže Hričov.

Ochrana drevín

V záujmovom území sa žiadne taxóny chránených drevín nevyskytujú.

Na riešenom úseku potoka, kde je plánovaná stavebná úprava brehov a úprava koryta sa v súčasnosti nenachádza vegetácia, ktorá je prekážkou v profile prietoku vody.

Chránené stromy

V záujmovom území sa nenachádza chránený strom podľa § 49 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v platnom znení.

3. Obyvateľstvo, jeho aktivity, infraštruktúra, kultúrnohistorické hodnoty územia

3.1 Historická krajinná štruktúra

Antropogénne pretváranie prírodného prostredia vyplýva z historicko-vývojových procesov v krajine a prejavuje sa kontinuálne v krajinskej štruktúre. Z časového hľadiska hovoríme o historickej krajinskej štruktúre, ktorá reprezentuje staršie časové jednotky. Zachované objekty, prvky alebo spôsoby využitia zeme sa prejavujú v súčasnej krajinskej štruktúre, ktorá je usporiadaním rôznych časových jednotiek.

Prvá písomná zmienka o obci Divinka pochádza z roku 1393, kedy sa obec spomína ako Kys Dywyne, z roku 1424 ako Cleyne Dywyna, z roku 1438 ako Divinka, z roku 1773 ako Mala Divinka, z roku 1920 ako Divinka, maďarsky Kisdivina, Kisdivény. Od roku 1920 sa zachováva názov Divinka, ktorý sa používa dodnes a vďaka čoraz väčšiemu využívaniu písania a archivácie, ako aj vďaka ustálenejším politickým vplyvom sa už viac menej nikde na Slovensku neskôr nestretávame so zmenami názvov obcí.

Chotár obce siahal po Turzovku, Olešnú a Milošovú, čo nasvedčuje tomu, že okruh pôsobnosti Divínskeho hradu bol pôvodne rozsiahlejší a hradné územie Divinky zasahovalo skoro celé územie Kysúc. Nálezy svedčia o tom, že severné Slovensko v slovanskom a veľkomoravskom období obýval slovanský kmeň s kmeňovým sídlom v Divinke na Veľkom vrchu. Okrem opevnenia v Divinke sa v blízkom okolí našlo ďalších sedem hradísk z toho istého obdobia postavených vo väčšine na pravej strane Váhu, čím vlastne vytvárali opevnenú líniu. Po zániku Veľkomoravskej ríše stáva sa toto územie na určitú dobu samostatným územím, ktoré nebolo pod vplyvom vytvárajúceho sa Uhorského kráľovstva i keď na krátke obdobia sa dostáva pod vplyv Poľského kráľovstva, alebo vznikajúceho českého kráľovstva. Toto územie bolo teda jediným slobodným zvyškom Veľkej Moravy v Karpatskej kotline.

Obec Divinka patrila panstvu Lietava, potom panstvu Budatín a časť obce zemianskym rodinám. V roku 1598 mala 9 domov, v roku 1720 mala 4 daňovníkov, v roku 1784 mala 18 domov, 22 rodín a 109 obyvateľov, v roku 1828 mala 14 domov a 188 obyvateľov. Obyvatelia sa zaoberali prevažne poľnohospodárstvom, prácou v lesoch a chovom dobytká.

V 19. storočí bola v obci pálenica, dva mlyny, dve vyhne a píla. Po oslobodení výstavbou vodnej nádrže Hričov ubudla obci poľnohospodárska pôda, zvyšných 45 ha obrábali súkromní hospodáriaci roľníci.

V súčasnosti sa k názvu obce pripája názov Lalinok. Kedysi to bola samostatná obec, ktorá bola pred 1. svetovou vojnou pripojená k obci Divinka.

Hospodárske aktivity v území tvorili jeden veľký komplex vplyvov a faktorov, ktorý formoval a pretváral prírodný ráz krajiny. Krajinný priestor obce a jeho blízkeho okolia nadobudol prvky kultúrnej krajiny vidieckeho typu.

3.2 Obyvateľstvo

Obec Divinka sa radí počtom obyvateľov do skupiny menších obcí. Podľa stavu trvalo bývajúceho obyvateľstva v roku 2011 obec mala 1002 obyvateľov, z toho 510 mužov a 492 žien. V roku 2015 mala obec 1051 obyvateľov, z toho 531 mužov a 520 žien.

Vývoj počtu obyvateľov v priebehu storočí mal kolísavú tendenciu. Od roku 1996 až do súčasnosti sa počet obyvateľov pohybuje na úrovni cca 890 obyvateľov. K decembru 2015

mala obec Divinka 1051 obyvateľov, čo predstavuje 0,67 %-ný podiel na celkovom počte obyvateľov v Žilinskom okrese.

Predpokladaný nárast obyvateľov v nasledujúcom období je podmienený rozvojom individuálnej bytovej výstavby a dobudovaním komplexnej občianskej vybavenosti. Politicko-ekonomické zmeny po roku 1990 umožňujú ďalší rozvoj v obci Divinka, čo nebolo v ostatných rokoch plne využité.

Tab. č. 11 Prehľad vývoja počtu obyvateľov v obci Divinka

Rok	1784	1828	1993	1996	2008	2012	2015
Počet obyvateľov	109	188	814	804	904	1011	1051

(Zdroj: ŠÚ SR, 2015)

Tab. č.12 Základné údaje o obyvateľstve obce Divinka k 31. 12. 2015

Obec	Trvalo bývajúce obyvateľstvo			Podiel žien z trvalo bývajúceho obyvateľstva v %	Ekonomicky aktívne osoby			Podiel ekonomicky aktívnych z trvalo bývajúceho obyvateľstva v %
	spolu	muži	ženy		spolu	muži	ženy	
Divinka	1051	531	520	49,5	501	277	224	47,7

(Zdroj: SODB, 2011)

Z hľadiska situovania pracovných príležitostí má významné postavenie krajské mesto Žilina, a tiež blízke okresné mesto Bytča a Kysucké Nové Mesto. Celkový počet ekonomicky aktívnych obyvateľov v obci k decembru 2011 dosiahol počet 501, čo predstavuje 47,7 % z trvale bývajúceho obyvateľstva obce Divinka.

Tab. č. 13 Trvalo bývajúce obyvateľstvo obce Divinka k 31.12.2015

Obec	Trvalo bývajúce obyvateľstvo	0-14 roční	Muži 15-64 roční	Ženy 15-64 ročné	Muži 65 + roční a viac Ženy 65 + ročné a viac
Divinka	1051	193	378	349	298

(Zdroj: ŠÚ SR, 2015)

Vzťah medzi predproduktívnou, produktívnou a poproduktívnou skupinou charakterizuje mieru perspektívnosti populácie. Pokračuje pokles podielu detskej zložky, posilňovanie produktívnej zložky a pomerne vysoký nárast poproduktívnej zložky, ide o zhoršenie populačných potenciálov.

Index starnutia s hodnotou 94,22 % poukazuje na nepriaznivý vývoj, keďže v prevahe je obyvateľstvo v poproduktívnom veku. To isté platí pre celý okres Žilina, v ktorom je v roku 2015 index starnutia až 93,97 % a v Žilinskom kraji 88,44 %. V súčasnosti sa v obci teda prejavuje trend starnutia obyvateľstva. Pretrváva proces vyludňovania vidieka sprevádzaný ďalšími nepriamymi faktormi (demografickými, sociálnymi, hospodárskymi, infraštruktúrnymi) a pod. Napriek značnému zlepšovaniu civilizačnej úrovne sídelných podmienok pretrváva nedostatočná atraktivita väčšiny vidieckych sídiel (najmä vzdialenejších od mestských centier), na čom sa podieľa napr. i nedostatok pracovných príležitostí, súvisiace sociálne a ekonomické problémy a premieta sa do prehľbujúcej sa nízkej obývanosti bytového fondu na vidieku.

Zmeny v demografickom vývoji obyvateľstva prejavujúce sa predovšetkým poklesom prirodzeného prírastku obyvateľstva, natalite a sobášnosti, na druhej strane výrazným nárastom v rozvodovosti sa odrážajú v spoločensko-ekonomickej situácii obyvateľstva. Vývoj vekovej štruktúry obyvateľstva môže byť posilnený, ak sa pre obyvateľstvo vytvoria kvalitnejšie základné podmienky v rámci občianskej a sociálnej infraštruktúry a rozšíri sa priestor pre rozvoj podnikateľských aktivít a zamestnanosť, a tiež podmienky pre aktívne využívanie voľného času. Celková štruktúra obyvateľstva v obci je charakteristická pre vidiecku populáciu na Slovensku, keď obnova generácií je veľmi pomalá.

3.3 Sídla

Obec Divinka leží vo východnej časti pohoria Javorníky, pri ústí Divinského potoka do rieky Váh. Nachádza sa v severozápadnej časti okresu Žilina, Žilinského samosprávneho kraja. Divinka je obec menšieho rozsahu v zázemí aglomerácie krajského mesta Žilina a bývalého okresného mesta Bytča. Obec má pomerne výhodnú geografickú polohu, keďže je vzdialená od krajského mesta Žilina cca 6 km. Obec pozostáva z dvoch častí – Divinka a Lalinok. Miestne časti v Divinke majú názvy: Lovišky, Malý a Veľký Višpinger, Skalie, Agát, Malé Salašky, Koleso, Bukovina, Všivák, Háje, Na Hôrke, Priesaniská, Niva, Podiplie a pod. V časti Lalinok sú časti: Vrtielky, Hôrka, Hamoje, Lazce, Lieštie, Dielnica, Dúbrava, Zástavnica, Role na Role, Pod Hrabím, Lazy, Za Jamu, Kračiny.

V intraviláne sídla prevláda obytná funkcia - súkromné, obecné pozemky, rodinné domy, bytovky, centrum občianskej vybavenosti. V katastrálnom území obce dominuje obytno-rekreačná funkcia.

Stred obce sa nachádza v nadmorskej výške 327 m n. m. a najvyššie položeným bodom v chotári je vrchol Prašivej, a to 626 m n. m. Katastrálne územie obce Divinka zo severu susedí s obcou Divina, z východu susedí s mestom Žilina a jeho prímestskými časťami, zo západu s obcou Horný Hričov a južnú hranicu katastra tvorí Hričovská vodná nádrž, vybudovaná na rieke Váh. Rozloha katastra obce je 5 174 181 m² a hustota obyvateľov na 1 km² k 31.12.2015 je 202,06 obyvateľov.

3.4 Priemysel

V hospodárskych odvetviach, ako priemyselná výroba, veľkoobchod, maloobchod, opravy vozidiel a spotrebného tovaru je zastúpených najviac ekonomicky aktívnych obyvateľov. Hospodársku základňu v obci tvoria lesníctvo, drevárska a kamenárska výroba a v menšej miere cestovný ruch zastúpený chatárstvom a chalupárstvom.

Záujmové územie navrhovaných protipovodňových opatrení na vodnom toku Divina sa nachádza v obytných časti obce mimo objektov priemyslu.

3.5 Sociálna infraštruktúra a služby

Zariadenia občianskej vybavenosti, ktoré zabezpečujú obsluhu obyvateľov vo sfére sociálnej vybavenosti zodpovedá sídelnej veľkosti obce Divinka a jej celospoločenskému významu.

Školstvo

V obci zabezpečuje predškolské a základné školské vzdelanie Základná škola s materskou školou Divinka. Základná škola je zriadená pre ročníky 1.- 4. a žiaci 5.-9. ročníka ZŠ

navštevujú ZŠ v Divine. V súčasnosti sú tu zriadené 3 triedy, kabinet a zborovňa pre učiteľov. Základnú školu v súčasnosti navštevuje 70 detí. Vyučovanie zabezpečujú piati kvalifikovaní pedagógovia. Škola je vykurovaná plynom, je udržiavaná. Jej súčasťou je malá telocvičňa. Na výučbu telesnej výchovy sa využíva nádvorie školy a miestne futbalové ihrisko. Škola je vybavená aj počítačovou učebňou a je pripojená na internet. V objekte materskej školy je v prevádzke jedáleň, ktorá zabezpečuje stravovanie pre MŠ, ZŠ a pre dôchodcov.

Zdravotníctvo

V obci nie je zriadené zdravotné stredisko, ani ambulancie všeobecného zamerania a lekárne. Primárnu zdravotnícku starostlivosť pre občanov zabezpečuje Nemocnica s poliklinikou na Bratislavskej ulici v Žiline.

V obci nie je zriadené ani sociálne zariadenie, no funguje opatrovateľská služba a poskytujú sa obedy občanom v tejto sociálnej skupine.

Kultúra

Kultúrno-spoločenský život v obci Divinka sa realizuje najmä v kultúrnom dome v časti Lalinok. Časť Divinka nemá vlastný kultúrny dom. Objekt kultúrneho domu v Lalinku je jednoposchodový. Na prízemí sú priestory obecnej knižnice. Knižnica disponuje cca 5 763 knižničnými zväzkami a eviduje cca 47 čitateľov. Ďalšie priestory kultúrneho domu sú určené na prenájom.

Na poschodí objektu sa nachádza veľká sála, využíva sa na veľké kultúrne podujatia - diskotéky, zábavy, plesy a pod. Kultúrny dom má kapacitu 80 osôb.

Obchod a služby

Základnú obchodnú vybavenosť v obci tvoria predajne potravinárskeho tovaru a pohostinstvá. V obci nie sú iné druhy obchodných prevádzok, ani žiadny subjekt poskytujúci služby. Za službami a tovarmi priemyselného charakteru dochádzajú občania Divinky do krajského mesta Žilina.

Šport

V obci sú vybudované 3 športové ihriská. Jedno veľké futbalové, ktoré slúži najmä futbalovému klubu. V roku 2011 sa vybuďovalo multifunkčné ihrisko v Divinke a v roku 2014 aj v Lalinku. Tieto sú určené na rôzne druhy športu. Na športovú činnosť sa využívajú aj priestory Kultúrneho domu v Lalinku (stolný tenis, cvičenia a priestory Obecného uradu v Divinke cvičenia). V súčasnosti je športová činnosť v obci sústredená v TJ Divinka a je zameraná na futbal.

3.6 Poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo

Z hľadiska lesohospodárskeho a poľnohospodárskeho využitia krajiny je záujmové územie navrhovanej činnosti situované v obytnej zóne obce Divinka, mimo záujmové územia týchto odvetví hospodárskej činnosti.

Poľnohospodárstvo

Obyvatelia Divinky a Lalinku sa v minulosti venovali pestovaniu zemiakov a obilia, chovu domácich zvierat. Pre vlastnú potrebu v súčasnosti pretrváva pestovanie zemiakov a obilia. Z ovocných stromov je v záhradách zastúpená jablň, čerešňa a slivky.

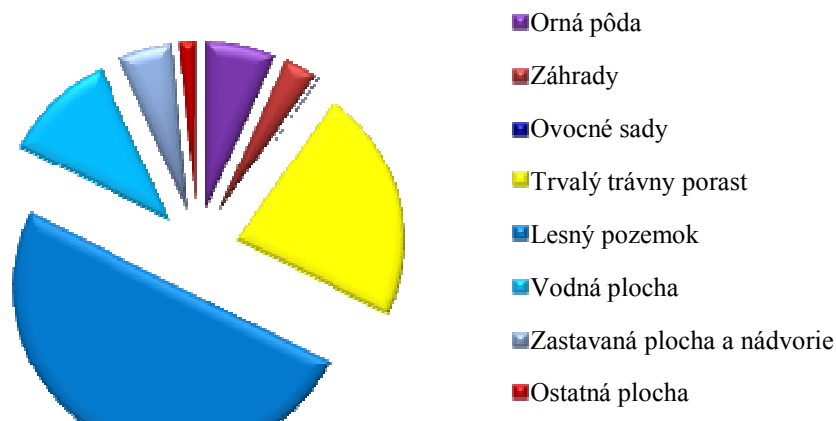
Na území obce nepodnikajú farmári ani veľkopestovatelia.
K decembru 2010 bol v obci zaregistrovaný 1 samostatne hospodáriaci roľník.

Tab. č. 14 Prehľad výmery pozemkov podľa druhov pozemkov

Územie	Poľnohospodárska pôda m ²						
	Spolu	v tom					
		Orná pôda	Chmeľnice	Vinice	Záhrady	Ovocné sady	Trvalý trávny porast
k.ú. Divinka	1 661 693	335 654	0	0	158 255	6 289	1 161 4958
	Nepoľnohospodárska pôda m ²						
	Spolu	v tom					
		Lesný pozemok	Vodná plocha	Zastavaná plocha a nádvorie	Ostatná plocha		
	3 512 625	2 594 181	566 452	272 971	79 021		

(Zdroj: ŠÚ SR, RegDat 2015)

Graf č. 1 Prehľad výmery pôdy

Celková výmera územia obce je 5 174 318 m², z toho 32,11 % tvorí poľnohospodárska pôda. Výmeru poľnohospodárskej pôdy v najväčšej miere tvorí trvalý trávny porast 1 161 495 m², čo predstavuje až 69,89 % z celkovej výmery poľnohospodárskej pôdy.

V menšej miere je orná pôda a pozemky uvádzané a spravované ako záhrady a ovocné sady. Nepoľnohospodárska pôda, ktorá predstavuje 67,88 %-ný podiel z celkovej výmery územia obce je v najväčšej miere zastúpená lesnými pozemkami 2 594 181 m², čo tvorí 73,85 % z celkovej výmery nepoľnohospodárskej pôdy.

Lesné hospodárstvo

Lesy zaberajú veľmi malú časť územia obce Divinka. Ich rozloha dosahuje 2 594 181 m², čo predstavuje 50,14 % z celkovej výmery územia obce. Väčšinou ide o bukovo-smrekové lesy. Na území obce pôsobia lesné spoločenstvá Urbariát a združenie lesomajiteľov v Lalinku a Komposesorát v Divinke, ktoré združujú vlastníkov lesov v súkromnom

vlastníctve, zabezpečujú ťažbu dreva a obnovu lesov v súkromnom vlastníctve. Hospodárske využitie lesov v Divinke je vo forme predaja guľatiny a drevárskych základných produktov.

3.7 Technická infraštruktúra

Zásobovanie pitnou vodou

Zásobovanie vodou je v obci Divinka zabezpečované obecným vodovodom. Na tento vodovod je napojených cca 127 domácností. Obecný vodovod má celkovú dĺžku 1.600 m a je vo vlastníctve obce. Ostatné domácnosti využívajú na zásobovanie vodou svojpomocne vybudované vodné zdroje v okolí obce. V časti Divinka sú 2 verejné studne a zdroje zo studničiek vyvierajúcich v katastri. V časti Lalinok je 1 verejná studňa a 1 zdroj pitnej vody vyvierajúci v okolí obce.

Odkanalizovanie

V obci nie je vybudovaná splašková kanalizácia. Jednotlivé domy sú odkanalizované vlastnou domovou kanalizáciou (žumpami, resp. septikmi). V budúcnosti sa počíta so zapojením obce do výstavby stokovej siete s napojením na obec Svederník na kanalizačný zberač Divinka - Bytča. Keďže projekt odkanalizovania obce má relatívne dlhé časové obdobie prípravy a realizácie, odsúva ďalšie aktivity potrebné na zlepšenie úrovne technickej infraštruktúry v obci. Preto nie je možné v súčasnosti komplexne rekonštruovať povrch miestnych komunikácií. Z dôvodu budovania kanalizácie bolo vytvorené združenie Javorníky - Východ, ktoré je zamerané na riešenie výstavby kanalizačnej siete v obciach Divina, Divinka, Dlhé Pole a Svederník.

Spoje

V obci Divinka sú telekomunikačné služby zabezpečované firmou Telecom cez digitálnu ústredňu v Divine. Kapacita tejto ústredne je dostatočná, poskytuje hlasové i dátové služby pre obyvateľov všetkých obcí v Divinskej doline. Okrem pevných liniek sú obidve časti - Divinka aj Lalinok pokryté signálom mobilných operátorov. Operátor T-Com má v katastri obce vybudovaný svoj vysielateľ. Prijem TV signálu je zabezpečený cez systém káblovej TV, vybudovaný v r. 2003. Káblová televízia zabezpečuje príjem slovenských a českých TV staníc a ďalšie vybrané programy šírené satelitmi.

V obci nie je zriadená prevádzka Slovenskej pošty. Obyvatelia využívajú poštové služby v obci Divina alebo v meste Žilina.

Elektrická energia

V obci Divinka je vybudovaná elektrická sieť s verejným osvetlením s cca 150 stĺpmi a úspornými svietidlami. Rekonštrukcia bola doteraz realizovaná iba u cca 1/2 celej siete verejného osvetlenia. V časti obce Divinka sú umiestnené 2 trafostanice, rovnako ako v časti Lalinok.

Teplo

Zásobovanie teplom je realizované decentralizovaným spôsobom s využívaním zemného plynu, pevných palív a elektrickej energie. Podľa SODB v r. 2001 bolo v Divinke ústredným kúrením lokálneho charakteru vykurované celkom 184 bytov, z toho 109 na pevné palivo, 54 na plyn a 18 na elektrinu. Pre navrhovanú činnosť sa zdroj tepla nevyžaduje.

Plyn

V súčasnosti je na území obce kompletne vybudovaná plynárenská sieť. Plynifikácia oboch častí obce bola realizovaná v r. 2002-2003. Pre všetkých potenciálnych odberateľov plynu sú vytvorené vhodné podmienky. Ďalšie rozširovanie plynovodnej sústavy je možné iba v prípade nových stavebných činností.

3.8 Dopravná a telekomunikačná infraštruktúra

Dopravná sústava okresu Žilina pozostáva zo systémov cestnej, železničnej a kombinovanej dopravy. Vzájomné prepojenie jednotlivých dopravných systémov je na európskej úrovni koordinované formou multimodálnych koridorov.

Územím Slovenskej republiky prechádzajú štyri európske multimodálne koridory, pričom cez územie Žilinského kraja z nich prechádzajú dva – koridor č. Va a koridor č. VI. Vzájomná previazanosť slovenských dopravných a sídelných koridorov prechádzajúcich územím Žilinského kraja s európskymi multimodálnymi koridormi je nasledovná:

- Hlavný/severný slovenský dopravný a sídelný koridor Bratislava – Žilina – Poprad – Košice je v celej dĺžke súčasťou európskeho multimodálneho koridoru č. **Va**.
- Úsek Žilina – Čadca – Skalité ako súčasť západného severo-južného dopravného a sídelného koridoru je na území Slovenska totožný s trasou európskeho multimodálneho koridoru č. **VI**.

Tab. č. 15 Súčasné zaradenie cestných úsekov do európskeho systému ciest AGR prechádzajúcich územím okresu Žilina

Číslo cesty E	Číslo multimodálneho koridoru	Číslo cesty	Úsek cesty
hlavné európske cesty			
E50	Va	D1, D3, I/18, I/64	hr.ČR-Drietoma-Kostolná-Trenčín-Bytča-Žilina-Poprad-Prešov-Košice-Michalovce-Vyšné Nemecké-hr.Ukrajina
E75	VI	I/11, I/18, I/64	hr.ČR-Svrčinovec-Čadca-Žilina-Trenčín-Bratislava-Rusovce-hr.Maďarsko
doplňkové európske cesty			
E442	-	I/18	hr.ČR-Makov-Bytča-Žilina

Sieť pozemných komunikácií v okrese Žilina sa skladá z diaľnic D1 a D3, diaľničných privádzačov, ciest I., II. a III. Triedy, siete miestnych a účelových komunikácií.

Tab. č. 16 Prehľad o dĺžkach ciest na území okresu Žilina k 1. 1. 2011 (km)

Okres	Cesty				diaľnice + privádzače
	I. triedy	II. triedy	III. triedy	Spolu	
Žilina	79,348	55,394	185,369	330,535	10,424

(Zdroj: Slovenská správa ciest)

Katastrom obce prechádza štátna cesta II/507 Žilina - Bytča, v dĺžke cca 1,3 km. Na tejto ceste je v katastri obce vybudované jedno premostenie. Intravilánom obce Divinka prechádza štátna cesta III. triedy č. III/50755 s celkovou dĺžkou cesty 7,333 km spájajúca

obec Divinka s obcou Divina. Táto komunikácia sa napája na štátnu cestu II/507. V obci sa nachádza aj štátna cesta III. triedy č. III/50761 s dĺžkou 1,110 km, ktorá spája obec Divinka s jej časťou Lalinok. Cesty spravuje Slovenská správa ciest Žilina. Obec spravuje miestnu sieť komunikácií v celkovej dĺžke 5,5 km, ktoré sa napájajú na štátne cesty III/50755 a III/50761. V katastri obce sú i lesné cesty a ďalšie obslužné komunikácie, ktoré nie sú vo vlastníctve obce.

Pravidelnú autobusovú dopravu v obci vykonáva SAD Žilina, a.s., ktorá zabezpečuje aj priame spojenie obce s krajským mestom Žilina. V intraviláne obce sa nachádza 5 zastávok autobusovej dopravy.

Železničná doprava

Územím obce neprechádza železničná trať. Najbližšia zastávka vlakov osobnej dopravy sa nachádza v krajskom meste Žilina, ktoré je od obce Divinka vzdialené cca 6 km.

Tab. č.17 Železničné trate na území okresu Žilina

Číslo trate	Kategória	Úsek	Počet priebežných medzistaničných koľají
120	prvá	Bratislava – Žilina	dve
126	tretia	Žilina - Rajec	jedna
127	prvá	hranica ČR-Čadca-Žilina	dve
180	prvá	Žilina - Košice	dve

Letecká doprava

V záujmovom území sa nenachádzajú zariadenia leteckej dopravy.

V leteckej doprave sa obec Hôrky nachádza v atrakčnom obvode Letiska Žilina - Dolný Hričov, so štatútom verejného medzinárodného letiska, ktoré je súčasťou siete TINA. Letisko je vhodné pre prevádzku lietadiel s kapacitou do 60 osôb. Pristávacia dráha je dlhá 1150 metrov.

Kombinovaná doprava

Okres Žilina spadá do atrakčného obvodu terminálu kombinovanej dopravy v Žiline/Teplička nad Váhom. Terminál kombinovanej dopravy podľa „Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Žiliny“ je v meste Žilina, ktorý má charakter medzinárodného terminálu.

Cyklistická doprava

Pre trasovanie cyklistických chodníkov je využívaná cesta č. III/50755, č. III/50761 a sieť miestnych komunikácií a chodníkov s prepojením na vedľajšie cestné komunikácie spájajúce blízke obce a mestá.

Vodná doprava

Okresom Žilina preteká rieka Váh, ktorej prítoky sprava sú Kysuca a Varínka, zľava Rajčianka. Neďaleko okresného mesta je vybudované vodné dielo Žilina. V Hričove je vybudovaný vodná nádrž Hričov, vzdialená od obce Divinka len 500 metrov. Vodné toky nie sú využívané pre vodnú dopravu.

Telekomunikačná infraštruktúra

Z hľadiska telekomunikačného členenia územie okresu prislúcha do primárnej oblasti s primárnym centrom Žilina a sekundárnej oblasti so sekundárnym centrom Žilina. V obci je zriadená miestna telefónna sieť. Navrhovaná činnosť si nevyžaduje zriadenie trvalej telefónnej prípojky.

3.9 Rekreačia a cestovný ruch

V obci Divinka nie je rozvinutý cestovný ruch. Nenachádzajú sa tu žiadne zariadenia cestovného ruchu, nie je prevádzkované privátne ani iné ubytovanie. V katastri obce je niekoľko samostatných súkromných chát a rekreačných domčekov. Obec má však určitý potenciál vhodný pre rozvoj prímestského cestovného ruchu a jednodňovej rodinnej rekreácie pre občanov blízkeho mesta Žilina.

Potenciál s dobrými podmienkami pre rozvoj tohto druhu cestovného ruchu tvoria:

- lyžiarsky vleč v časti Lalinok,
- rybník pri hlavnej ceste Žilina – Bytča,
- staršie objekty v obci určené na rekreáciu,
- archeologické nálezisko na Veľkom Vrchu,
- renesančný kaštieľ v intraviláne,
- jestvujúce turistické trasy,
- plánovaný projekt - vybudovanie náučného chodníka a vybudovanie vyhliadkovej veže,
- plánované vybudovanie cyklotrás,
- vysoká lesnatosť územia s možnosťami pre zber húb a liečivých rastlín.

Intravilán i extravilán obce sú vhodnými miestami najmä pre prímestskú rekreáciu rodinného typu najmä pre obyvateľstvo blízkej Žiliny. Dobré podmienky spočívajú v relatívne vysokej lesnatosti územia, vhodnej na prechádzky, nenáročnú turistiku, zber húb a liečivých rastlín.

Ďalšou možnosťou prímestskej rekreácie je plocha Hričovskej priehrady. Časť plochy sa nachádza v katastri obce Divinka.

3.10 Kultúrohistorické hodnoty územia

V katastrálnom území obce sa nachádza niekoľko historických objektov:

Kaštieľ v Divinke je národnou kultúrnou pamiatkou zapísanou v Ústrednom zozname pamiatkového fondu pod č. 1335/0. Objekt pochádzajúci z prvej polovice 17. storočia je vďaka svojim pamiatkovým hodnotám, spočívajúcich najmä v charakteristickej architektonickej blokovosti, štruktúrou dispozície priestorového členenia, tvaroslovia detailov a uplatnenia výmalby, radený k renesančným kaštieľom stredného Považia.

V časti Lalinok sú dve skupinky pôvodnej drevenej vidieckej architektúry, ktoré je potrebné zachovať a zveľadiť.

Miestna časť Divinka:

- kaplnka nachádzajúca sa mimo zastavaného územia obce v priestore medzi štátnou cestou II/507 a vodnou nádržou Hričov,
- kaplnka postavená na miestnom cintoríne,
- prícestná kaplnka lokalizovaná medzi komunikáciou Divinka - Divina a miestnou obslužnou komunikáciou,

- kríž INRI nachádzajúci sa tesne vedľa komunikácie Divinka – Divina.

Miestna časť Lalinok:

- drevený kríž na murovanom podstavci nachádzajúci sa pri odbočke na miestny cintorín,
- prícestná kaplnka umiestnená v spodnej časti dvora existujúceho kamenárstva.

Archeologické náleziská

Podľa údajov KPÚ Žilina a AÚ SAV je v obci Divinka evidovaných niekoľko archeologických lokalít:

- Hradisko Veľký vrch – je národnou kultúrnou pamiatkou zapísanou v Ústrednom zozname pamiatkového fondu pod č. 2140. Opevnenie vzniklo na severnom brehu rieky Váh, presne nad prietokom Váhu cez západný okraj žilinskej kotliny. Viacerými valmi opevnená plocha temena má asi 12 hektárov.
- Niva – stred južného svahu Veľkého vrchu vybieha nad úpäťm v osobitnú časť Niva s miernejším sklonom ako majú iné svahy. Cez rozhranie strmých a miernych svahov viedli na temeno Veľkého vrchu dve cesty – od západu a od východu. Tesne pod cestou od juhovýchodu sú na oráčinách – na západ od terajšieho cintorína – stopy osídlenia zo staršej doby rímskej.
- Hôrka – pôvodná i dnešná cesta z Divinky na temeno Veľkého vrchu vychádza z považskej hradskej - ktorá tu viedla priamo popri úpäťovej čiare Veľkého vrchu – tam, kde hradská prekračuje rozhranie parciel Štvrtce a Ohrádza. Tesne na juh od hradskej priliehala k Veľkému vrchu drevené opevnenie Ohrádza a tesne na sever od hradskej čnela nad ňou terasa Hôrka so strmými svahmi.
- Tomášovec – na nevelmi strmom západnom svahu vrchu Háj sú na oráčinách stopy osídlenia neskorohalštatského rázu, časovo asi z doby laténskej.
- Bralo Všivák – je to západný výbežok vrchu Prašivá. Na západe je veľmi strmý skalnatý svah nad prameňom stálej vody. Na oráčinách temena, ako aj v plytkom sedle medzi Všivákom a Prašivou sú atypické osídlenia asi zo začiatku doby rímskej. Nachádzajú sa aj na roli tesne na sever od Všiváka a na roli pod západným úpäťm.
- Háj – Veľkým vrchom a Hájom je zovreté vyústenie doliny Diviny do údolia Váhu. Najprístupnejšia strana temena Hája je upravená na terasu, na ktorej asi v dobe rímskej stála drevená hradba. Možno tu bolo nejaké kultové miesto.
- Prašivá (stredovek – hrad) a Vrtielky (doba halštatská – nálezy).

V záujmovom území výstavby protipovodňových opatrení nie sú známe archeologické náleziská.

Paleontologické náleziská

V záujmovom území výstavby nie sú známe paleontologické náleziská.

4. Súčasný stav kvality životného prostredia

4.1 Pôdy a horninové prostredie

Záujmové územie je z geologickej stránky budované Magurským flyšom račianskym. Flyš pozostáva prevažne z ílovitých bridlíc, drobných pieskvcov, polôh zlepcov, menilitových bridlíc, ojedinelých pieskvcov s numulitmi. Územie tvoria deluviálne, proluviálne a v poriečnej nive fluviaľne sedimenty kvartérneho veku o rôznej hrúbke.

V území sa vyskytuje pôdny typ - fluvizem (FM₂) a subtyp FM - fluvizem glejová (FM_G). Vývoj tohto pôdného typu je opakovane narušovaný záplavami. Ich pôdny profil sa tým často obohacuje o novú vrstvu kalových sedimentov.

Pod kontamináciou pôdy sa rozumie prekročenie najvyššej prípustnej hodnoty obsahu prvkov a zlúčenín v pôde sledovaných v "Čiastkovom monitorovacom systéme Pôda" podľa "Rozhodnutia MP SR o najvyšších prípustných hodnotách škodlivých látok v pôde a o určení organizácií oprávnených zisťovať skutočné hodnoty týchto látok č. 531/1994 - 540", ktoré bolo nahradené zákonom č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii

a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Na základe "**Plošného prieskumu kontaminácie pôd**" (ďalej PPKP), ktorého predmetom je sledovanie kontaminujúcich látok v pôdach vo vybraných katastrálnych územiach neboli v Divinke a širšom okolí zistené kontaminované pôdy kategórie B a C.

Stav kontaminácie pôd sa vyjadruje kategóriami podľa limitov najvyšších prípustných hodnôt škodlivých látok. Podľa Rozhodnutia MP SR č. 531/1994 pre zhodnotenie stavu kontaminácie pôd sú použité nasledovné kategórie :

0 - nekontaminované pôdy s obsahom všetkých hodnotených rizikových látok pod limitom A (pre celkový obsah prvku), resp. A1 (pre obsah prvku v 2M HNO₃ resp v 2M HCl); tieto zaberajú 1699,0 tis. ha (69,5 %) PPF;

A1, A - rizikové pôdy - obsah najmenej jednej z rizikových látok prekračuje limit A1, A až po limit B. Obsah týchto látok je nad hranicami prirodzeného pozadia a môže sa prejavovať zvýšením obsahu v rastlinách (na kyslých pôdach, alebo u rastlín resp. ich častí, ktoré v zvýšenej miere prijímajú rizikové stopové prvky); zaberajú 701,6 tis. ha (28,7 %) PPF;

B - kontaminované pôdy - obsah najmenej jednej z rizikových látok prekračuje limit B až po limit C uvedeného legislatívneho predpisu. Vo väčšine prípadov sa už prejavuje zvýšeným obsahom v rastlinách, a to nad hygienickými limitmi pre potraviny alebo krmoviny (34,22 tis. ha - 1,4 % PPF);

C - silne kontaminované pôdy - obsah najmenej jednej z rizikových látok prekračuje limit C a prejavuje sa takým vysokým obsahom v rastlinách, že legislatívna norma určuje sanáciu takýchto pôd a prísnu kontrolu ich vstupu do potravinového reťazca (9,78 tis. ha - 0,4 %).

Na plošnej kontaminácii pôd sa podieľajú najväčšou mierou tieto činitele:

- výskyt prirodzenej kontaminácie pôd rizikovými prvkami z geochemických anomálií,
- vplyv globálnych emisií pochádzajúci prevažne zo zahraničných zdrojov a prejavuje sa zvýšeným obsahom Cd, Pb, Cr, As,
- vplyv vnútroštátnych zdrojov s lokálnym až regionálnym dosahom, pochádzajúci z rôznych druhov metalurgického a iného priemyslu, ako aj z teplární,

- vplyv poľnohospodárstva (najmä na obsah Cd z fosforečných hnojív),
- vplyv emisií z dopravných prostriedkov.

V území sa vyskytujú pôdy zaradené do kategórie: 0 – nekontaminované, rizikové pôdy A, A₁, s možným negatívnym vplyvom na životné prostredie, čo znamená, že obsah najmenej jednej z rizikových látok prekračuje limit A,A₁, až po limit B.

Erózia pôdy

Vodná erózia sa vyskytuje na svahoch, ktoré nie sú pokryté trvalou vegetáciou. Medzi účinné protierózne opatrenia patrí terasovanie. Vzhľadom na zachovalé značné terasovanie svahov je vodná erózia v katastri obce minimalizovaná. Môže však vznikáť výmloľová erózia a to najmä na nespevnených poľných cestách, ktoré sa pri privalových dažďoch stávajú líniami odtoku zrážkovej vody. Z ostatných geodynamických javov sa v území prejavuje laterálna erózia miestnych potokov pri zvýšenej hladine vody v koryte.

K významnejšej veternej erózii v predmetnom území nedochádza.

V záujmovom území – koryto dotknutého vodného toku a pobrežné pozemky podliehajú vertikálnej a laterálnej erózii. Okolité územie v nivách vodných tokov je relatívne stabilné.

4.2 Povrchové a podzemné vody

Povrchové vody

Rozhodujúcou mierou na kvalitu povrchových vôd vplývajú priemysel a poľnohospodárstvo. Stav kvality vody rieky Váh je neuspokojivý – jedná sa o znečistený tok. Prekračované ukazovatele poukazujú na zvýšený stupeň eutrofizácie vody, spôsobovaný poľnohospodárskou činnosťou a najmä komunálnym znečistením, ktoré sa do vodných telies dostáva splachmi z okolia, priesakmi a odvádzaním komunálnych odpadových vôd bez čistenia do tokov. V katastrálnom území obce Divinka sa nenachádzajú významní znečisťovatelia vôd. V miestnych častiach Divinka a Lalinok nie je vybudovaná kanalizácia a odpadové vody najmä u starších rodinných domov sú často zaústené do vodných tokov.

Kvalitu povrchových vôd v širšom záujmovom území monitoruje SHMÚ Bratislava na toku Váh v odbernom mieste pod vodnou nádržou Hričov, riečny km 246,00 evidenčné číslo V201010D.

Triedy kvality povrchovej vody rieky Váh za obdobie 2000 – 2002.

Tab. č.18 Ukazovatele a triedy kvality povrchových vôd podľa STN 75 7221

Ukazovatele kvality povrchových vôd	Triedy kvality povrchových vôd
A – ukazovatele kyslíkového režimu	I – veľmi čistá
B – základné chemické ukazovatele	II – čistá
C – nutrienty	III – znečistená
D – biologické ukazovatele	IV – silne znečistená
E – mikrobiologické ukazovatele	V – veľmi silne znečistená
F – mikropolutanty	

Údaje o kvalite povrchových vôd vodného toku Váh, ktorého koryto je trasované vo vzdialenosti cca 1,5 km severovýchodne od záujmového územia.

Tab. č.19 Kvalita povrchových vôd v období 2001 – 2002 (SHMÚ 2002)

Miesto sledovania	Riečny km	Trieda kvality povrchových vôd a určujúce ukazovatele pre jednotlivé skupiny ukazovateľov					
		A	B	C	D	E	F
Váh – Pod VN Hričov	247	III ChSK _{cr}	II PH	IV N-organ.	III SI-bos SI - makrozoob	IV KOLI	

Kvalitatívna charakteristika vody vo vodnom toku Divina nebola vyhodnotená, potok možno empiricky posúdiť ako relatívne čistý v horných úsekoch, stredné a najmä dolné časti toku v mnohých prípadoch dosahujú triedu III- IV znečistenia. Vodný tok Divina pramení v Javorníkoch na južnom svahu Kazíckej Kýčery (910,4 m n. m.) v nadmorskej výške cca 780 m n. m.. Vyššiu koncentráciu kontaminácie predpokladáme v jeho dolnej časti, kedy preteká okolo zastavaného územia. Potenciálne zdroje ohrozenia jeho čistoty sú splavovanie tuhých látok zo zastavaného územia, priesaky žump, splavovanie nečistôt z komunikácií.

Podzemné vody

Širšie územie záujmového územia z hľadiska formovania akosti podzemných vôd prislúcha z väčšej miery do zóny fluviogénnych vôd kvartéru. Pre túto zónu je charakteristické, že primárny chemizmus vôd (Ca, Mg, HCO₃) nie je podmienený vzťahom voda - horninové podložie, ale procesmi zmiešavania vôd a infiltrácie povrchových vôd do kvartérnych sedimentov. Chemické zloženie podzemných vôd je výrazne ovplyvnené sekundárnymi faktormi a to predovšetkým v zastavanej časti obce.

Problémy s kvalitou podzemných vôd sú na plochách situovaných v alúviách významnejších tokov. Tieto plochy sú často využívané pre hospodárske aktivity. Preto kontaminácia podzemných vôd je vysoko pravdepodobná vo väčšine priemyselných pásiem. V mnohých prípadoch sa jedná o staré environmentálne záťaž horninového prostredia v kvartérnych sedimentoch. Na znečistení podzemných vôd sa popri infiltrácii znečistených vôd z vodných tokov podieľajú aj splachy z plošného znečistenia, najmä z poľnohospodárskej výroby, priemyselnej výroby, znečisteného ovzdušia a dopravy.

Tab. č.20 Kvalita podzemných vôd na Slovensku za roky 1995-1996)

Hodnotená oblasť Pozorovacie objekty	Zhodnotenie podzemných vôd podľa STN 75 7111 "Pitná voda"
Riečne náplavy Varínky a Váhu Využívaný vrt: Bytča Krasňany Teplička Varín Zlieň Vrt zákl.siete SHMÚ: Hrabové	Koncentrácie Fe _{celk.} , Mn, NEL _{UV} , síranov, dusičnanov, dusitanov vo vzorkách podzemných vôd tejto oblasti patria medzi tie, ktoré najčastejšie prekračovali limitné hodnoty. Najmä zvýšené hodnoty NEL _{UV} , zlúčenín dusíka a koncentrácie síranov sú dôkazom antropogénneho vplyvu na kvalitu podzemných vôd. Zvýšený obsah Fe _{celk.} a Mn má pôvod v prírodnom zložení aluviálnych náplavov a redox podmienkach daného systému zvodne.

podz. voda z prameňov má dobrú kvalitu.

(Zdroj: SHMÚ, 2005)

Medzi zdroje znečistenia, ktoré negatívne ovplyvňujú kvalitu podzemných vôd v obci Divinka možno zaradiť bodové zdroje splaškové vody zo žump a septikov.

4.3 Ovzdušie

Podľa stavu monitorovacej siete kvality ovzdušia k 31.12.2004 nie je v sledovanom území monitorovacia stanica kvality ovzdušia. Najbližšia monitorovacia stanica sa nachádza na území mesta Žilina, ktorého územie je zaradené do zoznamu oblastí riadenia kvality ovzdušia pre znečisťujúcu látku PM₁₀ s plochou 80 km². V sledovanom území možno hodnotiť kvalitu ovzdušia na základe dostupných výsledkov hodnotenia kvality ovzdušia zverejnených SHMÚ 2005 v hodnotení kvality ovzdušia v Slovenskej republike.

Rozsah monitorovacích aktivít je vždy limitovaný, pričom samotné merania nič nehovoria o pôvode znečistenia ovzdušia, ani neumožňujú predpovedať jeho vývoj. Preto je nevyhnutná kombinácia meraní s modelovými výpočtami.

Na SHMÚ boli vyvinuté dva modely (CEMOD a IDW-A) pre hodnotenie úrovne kvality ovzdušia na celom území štátu a model MODIM'03 pre praktické lokálne aplikácie. Ďalej je k dispozícii holandský model CARIÍ pre výpočty znečistenia ovzdušia v uliciach. Pomocou týchto modelov je možné, v kombinácii s výsledkami automatických monitorovacích staníc a regionálnych požadovných staníc, hodnotiť kvalitu ovzdušia na celom území Slovenska, a to všetkých požadovaných indikátorov. Samozrejme v rámci prípustnej neurčitosti modelových výpočtov.

SHMÚ, v zmysle § 7 zákona č. 478/2002 Z. z. o ochrane ovzdušia, na základe výsledkov hodnotenia kvality ovzdušia SR v roku 2004 navrhla zaradenie zón a aglomerácií do skupín:

1. skupina - Zóny a aglomerácie, v ktorých je úroveň znečistenia ovzdušia jednou látkou alebo viacerými znečisťujúcimi látkami vyššia ako limitná hodnota, prípadne limitná hodnota zvýšená o medzu tolerancie. V prípade ozónu zóny a aglomerácie, v ktorých je koncentrácia ozónu vyššia ako cieľová hodnota pre ozón.
2. skupina - Zóny a aglomerácie, v ktorých je úroveň znečistenia ovzdušia jednou látkou alebo viacerými znečisťujúcimi látkami medzi limitnou hodnotou a limitnou hodnotou zvýšenou o medzu tolerancie. V prípade ozónu zóny a aglomerácie, v ktorých je koncentrácia ozónu vyššia ako dlhodobý cieľ pre ozón, ale nižšia alebo sa rovná cieľovej hodnote pre ozón.
3. skupina - Zóny a aglomerácie, v ktorých je úroveň znečistenia ovzdušia pod limitnými hodnotami. V prípade ozónu zóny a aglomerácie, v ktorých je koncentrácia ozónu nižšia ako dlhodobý cieľ pre ozón.

Zájmové územie je z hľadiska územia Slovenskej republiky ako súčasť zóny Žilinský kraj zaradená do 2. skupiny z čoho vyplýva, že úroveň znečistenia ovzdušia pre znečisťujúcu látku PM₁₀ je medzi limitnou hodnotou a limitnou hodnotou zvýšenou o medzu tolerancie.

Zájmové územie je z hľadiska územia Slovenskej republiky ako súčasť zóny Žilinský kraj zaradená do 3. skupiny z čoho vyplýva, že úroveň znečistenia ovzdušia pre znečisťujúce látky oxid siričitý, oxid dusičitý, olovo, oxid uhoľnatý, benzén (benzén je zaradený na základe predbežného hodnotenia kvality ovzdušia) je pod limitnými hodnotami.

SHMÚ na základe hodnotenia kvality ovzdušia v zónach a aglomeráciách v roku 2004 podľa § 9 ods. 3 zákona č. 478/2002 Z. z. o ochrane ovzdušia navrhla vymedzenie oblastí riadenia kvality ovzdušia SR pre znečisťujúcu látku PM₁₀ a SO₂ kde najbližšie k sledovanému územiu je oblasť riadenia kvality ovzdušia územie mesta Žiliny.

Kvalita ovzdušia v obci Divinka je ovplyvnená produkciou emisií z lokálnych zdrojov znečistenia ovzdušia a diaľkovým prenosom škodlivín. V súčasnosti nepriaznivým trendom v nadväznosti na ochranu ovzdušia je lokálne vykurovanie na tuhé palivá.

Najväčšími zdrojmi znečisťovania ovzdušia v obci Divinka zostali lokálne zdroje – automobilová doprava, miestne kúreniská a pod. Vybudovaním plynofikácie sa kvalita ovzdušia významne zvýšila, pretože sa odstránilo množstvo malých zdrojov znečistenia, ktoré citeľne zaťažovali ovzdušie najmä v obdobiach teplotných inverzií a zníženého prevetrávania.

Vysoké zaťaženie ovzdušia emisiami je z mobilných dopravných prostriedkov produkciou znečisťujúcich látok NO_x, CO, VOC, TZL. Kvalitu ovzdušia viac ako lokálne zdroje ovplyvňujú stredné a veľké zdroje znečistenia ovzdušia situované v Žiline (najmä Žilinská teplárenská, a.s. Žilina, Dolvap, s.r.o. Varín, Kameň. a vápenka a Aquachemia, s.r.o. Žilina), ako aj klimatické pomery (výskyt inverzií, hmiel, nízkej oblačnosti).

4.4 Nakladanie s odpadmi

Obec Divinka zabezpečuje zber a prepravu komunálnych odpadov vznikajúcich na jej území za účelom ich zhodnotenia alebo zneškodnenia v súlade so zákonom o odpadoch vrátane zabezpečenia zberných nádob zodpovedajúcich systému zberu komunálnych odpadov v obci a zabezpečenia priestoru, kde môžu občania odovzdávať oddelené zložky komunálnych odpadov v rámci separovaného zberu. Systém nakladania s odpadmi je upravený Programom odpadového hospodárstva pre obec Divinka pre roky 1994 až 2005 a všeobecne záväzným nariadením obce.

Zneškodňovanie komunálneho odpadu realizuje firma T+T Žilina. V obci je realizovaný príležitostný triedený zber na komodity – plasty, sklo, papier. Podľa potreby sa organizuje aj zber nadrozmerného odpadu do kontajnerov a zber elektronického odpadu.

Nakladanie s biologickým odpadom

Obec Divinka neuvažuje so zriadením obecného kompostoviska a preto chce zneškodňovanie biologického odpadu realizovať v spolupráci s krajským mestom Žilina. V spoločnej kompostárni bude kompostovaný biologický odpad z verejných priestranstiev a zo zelene. Biologický odpad z jednotlivých domácností si budú zneškodňovať občania sami formou domácich kompostovísk.

4.5 Radónové riziko

Určenie radónového rizika vychádza z vyhodnotenia distribúcie hodnôt objemovej aktivity radónu (²²²Rn) v pôdnom vzduchu a priepustnosti zemín a hornín pre plyny vo vertikálnom profile do úrovne predpokladaného zakladania stavieb, resp. do úrovne očakávaného kontaktu budova - podlažie.

Na záujmovom území nebol vykonaný radónový prieskum.

Nízke radónové riziko je interpretované nad celým územím tvoreným magurským flyšom. V tomto súvrství stredný stupeň Rn rizika je možné predpokladať nad pestrými ílovcami a pieskovecami belovežských vrstiev západobystrického flyšu.

Postup stanovenia objemovej aktivity radónu v pôdnom vzduchu a priepustnosti základových pôd stavebného pozemku sa pri výstavbe navrhovanej úpravy vodného toku podľa vyhlášky MZ SR č. 528/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách na obmedzenie ožiarenia z prírodného žiarenia nevyžaduje.

4.6 Hluk

Zájmové územie budovania protipovodňovej ochrany sa nachádza v zastavanom území obce Divinka v blízkosti miestnych komunikácií a štátnej cesty č. III. triedy č. III/50755. Z hľadiska typov zdrojov hluku, ktoré sa vyskytujú v záujmovom území rozlišujeme hluk z mobilných zdrojov pozemnej dopravy. Zdrojom hluku je automobilová doprava na ceste III. triedy.

Tab.č.21 Prípustné hodnoty určujúcich veličín hluku vo vonkajšom prostredí

Kateg. územia	Opis chráneného územia	Ref. čas. inter.	Prípustné hodnoty (dB)					Hluk z iných zdrojov L _{Aeq,p}
			Hluk z dopravy				L _{Aeq,p}	
			Pozemná a vodná doprava b)c)	Železničné dráhy c)	Letecká doprava			
L _{Aeq,p}	L _{Aeq,p}	L _{Aeq,p}	L _{Asmax,p}					
I.	Územie s osobitnou ochranou pred hlukom, napr. kúpeľné miesta ¹⁰ kúpeľné a liečebné areály).	deň	45	45	50	-	45	
		večer	45	45	50	-	45	
		noc	40	40	40	60	40	
II.	Priestor pred oknami obytných miestností bytových a rodinných domov, priestor pred oknami chránených miestností školských budov, zdravotníckych zariadení a iných chránených objektov ^d vonkajší priestor v obytnom a rekreačnom území.	deň	50	50	55	-	50	
		večer	50	50	55	-	50	
		noc	45	45	45	65	45	
III.	Územie ako v kategórii II v okolí ^a diaľnic, ciest I. a II. triedy, miestnych komunikácií s hromadnou dopravou, železničných dráh a letísk ^{9,11} , mestské centrá.	deň	60	60	60	-	50	
		večer	60	60	60	-	50	
		noc	50	55	50	75	45	
IV.	Územie bez obytnej funkcie a bez chránených vonkajších priestorov, výrobné zóny, priemyselné parky, areály	deň	70	70	70	-	70	
		večer	70	70	70	-	70	
		noc	70	70	70	95	70	

	závodov.						
--	----------	--	--	--	--	--	--

Poznámky k tabuľke:

- a) Prípustné hodnoty platia pre suchý povrch vozovky a nezasnežený terén. Ak ide o sezónne zariadenia, hluk sa hodnotí pri podmienkach, ktoré je možné pri ich prevádzke predpokladať.
- b) Pozemná doprava je doprava na pozemných komunikáciách vrátane električkovej dopravy.
- c) Zastávky miestnej hromadnej dopravy, autobusovej, železničnej, vodnej dopravy a stanovištia taxislužieb určené iba na nastupovanie a vystupovanie osôb sa hodnotia ako súčasť pozemnej a vodnej dopravy.
- d) Prípustné hodnoty pred fasádou nebytových objektov sa uplatňujú v čase ich používania (napríklad školy počas vyučovania).

1.7 V pracovných dňoch od 7.00 do 21.00 h a v sobotu od 8.00 do 13.00 h sa pri hodnotení hluku zo stavebnej činnosti vo vonkajšom prostredí stanovuje posudzovaná hodnota pripočítaním korekcie $K = (-10)$ dB k ekvivalentnej hladine A zvuku v uvedených časových intervaloch.

V týchto časových intervaloch sa neuplatňujú korekcie podľa tabuľky č. 21.

1.8 Ak hladina hluku z iných zdrojov podľa tabuľky č. 1 prekračuje prípustnú hodnotu a vzniká spolupôsobením viacerých zdrojov hluku rôznych prevádzkovateľov, posudzovaná hodnota pre jednotlivých prevádzkovateľov sa určuje s pripočítaním korekcie $K = +3$ dB pri dvoch prevádzkovateľoch alebo $K = +5$ dB pri troch a viacerých prevádzkovateľoch.

1.9 Na základe stanoviska príslušného orgánu verejného zdravotníctva sa môžu umiestňovať nové budovy na bývanie a budovy vyžadujúce tiché prostredie okrem škôl, škôlok, nemocničných izieb a účelovo podobných budov aj v území, kde hluk z dopravy prekračuje hodnoty uvedené v tabuľke č. 21 pre kategóriu územia II, alebo v území, kde takéto prekročenie je možné v budúcnosti očakávať,

- a) ak sa vykonajú opatrenia na ochranu ich vnútorného prostredia,
- b) ak posudzovaná hodnota hluku z dopravy v primeranej časti priľahlého vonkajšieho prostredia budovy na bývanie alebo odдыхovej zóny v blízkosti budovy na bývanie neprekročí prípustné hodnoty uvedené v tabuľke č. 21 pre kategóriu územia III o viac ako 5 dB.

1.10 Ak sa umiestňujú administratívne budovy alebo iné budovy s pracoviskami vyžadujúcimi tiché prostredie v kategórii územia IV podľa tabuľky č. 21, prípustné hodnoty pre hluk z dopravy a hluk z iných zdrojov pred oknami určenými k vetraniu pracovísk s trvalým pobytom osôb sú $L_{Aeq, p} = 65$ dB pre deň, večer a noc.

V záujmovom území je hlavným zdrojom hluku automobilová premávka na ceste č. III/50755. Pre danú kategóriu územia sú najvyššie prípustné ekvivalentné hladiny hluku vo vonkajšom priestore z hluku z dopravy stanovené podľa vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z. z. ktorým sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v hodnotách 50 dB pre dennú dobu, 50 dB pre večer a 45 dB pre noc (22:00-06:00). Pri stavebnej činnosti – výstavbe objektov protipovodňovej ochrany je najvyššia prípustná ekvivalentná hladina hluku vo vonkajšom priestore 60 dB pre dennú dobu.

4.7 Rastlinstvo a živočíšstvo

Záujmové územie sa nachádza v zastavanej časti obce Divinka v krajinom priestore, ktorý je využívaný pre obytné účely a dopravnú infraštruktúru. Územie pre navrhovanú stavbu pozostáva z koryta vodného toku a pobrežných pozemkov. Sprievodnú vegetáciu vodných tokov vytvára nesúvislý sprievodný porast drevín.

Vzhľadom na antropický tlak na urbanizovaný krajiný priestor, v ktorom sa záujmové územie nachádza a pozmenené prírodné podmienky výskyt významnejších biotopov absentuje. V území sa vyskytujú biotopy:

- podhorský tok,
- brehy tečúcich vôd,
- biotop ľudských sídiel.

Podhorské krovinné vrbiny – náhradné pionierske spoločenstvá krovitých vrúb na mieste horských jelšín, lemujúce brehy vodných tokov v rôzne úzkych a dlhých pásoch. V krovinnom poschodí obyčajne dominuje : vrba krehká (*Salix fragilis*), vrba biela (*Salix alba*), vrba košíkarska (*Salix viminalis*) vo vyšších polohách vrba purpurová (*Salix purpurea*), vrba štíhla (*Salix aleagnos*). Porasty dorastajú zhruba do 4 m a sú rozvolnenejšie. Bylinné poschodie je floristicky bohaté s uplatnením vysokobilinných širokolistých nitrofilných druhov.

Podhorský tok – toky v nadmorskej výške 510 – 800 m, so spádom 2-50%. Na dne dominujú skaly a štrk. Prietoky výraznejšie kolíšu, maximálne sú na jar a minimálne na jeseň.

Druhové zloženie:

Reozoostón tvoria: prúdom unášané organizmy, prevládajú vírniky a plazivky.

Makrozoobentos tvoria: podenky, pošvatky, potočníky a dvojkrídlovce.

Ichtyofauna: *Cottus gobio* (Hlaváč bieloputvý), *Salmo trutta* (Pstruh potočný), *Thymallus thymallus* (Lipeň timianový), *Phoxinus phoxinus* (Čerebľa pestrá), *Alburnoides bipunctatus* (Ploska pásavá), *Chondrostoma nasus* (Podustva severná), *Leuciscus leuciscus* (Jalec maloústy).

Z ďalších druhov stavovcov viazaných na vodné prostredie a priľahlé brehové porasty sa vyskytujú skokan hnedý (*Rana temporaria*) ropucha bradavičnatá (*Bufo bufo*), rybárik riečny (*Alcedo atthis*), hýľ karmínový (*Carpodacus erythrinus*), vodnár potočný (*Cinclus cinclus*), trasochvost horský (*Motacilla cinerea*), dulovnica väčšia (*Neomys fodiens*), dulovnica menšia (*Neomys anomalus*), vzácnne vydra riečna (*Lutra lutra*) a ďalšie.

Biotop ľudských sídiel (antropogénne biotopy) – sídelná časť zóny obce a ich okolie.

Druhové zloženie:

myš domová (*Mus musculus*), potkan obyčajný (*Rattus norvegicus*), kuna skalná (*Martes foina*), lasica obyčajná (*Mustella mivalis*), hranostaj obyčajný (*Mustella erminea*), vzácnne tchor obyčajný (*Putorius putorius*), jež východoeurópsky (*Erinaceus europaeus*).

Z vtákov: beloritky obyčajné (*Delichon urbica*), žltouchvost domové (*Phoenicurus ochruros*) a vzácnne mucháre sivé (*Muscicapa striata*), škorec obyčajný (*Sturnus vulgaris*), žltouchvost hôrny (*Phoenicurus phoenicurus*), sýkorka veľká (*Parus major*), sýkorka belasá (*Parus caeruleus*), zriedkavo netopiere. V záhradách: zelinky obyčajné (*Carduelis chloris*), stehlíky konôpkáre (*Carduelis cannabina*), drozdy čierne (*Turdus merula*) a hrdličky záhradné (*Streptopelia decaocto*).

4.8 Environmentálne záťaž

Za environmentálnu záťaž sa považuje také znečistenie podzemnej vody, pôdy a horninového prostredia, ktoré presahuje stanovené kritériá pre koncentráciu znečisťujúcich látok ustanovených v právnych predpisoch. Pritom stačí, aby bola prekročená miera kritérií jednej znečisťujúcej látky v uvedených zložkách životného prostredia.

Tab. č.22 Prehľad environmentálnych záťaží (ďalej len EZ)

Obec	Počet lokalít vrátane pravdepodobných EZ	Počet sanovaných/rekultivovaných lokalít
Divinka	0	0

(Zdroj: SAŽP 2015)

Podľa registra environmentálnych záťaží sa v záujmovom území navrhovanej činnosti nevyskytujú environmentálne záťaž.

4.9 Zdravotný stav obyvateľstva

Kvalita životného prostredia, ekonomická a sociálna situácia, životný štýl, úroveň zdravotníckej starostlivosti a výživové návyky sú hlavné faktory ovplyvňujúce zdravotný stav obyvateľstva. Rizikové faktory sú jednak špecifické pre každé ochorenie, ale na druhej strane, mnoho ochorení má rovnaké rizikové faktory. V niektorých prípadoch faktor môže byť pre jedno ochorenie rizikový a pre druhé ochranný. Spoločné pre tieto rizikové faktory je vlastnosť, že sa vyskytujú v definovanom prostredí, ktoré buď podporuje ich prítomnosť, a tým umožňuje ich pôsobenie, alebo sa snaží ich prítomnosti zabrániť. Prostredie sa tým stáva jedným z hlavných determinantov zdravia. Samozrejme, jedná sa o široko chápané prostredie a nie len o životné prostredie.

Determinanty zdravia sú teda také vlastnosti a ukazovatele, ktoré ovplyvňujú prítomnosť a rozvoj rizikových faktorov ochorení.

Najznámejšie skupiny determinantov zdravia sú demografické a biologické determinanty (vek, pohlavie, národnosť, atď.), socio-ekonomické determinanty (životný štýl, vzdelanie, zamestnanie, sociálne kontakty, atď.), prostredie (životné aj pracovné) a zdravotníctvo.

Dobrá kvalita životného prostredia človeka, výrazne ovplyvňujúca jeho zdravie, je súhrnom dobrej kvality ovzdušia, vody i potravín. Na udržanie rovnováhy v organizme je však okrem toho potrebné optimálne zužitkovanie prijímaných látok, ako aj harmonický vzťah k prostrediu, čo vyžaduje psychickú vyrovnanosť a zdravý životný štýl.

Základným ukazovateľom úrovne životných podmienok obyvateľstva a úmrtnostných pomerov je stredná dĺžka života pri narodení. Medzi ďalšie ukazovatele zaradujeme celkovú úmrtnosť, dojčenskú a novorodeneckú úmrtnosť, štruktúru príčin smrti a ďalšie. Pôrodnosť a úmrtnosť sú dva hlavné demografické procesy, ktoré významne ovplyvňujú populačný vývoj.

Ukazovateľ: Stredná dĺžka života pri narodení

Dôležitým ukazovateľom je stredná dĺžka života pri narodení, ktorá vyjadruje počet rokov,

ktorých sa dožije novorodenec za predpokladu zachovania úmrtnostnej situácie v období jej výpočtu.

Od roku 1970 do roku 2012 sa stredná dĺžka života v SR zvýšila u mužov zo 66,7 na 72,5 a u žien zo 72,9 na 79,9 rokov. I napriek tomuto predĺženiu strednej dĺžky života pri narodení tento ukazovateľ nedosiahol hranicu európskeho priemeru. V rámci okresov Žilinského kraja boli zaznamenané v okrese Žilina pomerne vysoké hodnoty strednej dĺžky života u mužov aj u žien.

Tab. č. 23 Stredná dĺžka života pri narodení v období 2012 – 2015

Územie	Muži e^M_0	Ženy e^Z_0
okres Žilina	72,95	80,33
Žilinský kraj	72,67	80,60
Slovenská republika	72,5	79,9

(Zdroj: ŠÚ SR, RegDat 2015)

Ukazovateľ: Pôrodnosť (natalita)

Okres Žilina patrí z hľadiska pôrodnosti k priemerným okresom v rámci Žilinského kraja. Najnižšia pôrodnosť v obci Divinka v období rokov 2007 až 2015 bola v roku 2007 a naopak najvyššia pôrodnosť v obci bola v roku 2012. V rámci okresu Žilina bola najnižšia pôrodnosť v roku 2007 a najvyššia v roku 2011.

V období rokov 2007 až 2015 sa priemerná hodnota živonarodených na 1000 obyvateľov pohybuje v obci Divinka na úrovni 12,43 ‰ a v okrese Žilina dosiahla pôrodnosť priemernú hodnotu 10,61 ‰.

Tab. č. 24 Natalita v období 2007 – 2015 (v ‰)

Územie	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
obec Divinka	5,708	21,018	9,836	13,556	11,055	13,848	11,846	12,56	11,439
okres Žilina	9,774	9,924	11,083	10,664	11,604	10,888	10,541	10,096	10,892
SR	10,086	10,613	11,301	11,126	11,267	10,274	10,13	10,158	10,256

(Zdroj: ŠÚ SR, RegDat 2015)

Prirodzený prírastok v obci má klesajúci trend, nakoľko počet narodených sa s postupom času znižuje. Nižšia natalita je spôsobená predovšetkým zvýšenými životnými nákladmi a nákladmi na výchovu dieťaťa. Uvedený trend je charakteristický pre väčšinu obcí na Slovensku. V súčasnosti je možné uvažovať s rastom počtu obyvateľov predovšetkým pri posilnení migrácie smerom do obce. V prípade prisťahovania nových obyvateľov, predovšetkým mladých rodín, by v budúcnosti mohlo dôjsť k postupnému zlepšeniu demografického profilu obce a zabezpečeniu stabilnejšej základne pre dlhodobý rast počtu obyvateľov prirodzenou cestou.

Ukazovateľ: Celková úmrtnosť (mortalita)

Výška ukazovateľov celkovej úmrtnosti závisí nielen od ekonomických, kultúrnych, životných a pracovných podmienok, ale bezprostredne ju ovplyvňuje veková štruktúra obyvateľstva. Starnutie populácie sa odráža tiež v náraste úmrtnosti, ktorá sa v období rokov 2007 až 2015 v obci Divinka pohybuje od 3,015 ‰ do 16,593 ‰ a v okrese Žilina od 9,435 ‰ do 10,051 ‰.

V období rokov 2007 až 2015 sa priemerná hodnota celkovej úmrtnosti v obci Divinka pohybuje na úrovni 8,50 ‰ a v okrese Žilina na úrovni 9,73 ‰.

Tab. č. 25 Mortalita v období 2007 – 2015 (v ‰)

Územie	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
obec Divinka	12,557	16,593	6,557	9,385	3,015	10,88	6,91	5,797	4,766
okres Žilina	9,591	10,051	9,938	9,435	9,595	9,796	9,961	9,339	9,847
SR	9,98	9,836	9,768	9,843	9,617	9,701	9,625	9,477	9,928

(Zdroj: ŠÚ SR, RegDat 2015)

Ukazovateľ: Dojčenská a novorodenecká úmrtnosť

Ukazovateľom hygienickej a kultúrnej úrovne života obyvateľstva a meradlom zdravotníckej starostlivosti je novorodenecká úmrtnosť (podiel novorodencov, ktorí zomierajú do 28 dní od narodenia) a dojčenská úmrtnosť (počet novorodencov zomretých do 1 roka života na 1000 živonarodených detí). Z dlhodobejšieho hľadiska možno pozitívne hodnotiť vývoj dojčenskej a novorodeneckej úmrtnosti, úrovňou ktorej sa začíname približovať k vyspelým európskym krajinám.

Celkovo pozitívne možno hodnotiť vývoj dojčenskej úmrtnosti, keď došlo k jej poklesu z 10,229 ‰ v roku 1996 na úroveň 5,126 ‰ v roku 2015. Obdobná situácia je aj v prípade novorodeneckej úmrtnosti, keď bol zaznamenaný pokles na 3,255 ‰ v roku 2015 oproti 6,903 ‰ v roku 1996.

Tab. č. 26 Novorodenecká a dojčenská úmrtnosť

Územie	Novorodenecká úmrtnosť v ‰				Dojčenská úmrtnosť v ‰			
	1996	2000	2002	2015	1996	2000	2002	2015
obec Divinka	0,00	0,00	83,333	0,00	0,00	0,00	83,333	0,00
okres Žilina	2,74	5,047	7,067	3,529	6,575	6,94	8,481	4,118
SR	6,903	5,385	4,681	3,255	10,229	8,576	7,632	5,126

(Zdroj: ŠÚ SR, RegDat 2015)

V roku 2002 dosiahla dojčenská aj novorodenecká úmrtnosť v obci Divinka hodnotu 83,33 ‰. Okrem tohto roku bola v období 1996 - 2009 v obci nulová dojčenská a novorodenecká úmrtnosť. V okrese Žilina je priemerná hodnota dojčenskej úmrtnosti v sledovanom období 5,55 ‰ a v prípade novorodeneckej úmrtnosti 3,56 ‰.

Štruktúra úmrtnosti

V úmrtnosti podľa príčin smrti dominuje v obci Divinka úmrtnosť na nádorové ochorenia, keď na túto príčinu v roku 2013 v obci zomrelo 2 osoby, v okrese Žilina 404 osôb a v SR

až 13 183 osôb. V Žilinskom okrese ako aj v SR dominuje úmrtnosť na ochorenia obehovej sústavy, predovšetkým ischemické choroby srdca, keď v roku 2013 v SR zomrelo na túto príčinu 12 789 osôb, z toho 322 v okrese Žilina a z toho 1 v obci Divinka. Ďalšími skupinami v poradí najčastejších príčin úmrtia sú choroby tráviacej sústavy, poranenia, otravy, vonkajšie príčiny a choroby dýchacej sústavy.

4.10 Syntéza hodnotenia súčasného stavu kvality životného prostredia

Environmentálna regionalizácia SR na základe komplexného zhodnotenia stavu ovzdušia, podzemnej a povrchovej vody, pôdy, horninového prostredia, bioty a ďalších faktorov vymedzuje 5 stupňov kvality životného prostredia (SAŽP 2010). Záujmové územie sa nachádza na rozhraní Bielokarpatského regiónu 1. environmentálnej kvality - prostredia vysokej kvality a Žilinského regiónu 2 environmentálnej kvality.

Regióny 1. environmentálnej kvality pokrývajú predovšetkým prostredie vysokej kvality (1. stupeň), pričom najmä v ich okrajových, niekedy aj centrálnych častiach sa môže vyskytnúť prostredie vyhovujúce (2. stupeň). Lokálne sú prítomne v regiónoch 1. environmentálnej kvality aj enklávy prostredia mierne narušeného (3. stupeň), spravidla najčastejšie v blízkosti väčších sídelných zoskupení.

Predchádzajúce analýzy jednotlivých zložiek životného prostredia, ktoré vychádzajú z úrovne vyššej krajinnopriestorovej jednotky korešpondujú s environmentálnou regionalizáciou územia Slovenska (SAŽP 2010). Pokiaľ na základe vykonaných analýz abiotických, biotických a socioekonomických podkladov o území vytvoríme zjednodušený model krajinnopriestorového komplexu na úrovni záujmového priestoru získame homogénny priestorový areál (typ KEK) s rovnakými krajinnopriestorovými vlastnosťami. Identifikované typy krajinnopriestorových komplexov (typ KEK) na záujmovom území:

- KEK - polygón vodného toku
- KEK - polygón brehových porastov a pobrežných pozemkov

Na základe interpretácie vlastností jednotlivých krajinnopriestorových komplexov a požiadaviek navrhovanej činnosti (vstupy a výstupy) môžeme identifikovať environmentálne problémy a limity (hmotné a nehmotné prvky) vo vzťahu k známym rizikám, ktoré navrhovaná činnosť predstavuje.

Súčasnú environmentálnu situáciu v širšom záujmovom území:

Abiotický komplex krajiny

- Znečistenie povrchových vôd v sídelnej jednotke.
- Znečistenie ovzdušia (v línii okolo cesty č. III/50755).

Biotický komplex krajiny

- Eutrofizácia povrchových vôd – zmeny vo vodnom ekosystéme.
- Absencia brehových porastov v zastavanej časti obce.

Socioekonomický komplex krajiny

- Nerozvinutá sociálna infraštruktúra.
- Zvýšené povodňové riziko pre ľudské sídla.

- Automobilová doprava vedená cez sídelný útvar.

Identifikované limity (vyplývajúce z legislatívy) vo vzťahu k známym vplyvom, ktoré navrhovaná činnosť predstavuje:

- Kvalita vôd podľa zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách.
- Nariadenia vlády č. 269/2010 Z. z. ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd.
- Ochrana ovzdušia podľa zákona č. 137/2010 Z. z. o ovzduší.
- Hladina hluku vo vonkajšom priestore stanovená podľa vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z. z. ktorým sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v hodnotách 50 dB pre dennú dobu, 50 dB pre večer a 45 dB pre noc (22:00-06:00).
- Nakladanie s odpadmi stanovené podľa zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a VZN Divinka.
- Zákon č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia v znení neskorších predpisov.

Identifikované krajinno-ekologické limity:

- miestny hydrický biokoridor – vodný tok Divina,
- hodnotná drevinnú vegetáciu v území (sprievodná drevinná vegetácia vodných tokov mimo zastavaného územia),
- rybársky revír Slovenský rybársky zväz č. 3-0680-4-1 potok Divina od cestného mosta Žilina Bytča pri obci Divinka po pramene, MsO Žilina, lososové vody pstruhové.

Za najväznejší environmentálny aspekt v obci Divinka možno považovať ovplyvňovanie kvality povrchových vôd spôsobované absenciou kanalizácie a čistiarne odpadových vôd a zvýšené povodňové riziko pre ľudské sídla.

Vzhľadom na rozsah identifikovaných limitov vyskytujúcich sa v dotknutom území a skutočnosť, že krajinny priestor prepojený s najbližším okolím nepredstavuje územie, v ktorom by navrhovaná činnosť bola vylúčená alebo územie so synergickým efektom nepriaznivých faktorov možno konštatovať, že územie je vhodné pre navrhovanú činnosť.

IV. Základné údaje o predpokladaných vplyvoch činnosti na životné prostredie a možnostiach opatrení na ich zmiernenie

1. Požiadavky na vstupy

Úprava vodného toku Divina na prietok Q_{100} je navrhovaná v katastrálnom území obce Divinka v úseku situovanom v zastavanom území obce. Dotknutý vodný tok predstavuje v tomto území prírodný líniový krajinny prvok, ktorý dotvára súčasnú krajinnú štruktúru s významnými ekologickými a environmentálnymi funkciami. Navrhované technické riešenie protipovodňových úprav na toku zachováva smerové pomery toku (pôvodné trasovanie) s využitím prírodných materiálov a výsadbou sprievodných brehových porastov. Úprava dotknutého úseku koryta toku nespôsobuje nový záber krajinného priestoru.

Záber pôdy

Územie určené na realizáciu protipovodňových opatrení zasahuje do koryta vodného toku a pobrežných pozemkov. Trvalý záber poľnohospodárskeho pôdneho fondu alebo lesných pozemkov pri výstavbe objektov protipovodňovej ochrany nie je potrebný.

Chránené územia, chránené stromy a pamiatky

Navrhovaná výstavba objektov protipovodňovej ochrany svojim situovaním v krajine nezasahuje do chránených území, chránených krajinných prvkov, prírodných pamiatok, chránených stromov podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny.

Výrub drevín

Navrhovaná úprava tokov si nevyžaduje výrub drevín, ktoré podliehajú súhlasu orgánu ochrany prírody podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny.

Ochranné pásma

Okrajovou časťou záujmového územia preteká kanál Váhu, ktorého I. ochranné pásmo je od hrádze VD Hričov 6 m, II. ochranné pásmo 20 m.

Pásma ochrany verejných vodovodov a verejných kanalizácií sú vymedzené najmenšou vodorovnou vzdialenosťou od vonkajšieho pôdorysného okraja vodovodného potrubia a kanalizačného potrubia na obidve strany:

- 1,5 m pri verejnom vodovode a kanalizácii do priemeru 500 mm vrátane,
- 2,5 m pri verejnom vodovode a kanalizácii nad priemer 500 mm.

Ochranné pásmo cintorína

- 50 m od oplotenia (zák.č. 470/2005 Z. z.).

Ochranné pásmo lesa

V riešenom území je potrebné rešpektovať ochranné pásmo lesa podľa § 10 zák.č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov, do vzdialenosti 50 m od hranice lesného pozemku smerom von z lesa.

Chránené ložiskové územia a dobývacie priestory

- plnej miere rešpektovať chránené ložisko nerastných surovín – stavebný materiál. Ložisko cca z jednej polovice patrí do k.ú. obce Divinka, druhá cca polovica do k.ú.mestskej časti Žilina - Považský Chlmec (lokalita Plešie).

V zmysle zákona č. 656/2004 Z. z. je potrebné dodržať pásmo ochrán od osi plynovodu na každú stranu

Ochranné pásmo od STL plynovodu na každú stranu

- STL vo voľnom teréne 4 m
- STL zastavané územie 1 m
- Regulačná stanica..... 8 m

Bezpečnostné pásmo od plynovodu na každú stranu

- STL vo voľnom teréne 10 m
- STL zastavané územie určuje dodávateľ plynu
- Regulačná stanica..... 50 m

Spotreba stavebných materiálov a vody

Stavebné konštrukcie a materiály - potoku v obci Divinka sú oporné múry železobetónové, záhozové a rovnaninové brehové opevnenia, priečne stupne guľatinové, kameninové, prefabrikáty opevnenia.

Základné použité materiály navrhovaných konštrukcií sú betón C16/20, 25/30, betonárska výstuž, prefabrikované panely obkladové IZT 18/10. V rámci stavebno-montážnych prác je potrebné zabezpečiť zdroj vody. Možným zdrojom vody je odber vody z miestneho vodného toku. O súhlase na odber vody je potrebné požiadať príslušný orgán štátnej vodnej správy obvodný úrad životného prostredia.

Elektrická energia

V rámci zariadenia staveniska sa neuvažuje s výstavbou dočasnej el. prípojky. Zváranie el. oblúkom bude zabezpečené pomocou mobilných zväracích agregátov.

Vykurovanie

Vzhľadom na charakter navrhovanej stavby sa zásobovanie teplom nevyžaduje.

Nároky na dopravu a inú infraštruktúru

Dopravne je územie navrhovaných protipovodňových objektov napojené na miestne komunikácie a štátnu cestu č. III/50755.

Požiadavky na pracovné sily

Predpokladaný počet zamestnancov počas výstavby objektov protipovodňovej ochrany je 10 pracovníkov.

2. Údaje o výstupoch

Emisie do ovzdušia

Krátkodobé pôsobenie: etapa stavebných prác

V etape stavebných prác sa očakáva znečistenie ovzdušia emisiami z mobilných zdrojov (dopravných mechanizmov), prechodné zvýšenie úrovne hluku a zvýšenie sekundárnej prašnosti v dôsledku dopravy stavebného materiálu na stavenisko.

Obdobie negatívneho pôsobenia týchto činiteľov bude obmedzené na dobu výstavby, kedy sa budú vykonávať zemné práce a zakladanie objektov. Negatívne sprievodné javy stavebnej činnosti v území majú priestorové a časové ohraničenie a je predpoklad, že ich pôsobenie zasiahne najbližšie rodinné domy.

Dlhodobé pôsobenie: etapa prevádzkovania

Zriadenie objektov protipovodňovej ochrany neprináša do územia zdroje znečisťovania ovzdušia a samotné prevádzkovanie týchto objektov nepôsobí na kvalitu ovzdušia. Sekundárne sa predpokladá malé zvýšenie imisí v ovzduší vplyvom mechanizmov v prípade údržby navrhovaných vodných stavieb, čo bude mať z hľadiska časového pôsobenia krátkodobý charakter.

Zdrojom znečisťujúcich látok z mobilných zdrojov znečisťovania ovzdušia budú:

- automobilová technika (znečisťujúce látky NO_x, CO, VOC, sekundárne TZL).

Prevádzkovanie navrhovaných vodných stavieb zvýši znečistenie vonkajšieho ovzdušia veľmi malou mierou.

Emisie do vôd

Krátkodobé pôsobenie: etapa stavebných prác

Technologický postup pri výstavbe objektov protipovodňovej ochrany nekladie osobitné nároky na potrebu vody. Potrebu technologickej vody bude zabezpečovať dodávateľ stavebných prác samostatne v priestore mimo dotknutého územia (výroba betónových zmesí a pod.). V prípade potreby technologickej vody je potrebné zabezpečiť zdroj vody. Možným zdrojom vody je odber vody z vodného toku. O súhlase na odber vody je potrebné požiadať príslušný orgán štátnej vodnej správy obvodný úrad životného prostredia.

Počas výstavby vodných stavieb bude zhotoviteľ stavby povinný zabezpečiť dočasné šatne a hygienické zariadenia (mobilné bunky) pre pracovníkov s pravidelným odvozom splaškových odpadových vôd do čistiarne odpadových vôd.

Dlhodobé pôsobenie: etapa prevádzkovania

Samotná prevádzka objektov protipovodňovej ochrany nebude produkovať odpadové vody. Potencionálne znečistenie povrchových a podzemných vôd môže nastať v prípade havarijného úniku ropných látok z mechanizácie, ktorá bude vykonávať údržbu vodných stavieb. Z uvedeného dôvodu bude potrebné klásť zvýšený dôraz na technický stav mechanizácie, ktorá bude určená k údržbe vodných stavieb.

Odpadové hospodárstvo

Predpoklad vzniku odpadov počas realizácie stavby

Počas výstavby sa predpokladá vznik najmä ostatných druhov odpadov zo stavebnej činnosti, pričom spôsob nakladania s týmito odpadmi musí byť zosúladený s platnými právnymi predpismi v oblasti odpadového hospodárstva. Za odpadové hospodárstvo v priebehu výstavby bude zodpovedať dodávateľ stavby, ktorý bude plniť všetky povinnosti pôvodcu odpadov.

Predpoklad vzniku odpadov pri výstavbe

Očakáva sa produkcia odpadov kategórie: ostatný – O, a v malej miere nebezpečný – N podľa vyhlášky MŽP SR č. 365/2015 Z. z. o kategorizácii odpadov – Katalóg odpadov.

Tab. č.27 Prehľad produkovaných odpadov

Kód	Názov odpadov	Kategória	Množstvo t
150101	Obaly z papiera a lepenky	O	0,15
150102	Obaly z plastov	O	0,10
150104	Obaly z kovu	O	0,20
150110	Obaly obsahujúce zvyšky nebezpečných látok, alebo kontamin. nebezp. látkami	N	0,02
170107	Zmesi betónu, tehál, obkladačiek, dláždic a keramiky iné ako uvedené v 170106 (neobsahujúce nebezpečné látky)	O	0,40
170201	Drevo	O	0,30
170203	Plasty	O	0,05

170405	Železo a oceľ	O	0,50
170506	Výkopová zemina iná ako uvedená v 170505	O	12,0

Kategória: O-ostatný, N-nebezpečný

Spôsob nakladania s odpadmi:

Odpady:

- výkopová zemina (170506) bude využitá v obci Divinka v mieste stavby na terénne úpravy,
- odvoz na skládku resp. na zhodnotenie (150102, 170107, 170203).
- odovzdané oprávnenej osobe na materiálové zhodnotenie (170201, 150104, 170405).
- odovzdané oprávnenej osobe na nakladanie s nebezpečným odpadmi (150110).

Nakladanie s odpadmi počas prevádzky vodných stavieb

Samotná prevádzka objektov protipovodňovej ochrany nebude produkovať odpady. Malé množstvo ostatných odpadov môže vznikáť pri údržbe jednotlivých objektov.

Tab. č.28 Prehľad produkovaných odpadov počas prevádzky

Kód	Názov odpadov	Kategória
170201	Drevo	O
170203	Plasty	O
170405	Železo a oceľ	O
170506	Výkopová zemina iná ako uvedená v 170505	O

Kategória: O-ostatný

Vyprodukované odpady budú uložené v kontajneroch na to určených a bude zabezpečené ich zhodnotenie alebo zneškodnenie vo vhodných zariadeniach v pravidelných intervaloch v spolupráci so zmluvným partnerom, ktorý bude držiteľom potrebných oprávnení.

Hluk

Krátkodobé pôsobenie: etapa výstavby

K ovplyvňovaniu dotknutého územia zvýšenou hladinou hluku počas výstavby bude dochádzať predovšetkým pri zemných prácach, stavebných prácach, doprave materiálov a konštrukcií. Z hľadiska pôsobenia sa jedná sa o hluk krátkodobý, neperiodický.

Vzhľadom na umiestnenie jednotlivých stavenísk predstavujú stavebné práce zvýšenie úrovne hladiny hluku a je predpoklad, že ich pôsobenie zasiahne najbližšie rodinné domy.

Dlhodobé pôsobenie: etapa prevádzkovania

Navrhované objekty protipovodňovej ochrany nebudú zdrojom hluku. Zvýšená úroveň hluku v okolí objektov protipovodňovej ochrany sa bude vyskytovať len v čase údržby vodných stavieb.

Zdroje hluku:

- automobilová doprava (príjazdová komunikácia),
- mechanizácia vykonávajúca údržbu vodných stavieb.

Navrhovaná činnosť neprispieva k trvalému zvýšeniu úrovne hluku v dotknutom území.

Žiarenia a iné fyzikálne polia

Výstavba a prevádzka objektov protipovodňovej ochrany nebude zdrojom rádioaktívneho alebo elektromagnetického žiarenia.

Vibrácie

Výstavba a prevádzka objektov protipovodňovej ochrany nebude zdrojom vibrácií.

3. Údaje o predpokladaných priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie

Údaje o predpokladaných priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie, ktoré spracovateľ na súčasnej úrovni poznania zámeru i dotknutého územia očakáva, sú uvedené v kapitole o základných údajoch zámeru a o jeho predpokladaných priamych a nepriamych vplyvoch.

Priame vplyvy

Abiotický komplex krajiny

- Ovplyvnenie kvality ovzdušia (automobilová doprava).
- Ovplyvnenie kvality vody (etapa výstavby vodných stavieb).
- Ovplyvnenie horninového prostredia a pôdy (zakladanie objektov).

Biotický komplex krajiny

- Ovplyvnenie drevinnej vegetácie (výsadba drevín).
- Ovplyvnenie biotopov.
- Ovplyvnenie miestnych biokoridorov (vodný tok Divina).
- Ovplyvnenie dotknutých vodných tokov a ich biocenóz.

Socioekonomický komplex krajiny

- Ovplyvnenie obyvateľstva (zníženie povodňového rizika).
- Ovplyvnenie vodného hospodárstva.
- Ovplyvnenie rybárstva.

Predpokladané vplyvy predstavujú vplyvy pozitívne aj negatívne. Z hľadiska kvantifikácie a intenzity pôsobenia nepredstavujú negatívne vplyvy významnú úroveň vplyvov na jednotlivé zložky životného prostredia alebo obyvateľstvo. Negatívne vplyvy je možné minimalizovať vhodnými opatreniami, ktoré uvádzame v predkladanom zámere.

Nepriame vplyvy

Navrhovaná činnosť vzhľadom na svoju povahu (protipovodňové opatrenia) a charakter využívania krajiny nevyvolá negatívne nepriame vplyvy na životné prostredie. Pozitívnym vplyvom je zníženie povodňového rizika, ktoré sa prejaví na prevencii nepriaznivých následkov povodní na ľudské zdravie, životné prostredie, kultúrne dedičstvo a na hospodársku činnosť.

4. Hodnotenie zdravotných rizík

Znečisťujúce látky pochádzajúce z priemyslu, poľnohospodárstva a ďalších zdrojov sú pre ľudský organizmus cudzorodé a v závislosti od ich charakteru a kvantity ohrozujú resp. narušujú zdravie človeka. Na zhoršené zdravie obyvateľov a ich zvýšenú úmrtnosť v niektorých regiónoch jednoznačne vplyva znečistené alebo poškodené životné prostredie, kombinované so životným štýlom, úrovňou zdravotníckej starostlivosti i fyzickou (genetickou) dispozíciou. Environmentálny aspekt však na viacerých lokalitách výrazne dominuje a prostredníctvom škodlivých látok má karcinogénne, teratogénne a ďalšie nepriaznivé účinky na ľudské zdravie a vek. Exaktné výskumy napríklad štatisticky preukázali, že 60-90% rakovinových ochorení je spôsobených stavom životného prostredia.

Záujmové územie je podľa uvedených informácií o súčasnom stave životného prostredia a environmentálnej regionalizácie Slovenskej republiky (SAŽP 2010) situované na rozhraní Bielokarpatského regiónu 1. environmentálnej kvality - prostredia vysokej kvality a Žilinského regiónu 2. environmentálnej kvality.

Regióny 1. environmentálnej kvality pokrývajú predovšetkým prostredie vysokej kvality (1. stupeň), pričom najmä v ich okrajových, niekedy aj centrálnych častiach sa môže vyskytnúť prostredie vyhovujúce (2. stupeň). Lokálne sú prítomné v regiónoch 1. environmentálnej kvality aj enklávy prostredia mierne narušeného (3. stupeň), spravidla najčastejšie v blízkosti väčších sídelných zoskupení.

Úprava dotknutého úseku vodného toku prináša do zastavaného územia obce Divinka dočasné zhoršenie kvality životného prostredia, časovo ohraničené obdobím výstavby (hlučnosť, prašnosť, produkcia emisií z mechanizmov) a priestorovo obmedzené na okolie staveniska.

Stavebné práce súvisiace s výstavbou protipovodňových opatrení na vodnom toku nemajú charakter činností s produkciou významného množstva látok alebo faktorov, ktoré by mohli mať negatívny dopad na zdravotný stav obyvateľstva a významný vplyv na zložky životného prostredia dotknutého územia.

V čase prevádzkovania vodnej stavby budú v dotknutom území prevládať priaznivé faktory pre obyvateľov širšieho územia z hľadiska ochrany územia pred zaplavením vodou z vodných tokov, na ktorých sa navrhujú protipovodňové opatrenia.

5. Údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti na chránené územia

V záujmovom území sa podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v platnom znení uplatňuje prvý stupeň ochrany. Na území určenom k realizácii vodnej stavby alebo blízkom okolí sa nenachádzajú ekologicky významné biotopy, resp. významné segmenty krajiny z hľadiska ochrany prírody.

Vtáčie územia sa v záujmovom území nevyskytujú (Územia NATURA 2000 v SR, ŠOP SR B.Bystrica, 2011).

Územia európskeho významu sa v záujmovom území nevyskytujú (Územia NATURA 2000 v SR, ŠOP SR B.Bystrica, 2011).

6. Posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a časového priebehu pôsobenia

Etapa výstavby

Úprava vodného toku Divina na prietok Q_{100} si vyžaduje v etape stavebných prác vykonávanie činností, ktoré prinášajú do územia viac rušivých faktorov. Obdobie pôsobenia nepriaznivých faktorov sa viaže na predpokladaný čas výstavby 18 mesiacov, pričom z hľadiska intenzity pôsobenia rušivých faktorov je významný prvá etapa stavebných prác spojených so zakladaním stavebných objektov, odvozom zeminy a dovozom stavebného materiálu a pod. Činnosti súvisiace so stavebnými prácami budú produkovať predovšetkým hluk, sekundárnu prašnosť a emisie z dopravy a strojných zariadení. Nepriaznivé faktory sprevádzajúce stavebnú činnosť možno zmierniť vhodnými organizačnými opatreniami s využitím danosti územia a širšieho okolia. Priaznivým sociálno-ekonomickým faktorom etapy výstavby je vytvorenie pracovných príležitostí.

Etapa prevádzky

Navrhovaná činnosť vzhľadom na svoju povahu (protipovodňové opatrenia) a charakter využívania krajiny nevyvolá významné negatívne vplyvy na životné prostredie. Pozitívnym nepriamym vplyvom je zníženie povodňového rizika, ktoré sa prejaví na prevencii nepriaznivých následkov povodní na ľudské zdravie, životné prostredie, kultúrne dedičstvo a na hospodársku činnosť.

Vplyvy na abiotický komplex krajiny

6.1 Horninové prostredie, pôda a geomorfologické pomery

Etapa výstavby

Pri výstavbe objektov protipovodňovej ochrany sa nepredpokladá negatívne ovplyvnenie geodynamických javov a geomorfologických pomerov dotknutého územia. Vlastná príprava územia začne prípravou staveniska a realizáciou zemných prác. V rámci realizácie výkopových prác dôjde k presunu určitej časti hmôt. Narušenie horninového prostredia bude zodpovedať hĺbke zakladania jednotlivých stavebných objektov.

Znečistenie pôdy v priebehu stavebných prác môže byť spôsobené predovšetkým havarijným únikom ropných látok z dopravných a stavebných mechanizmov. V pláne realizácie investičnej akcie musí byť stanovený spôsob riešenia týchto situácií tak, aby nedošlo k znečisteniu pôdy ani horninového prostredia.

Etapa prevádzky

Po ukončení stavebnej činnosti nebude dochádzať k negatívnym vplyvom na horninové prostredie a pôdu.

6.2 Ovzdušie

Etapa výstavby

V etape výstavby sa očakáva zhoršenie kvality ovzdušia v okolí prístupových komunikácií k jednotlivým stavebným objektom a na staveniskách a ich bezprostrednom okolí. Zvýšená

intenzita dopravy a stavebná činnosť stavebných mechanizmov zapríčinia zvýšenie sekundárnej prašnosti a zvýšenie znečistenia ovzdušia emisiami zo spaľovacích motorov. Doprava stavebného materiálu a stavebnej techniky na staveniská predstavuje krátkodobý vplyv, ktorý môže byť minimalizovaný využitím alternatívnych spôsobov dopravy v podmienkach komunikačnej dostupnosti územia. Krátkodobé zhoršenie kvality ovzdušia bude mať priamy dopad na obyvateľov najbližších rodinných domov.

Etapa prevádzky

Podľa právnych predpisov na úseku ochrany ovzdušia (zákon č. 137/2010 Z. z. o ovzduší) navrhovaná činnosť neprináša do územia zdroje znečisťovania ovzdušia. Samotné prevádzkovanie protipovodňových objektov neprináša zvýšenie znečistenia vonkajšieho ovzdušia. Sekundárne sa predpokladá malé zvýšenie imisí v ovzduší vplyvom mobilných zdrojov znečisťovania ovzdušia - mechanizmov zabezpečujúcich udržiavacie práce, čo bude mať z hľadiska časového pôsobenia krátkodobý charakter.

6.3 Podzemná a povrchová voda

Etapa výstavby

Z hľadiska možných vplyvov na povrchovú vodu počas výstavby je zvýšená možnosť priameho prieniku kontaminantov produkovaných pri výstavbe objektov protipovodňovej ochrany najmä častí, ktoré sa zakladajú priamo v koryte vodného toku. Zásahy do koryta vodného toku budú znamenať krátkodobé priame znečistenie vôd zakalením, ktoré však na rozsah stavebných prác bude mať lokálny charakter a krátkodobé trvanie.

Z hľadiska možných kontaminantov pôjde predovšetkým o znečistenie nerozpustnými látkami (zákal, zanášanie dna vodného toku, zmena režimu toku, ukladanie dnových sedimentov), ropnými látkami (z dopravných prostriedkov a stavebných mechanizmov). Tieto vplyvy sa prejavia následne aj na biologickej rovnováhe vody uvedených tokov (biotopy vodnej flóry a fauny a dnových sedimentov).

Vzhľadom na existenciu vzájomnej interakcie povrchových a podzemných vôd v záujmovom území (predovšetkým alúvia tokov) je možné očakávať, že ovplyvnenie povrchových vôd v území sa prejaví aj následným vplyvom na podzemné vody. Najviac ohrozené sú podzemné vody plytkého obehu v náplavoch tokov. Znečistenie vôd v dotknutých povrchových tokoch zvýšeným obsahom nerozpustených látok môže následne vyvolať procesy zanášanie koryta a tým výrazne ovplyvniť vzájomné vzťahy medzi povrchovými a podzemnými vodami.

Etapa prevádzky

Vybudovanie objektov protipovodňovej ochrany nebude mať nepriaznivý vplyv na kvalitu povrchových a podzemných vôd. Samotné prevádzkovanie týchto objektov nepredstavuje nebezpečenstvo pre kvalitu povrchových a podzemných vôd za predpokladu, že bude dodržiavaný prevádzkový poriadok údržby a opráv vodných stavieb.

Vplyvy na biotický komplex krajiny

6.4 Vplyv na genofond a biodiverzitu

V období výstavby objektov protipovodňovej ochrany sa predpokladá najväčší rozsah priamych zásahov do prírodného prostredia. Zásadný dopad na biotopy predstavujú zemné

práce, pri ktorých dochádza k úplnej likvidácii vegetačného krytu a zásahy do koryta dotknutého úseku vodného toku. Na plochách, ktoré budú zastavané (základové konštrukcie, oporné múry) bude likvidácia rastlinstva trvalá, o tieto zábery sa zmenší plocha súčasných biotopov. Na plochách dočasného záberu bude vegetačný kryt obnovený. Výstavba objektov protipovodňovej ochrany bude mať na plochách stavebných zásahov za následok čiastočnú zmenu alebo narušenie biotopov vodných tokov a biotopov brehových porastov.

Vplyvy na biotopy brehov a tečúcich vôd :

- zásahy do koryta vodného toku,
- znečistenie toku výkopovými prácami,
- čiastočná úprava dna a brehov dotknutého úseku vodného toku.

Živočíšstvo

V prípade živočíšstva sa ťažisko vplyvov prejaví počas výstavby. Priamy dopad budú mať zemné práce, pri ktorých budú rušené jedince niektorých druhov, najmä bezstavovcov prípadne drobné zemné cicavce, či plazov a obojživelníky viazané na biotopy brehových porastov.

Z hľadiska dopadu činnosti na biotopy živočíchov je tento málo významný, nakoľko zásah do biotopov predstavuje plošne malý záber krajinného priestoru pre umiestnenie objektov protipovodňovej ochrany a zároveň sa v území vytvoria podmienky pre vznik nových biotopov (nové plochy pre brehové porasty) ktoré sú dôležité z hľadiska diverzity a trofických podmienok živočíšstva.

Negatívny vplyv na živočíchy predstavuje najmä rušenie hlukom produkovaným zo stavebnej činnosti. Výstavba objektov protipovodňovej ochrany bude mať lokálny a priestorovo ohraničený charakter a to v úseku úpravy (651 m) vodného toku a jeho blízkeho okolia. Celkovo možno vplyv hodnotiť ako dočasný, pokiaľ bude realizovaný vo vhodnom období nepredpokladá sa, že sa trvalo zníži biodiverzita v území alebo početnosť a vývoj populácií. Zásadnejší vplyv by mohla mať realizácia výstavby v jarnom období, kedy prebieha hniezdenie a vyvážanie mláďat. U bežných a hojných druhov vyskytujúcich sa v záujmovom území ovplyvní prerušenie vývoja populáciu len sezónne, u niektorých nenáročných druhov je možné aj náhradné hniezdenie v inom priestore.

Z hľadiska zásahov do biotopov vodných tokov dôjde lokálne k zníženiu hustoty populácií bentických organizmov – bezstavovcov žijúcich na dne alebo v dne koryta, čo spôsobí zníženie potravovej základne pre ichtyofaunu a jej dočasné migrovania do iných častí toku.

Vplyv na živočíšstvo prevádzkou objektov protipovodňovej ochrany je daný predovšetkým charakterom stavieb (nepredstavuje významný bariérový prvok v krajine) a úrovňou rušivých vplyvov, ktoré sa v území budú vyskytovať len v krátkom časovom úseku údržby a opráv týchto vodných stavieb. Technické riešenie objektov protipovodňovej ochrany na toku a projektovaná úprava toku neblokujú migráciu rýb, vytvárajú prekážky na dne tokov a pobreží s vznikom nových úkrytov pre ichtyofaunu (teritoriálne druhy rýb, najmä pstruh). Výstavba stupňov, ktoré majú zmierniť pozdĺžny tok odstupňovaním, znížiť odtokovú rýchlosť, zadržiavať naplaveniny a chrániť hlavné objekty pred skorým zanášaním naplaveninami významne nenarušujú kontinuitu vodného toku. Vyšší vodný stĺpec malých prietokov zabezpečí sústredovací účinok vysunutých pätičiek brehového opevnenia. Čiastočnému zacloneniu koryta napomôže po vzraste výsadba sprievodnej drevinnej vegetácie. Prevádzkovanie objektov protipovodňovej ochrany nepredstavuje činnosť, ktorá môže mať negatívny vplyv na vodný tok a jeho ekologické funkcie.

Vplyvy na socioekonomický komplex krajiny

6.5 Krajinná štruktúra a vzhľad krajiny

V sekundárnej krajinnej štruktúre dotknutého územia výstavbou objektov protipovodňovej ochrany pribudnú nové technické prvky. Na dotknutom území výstavby nastane len čiastočná zmena vo využití krajinného priestoru v dôsledku zásahu do časti prírodnej línie dotknutých vodných tokov. Vodné stavby vzhľadom na projektované parametre a navrhované stavebné materiály opticky vytvoria technické prvky, ktorý budú postupne začlenené do krajiny. Z krajinárskeho hľadiska vzniknú v území nové technické prvky, čo však vzhľadom na charakter stavieb neprinesie významnú zmenu estetiky krajinného prostredia. Vybudovaním objektov protipovodňovej ochrany nedôjde k významnému zásahu do scenérie krajiny nakoľko vodná stavba je navrhovaná v nive vodného toku tak, že nedôjde k ovplyvneniu celkového vzhľadu príslušného územia.

6.6 Funkčné využitie územia

Z hľadiska funkčného využitia dotknutého územia navrhované protipovodňové opatrenia neprinášajú zmeny, ktoré by v území podstatne menili spôsob jeho využitia.

Navrhované technické opatrenia spomaľujú odtok vody z povodia do toku Divina a zároveň chránia územie pred zaplavením povrchovým odtokom.

6.7 Obyvateľstvo

Výstavba objektov protipovodňovej ochrany je navrhovaná v intraviláne obce Divinka na vodnom toku Divina v blízkosti ľudských sídiel. Stavebné aktivity vzhľadom na lokalizáciu jednotlivých stavebných objektov negatívne ovplyvnia malú časť obyvateľov obce, ktorých rodinné domy sa nachádzajú v blízkosti staveniska. Obdobie pôsobenia nepriaznivých faktorov sa viaže na predpokladaný čas výstavby 18 mesiacov, pričom z hľadiska intenzity pôsobenia rušivých faktorov je významný prvá etapa stavebných prác spojených so zakladaním stavebných objektov, realizáciou výkopov stavebných jám, dovozom stavebného materiálu a pod. Činnosti súvisiace so stavebnými prácami budú produkovať predovšetkým hluk, sekundárnu prašnosť a emisie z dopravy a strojných zariadení. Tieto nepriaznivé faktory možno zmierniť vhodnými organizačnými opatreniami s využitím danosti územia a širšieho okolia. Priaznivým sociálno-ekonomickým faktorom etapy výstavby je vytvorenie pracovných príležitostí.

Etapa prevádzkovania

V čase prevádzkovania vodnej stavby budú v dotknutom území prevládať priaznivé faktory pre obyvateľov širšieho územia z hľadiska ochrany územia pred zaplavením vodou z vodného toku, na ktorom sa navrhujú protipovodňové opatrenia.

6.8 Sociálna infraštruktúra a služby

Zriadenie a prevádzka objektov protipovodňovej ochrany priamo neovplyvňuje sociálnu infraštruktúru. V oblasti preventívnej ochrany obyvateľstva, ochrany majetku, životného

prostredia, kultúrneho dedičstva a hospodárskej činnosti v území protipovodňové opatrenia zohrávajú významnú sociálnu funkciu.

6.9 Infraštruktúra

Vybudovanie a prevádzka navrhovaných objektov protipovodňovej ochrany nebude mať negatívny vplyv na existujúcu technickú infraštruktúru v území. Z hľadiska prevencie a ochrany územia prináša navrhovaná činnosť zníženie rizika poškodenia technických prvkov infraštruktúry.

6.10 Doprava

Intenzita dopravy v čase výstavby bude mať za následok zvýšenie zaťaženia prístupových komunikácií k staveniskám. Negatívne ovplyvnenie dopravnej situácie sa významne neprejaví nakoľko rozsah navrhovaných stavieb si nevyžaduje rozsiahlu prepravu materiálu.

Pred začatím stavby bude nevyhnutné za spolupráce investora a dodávateľa stavby dohodnúť obmedzenie verejnej dopravy po miestnych komunikáciách. Návrh dopravného značenia vrátane obmedzení na štátnej ceste v úseku výjazdu na ňu musí byť konzultovaný a schválený príslušným dopravným inšpektorátom.

V období prevádzkovania protipovodňových objektov sa nepredpokladá výrazný nárast dopravy na prístupových komunikáciách, čo vyplýva z charakteru stavby a potreby jej údržby.

6.11 Chránené územia a ekologicky významné segmenty krajiny

V záujmovom území sa podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v platnom znení uplatňuje prvý stupeň ochrany. Na ploche určenej k realizácii stavby sa nenachádzajú ekologicky významné biotopy, resp. významné segmenty krajiny z hľadiska ochrany prírody. Navrhovaná výstavba nezasahuje do žiadnych maloplošných chránených území. V území sa nenachádza chránený strom podľa § 49 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v platnom znení.

Navrhované protipovodňové úpravy nezasahujú do území, ktoré sú zahrnuté do národného zoznamu chránených vtáčích území, schváleného vládou SR uznesením č. 636 zo dňa 9. júla 2003.

Navrhované protipovodňové úpravy nezasahujú do území, ktoré sú zahrnuté do národného zoznamu území európskeho významu (vrátane navrhovaného doplnenia tohto zoznamu 08.2011), schváleného vládou SR uznesením č. 239 zo dňa 17. marca 2004.

Územný systém ekologickej stability

Umiestnenie objektov protipovodňovej ochrany na vodnom toku Divina zasahuje do miestneho hydrického biokoridoru v úseku navrhovanej úpravy 651 m. Stavebné úpravy v koryte toku majú charakter zásahov do biokoridorov (korytá vodných tokov, brehy vodných tokov, brehový porast), ktoré trvale neprerušujú ich priechodnosť a kontinuitu. Obmedzenie funkcie biokoridoru má krátkodobý charakter a viaže sa na obdobie výstavby protipovodňových objektov.

6.12 Rekreačia a turizmus

Realizácia navrhovanej činnosti neovplyvní rekreačný potenciál obce Divinka.

6.13 Poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo

Navrhovaná činnosť nezasahuje do obhospodarovania krajiny. Z hľadiska prevencie a ochrany územia prináša navrhovaná činnosť zníženie rizika poškodenia poľnohospodársky využívannej pôdy a lesných pozemkov.

6.14 Priemysel

Vplyvy na priemyselnú výrobu sa nepredpokladajú.

6.15 Sumarizácia vplyvov

Na základe identifikovaných vplyvov navrhovanej činnosti na jednotlivé komplexy krajiny a ich vlastností bola vypracovaná hodnotiacia schéma.

Tab. č. 29 Schéma hodnotenia

Vplyvy na životné prostredie	Významnosť vplyvov									
	Nulový variant					Realizačný variant				
	N	S	V	K	D	N	S	V	K	D
Abiotický komplex krajiny										
Horninové prostredie, pôda a geomorfologické pomery	X				X	X				X
Podzemná a povrchová voda	X				X		X			X
Ovzdušie		X+		X			X-		X	
Havarijná ohrozenosť (vôd)		X+			X		X-		X	
Biotický komplex krajiny										
Rastlinstvo	X				X		X-		X	
Živočíšstvo	X				X		X-		X	
Socioekonomický komplex krajiny										
Krajinná štruktúra a vzhľad krajiny	X				X	X				X
Funkčné využitie územia	X				X	X				X
Obyvateľstvo			X-		X-		X-	X+	X	X
Sociálna infraštruktúra a služby	X				X	X				X
Infraštruktúra			X-		X			X+		X
Doprava	X			X		X	X-		X	X
Hluk	X			X		X	X-		X	X
Chránené územia a ekologicky významné segmenty krajiny	X				X	X-	X-		X	X

Rekreácia a turizmus	X				X	X				X
Poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo	X				X	X				X
Priemysel	X				X	X				X

Vysvetlivky: N – nevýznamný, S – málo významný až stredne významný, V – významný, K – krátkodobý, D - dlhodobý X neutrálny X- negatívny X+ pozitívny

Interpretácia hodnotenia

Na základe celkového hodnotenia vplyvov realizácie navrhovanej činnosti na abiotický, biotický a socioekonomický komplex krajiny s porovnaním nulového variantu a variantu realizačného, berúc do úvahy súčasný stav kvality životného prostredia v navrhovanom území možno konštatovať, že realizáciou navrhovanej činnosti dôjde k vplyvom na:

Abiotický komplex krajiny

- Ovpłyvnenie horninového prostredia na úrovni nevýznamnej.
- Ovpłyvnenie geomorfologických pomerov na úrovni nevýznamnej.
- Ovpłyvnenie pôdy na úrovni nevýznamnej.
- Ovpłyvnenie povrchových a podzemných vôd na úrovni málo významnej, krátkodobo negatívnej (etapa stavebných prác), dlhodobo nevýznamnej (etapa prevádzkovania).
- Ovpłyvnenie kvality ovzdušia na úrovni málo významnej, krátkodobo negatívnej (etapa stavebných prác), nevýznamnej dlhodobo (etapa prevádzkovania).
- Havarijná ohrozenosť vôd na úrovni málo až stredne významnej, krátkodobo negatívnej (etapa stavebných prác), dlhodobo nevýznamnej (etapa prevádzkovania).

Biotický komplex krajiny

- Ovpłyvnenie rastlinstva na úrovni málo významnej, krátkodobo negatívnej (etapa výstavby odstránenie vegetácie), málo významnej dlhodobo (etapa prevádzkovania).
- Ovpłyvnenie živočíšstva na úrovni stredne významnej, krátkodobo negatívnej (etapa výstavby), málo významnej dlhodobo (etapa prevádzkovania).

Socioekonomický komplex krajiny

- Ovpłyvnenie krajinej štruktúry a vzhľadu krajiny na úrovni nevýznamnej v dlhodobom pôsobení v realizačnom variante aj v nulovom variante.
- Ovpłyvnenie funkčného využitia krajiny na úrovni nevýznamnej v dlhodobom pôsobení v realizačnom variante aj v nulovom variante.
- Ovpłyvnenie obyvateľstva v prípade nulového variantu na úrovni významnej dlhodobo negatívnej (ohrozenie obývaného územia povodňami).
- Ovpłyvnenie obyvateľstva v prípade realizačného variantu na úrovni málo významnej negatívnej krátkodobo (etapa stavebných prác), dlhodobo na úrovni významnej pozitívnej (ochrana pred povodňami).
- Ovpłyvnenie sociálnej infraštruktúry a služieb na úrovni nevýznamnej dlhodobo.
- Ovpłyvnenie infraštruktúry v prípade nulového variantu na úrovni významnej dlhodobo negatívnej (ohrozenie infraštruktúry povodňami).
- Ovpłyvnenie infraštruktúry v prípade realizačného variantu na úrovni významnej pozitívnej dlhodobo (ochrana infraštruktúry pred povodňami).
- Ovpłyvnenie dopravy na úrovni málo významnej krátkodobo negatívnej (etapa stavebných prác), dlhodobo na úrovni nevýznamnej (etapa prevádzkovania).

- Ovplyvnenie hluku na úrovni málo až stredne významnej, krátkodobo negatívnej (etapa stavebných prác), dlhodobo nevýznamnej (etapa prevádzkovania).
- Ovplyvnenie ekologicky významných segmentov krajiny (miestny biokoridor - vodný tok) na úrovni stredne významnej negatívnej krátkodobo (etapa stavebných prác), dlhodobo na úrovni málo významnej negatívnej (etapa prevádzkovania).
- Ovplyvnenie rekreácie a turizmu na úrovni nevýznamnej.
- Ovplyvnenie poľnohospodárstva a lesného hospodárstva na úrovni nevýznamnej.
- Ovplyvnenie priemyslu na úrovni nevýznamnej.

7. Predpokladané vplyvy presahujúce štátne hranice

Realizácia navrhovanej činnosti nebude vzhľadom na svoje umiestnenie a charakter produkovať emisie alebo iné vplyvy, ktoré by prispievali k diaľkovému znečisteniu alebo cezhraničnému negatívne vplyvu na zložky životného prostredia susedných štátov.

8. Vyvolané súvislosti, ktoré môžu spôsobiť vplyvy s prihliadnutím na súčasný stav životného prostredia v dotknutom území

Navrhovaná činnosť „Preventívne opatrenia a ochrana pred povodňami v obci Divinka“ je situovaná v zastavanom území obce Divinka. Dostupnosť záujmového územia a existujúca infraštruktúra nevyvoláva žiadne ďalšie investičné akcie, ktoré by ovplyvňovali súčasný stav životného prostredia v dotknutom území.

9. Ďalšie možné riziká spojené s realizáciou činnosti

Metódou analýzy, syntézy a následnej evalvácie krajinnoekologických podkladov o dotknutom území sme dospeli k záveru, že v priebehu výstavby a bežnej prevádzky objektov protipovodňovej ochrany nie je predpoklad vzniku rizík, ktoré by mali významný vplyv na kvalitu životného prostredia v navrhovanom území v návaznosti na širšie okolie.

Potencionálne ohrozenie zložiek životného prostredia v dotknutom území:

- únik škodlivých látok,
- vznik požiaru,
- mimoriadne situácie pri živelných pohromách (veterná smršť, povodeň, zemetrasenie),
- mimoriadne situácie ohrozenia zdravia, bezpečnosti a majetku.

Jedná sa predovšetkým o nepredvídateľné mimoriadne situácie, ktoré možno minimalizovať preventívnymi opatreniami. Opatrenia navrhujeme v časti zámeru Opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov.

10. Opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov činnosti

Ochrana prírody

- Výsadbu drevín navrhnúť z miestnych vhodných druhov.
- Osevnú zmes pre zatrávenie plôch zostaviť tak, aby obsahovala semená základných miestnych druhov prirodzených trávnych porastov.

Ochrana pôdy

- Výkopovú zeminu použiť na spätný zásyp výkopov a terénne úpravy.
- Po ukončení stavebných prác dočasne zabrané plochy rekultivovať.

Obmedzenie sekundárnej prašnosti

- Pri stavebných prácach vhodnými technickými a organizačnými opatreniami minimalizovať prašnosť a sekundárnu prašnosť z dopravy (vlhčenie prístupových komunikácií v letných mesiacoch).
- Pri manipulácii so sypkými materiálmi treba vhodnými technickými a organizačnými prostriedkami minimalizovať sekundárnu prašnosť (prekrytie prepravovaných sypkých materiálov).
- Zabezpečiť účinnú techniku pre čistenie komunikácií predovšetkým pri zemných prácach a ďalšej výstavbe vrátane zberu tuhých nečistôt.
- Všetky opatrenia realizované k obmedzeniu prašnosti zaradiť do prevádzkových predpisov a oboznámiť pracovníkov s týmito opatreniami.

Ochrana podzemných a povrchových vôd

- Zabezpečiť dobrý technický stav dopravných a stavebných strojov z hľadiska možnosti úniku ropných produktov a vykonávať preventívne kontroly.
- Neskladovať pohonné hmoty a mazivá na stavenisku, manipuláciu so škodlivými látkami obmedziť na minimum.
- V prípade úniku škodlivých látok postupovať podľa havarijného plánu a s kontaminovanou zeminou prípadne i vodou zachádzať v súlade so zákonom o odpadoch a súvisiacimi predpismi.
- Stavebnú techniku a mechanizáciu odstavovať na zabezpečenej ploche.

Obmedzenie hluku a vibrácií

- Používať iba zariadenia a motorové vozidlá v riadnom technickom stave.
- Vylúčiť stavebné práce v čase nočného klľudu a dňoch pracovného pokoja.

Bezpečnosť a plynulosť dopravy

- Pred začatím stavby zabezpečiť obmedzenie verejnej dopravy po miestnej komunikácii.
- Obmedzenia na štátnej ceste v úseku výjazdu na ňu schváliť dopravným inšpektorátom PZ.
- Zabezpečiť čistenie všetkých mechanizmov pri opúšťaní areálu staveniska.

Nakladanie s odpadmi

- Zabezpečiť triedenie stavebných odpadov, nakladanie s odpadmi vykonávať v súlade s platnou legislatívou odpadového hospodárstva.
- Vyprodukované odpady neskladovať na stavenisku, priebežne ich odovzdávať na zhodnotenie alebo zneškodnenie oprávneným osobám.

Protihavarijné opatrenia

- Zabezpečiť vypracovanie plánu preventívnych opatrení na zamedzenie vzniku neovládateľného úniku nebezpečných látok do životného prostredia a na postup v prípade ich úniku pre etapu stavebných prác.

Etapa prevádzkovania (údržba a oprava vodných stavieb)

Ochrana prírody a krajiny

- Vykonať všetky potrebné opatrenia na zabránenie šíreniu invázných druhov rastlín ohrozujúcich autochtónnu vegetáciu v miestach zasiahnutých výstavbou navrhovanej činnosti.

Ochrana podzemných a povrchových vôd

- Zabezpečiť dobrý technický stav dopravných a stavebných strojov z hľadiska možnosti úniku ropných produktov a vykonávať preventívne kontroly.
- V prípade úniku škodlivých látok postupovať podľa havarijného plánu a s kontaminovanou zeminou prípadne i vodou zachádzať v súlade so zákonom o odpadoch a súvisiacimi predpismi.

Obmedzenie hluku a vibrácií

- Používať iba zariadenia a motorové vozidlá v riadnom technickom stave.
- Vylúčiť práce v čase nočného kľudu a dňoch pracovného pokoja.

Protihavarijné opatrenia

- Pravidelne vykonávať poučenie pracovníkov o postupe pri úniku škodlivých látok do životného prostredia.

Nakladanie s odpadmi

- Vyprodukované odpady odovzdávať na zhodnotenie alebo zneškodnenie oprávneným osobám.

Kompenzačné opatrenia

- Realizovať projekt vegetačných úprav brehov vodných tokov v súlade s požiadavkami príslušných orgánov ochrany prírody a krajiny a obce Divinka.

Návrh monitoringu

- Pravidelne sledovať výskyt invázných druhov rastlín.
- Pravidelne sledovať stavebnotechnický stav vodných stavieb.
- Vykonávať školenia pracovníkov so zameraním na riešenie havarijných situácií a mimoriadnych situácií a na bezpečnosť pri práci.

11. Posúdenie očakávaného vývoja územia, ak by sa činnosť nerealizovala

Pod nultým variantom sa v danom prípade rozumie stav územia bez zriadenia protipovodňových opatrení v sídelnej zóne obce Divinka. Koryto vodného toku Divina nie je v časti zastavaného územia (intravilán obce) upravené za účelom ochrany proti povodňam. Prietok neupraveným korytom dotknutého úseku vodného toku ohrozuje pri povodňových stavoch existujúcu zástavbu s prilahlými pozemkami a zároveň svojou eróznou činnosťou spôsobuje nestabilitu svahov (najmä v blízkosti miestnej komunikácie a súkromných pozemkov).

Predmetom navrhovaných protipovodňových opatrení je stavebnotechnická úprava toku Divina v dĺžke 651 m, vybudovanie regulácie s dimenzovaním kapacity koryta a stavebných objektov na toku na prietok Q_{100r} . Celkový stav predmetného úseku vodného toku je nevyhovujúci. Dochádza k podmieňaniu svahov a zvýšená erózna činnosť je riziková najmä počas povodňových stavov. Vodný tok je súčasťou príčinou výrazných poškodení koryta v obci a vysokého povodňového ohrozenia najmä intravilánu obce. Po skúsenostiach so zvýšenou frekvenciou výskytu povodňových prietokov pravdepodobnosti 20 – 50_r počas posledných rokov je namiesto požiadavky správcu i investora dimenzovať kapacitu koryta na prietok Q_{100r} .

Z hľadiska predikcie kvality životného prostredia v prípade nultého variantu v záujmovom území možno na základe vyhodnotenia vplyvov navrhovanej činnosti na jednotlivé zložky životného prostredia konštatovať, že nulový variant v prípade výskytu povodňových prietokov môže s veľkou pravdepodobnosťou znamenať ohrozenie ľudí a ich obydli s priamym nepriaznivým dopadom na životné prostredie v zasiahnutom území.

Navrhované protipovodňové opatrenia na vodnom toku majú charakter preventívnych opatrení a sú zamerané na zníženie povodňového rizika na povodňami ohrozovanom území, na predchádzanie záplavám spôsobovanými povodňami a na zmiernenie nepriaznivých následkov povodní na ľudské zdravie, životné prostredie, kultúrne dedičstvo a na hospodársku činnosť.

12. Posúdenie súladu navrhovanej činnosti s platnou územnoplánovacou dokumentáciou a ďalšími relevantnými strategickými dokumentmi

Navrhovaná činnosť má charakter zabezpečenia ochrany pred povodňami zvýšením miery ovládateľnosti vývoja povodní tým, že sa vybudujú prijateľné ochranné objekty v horných úsekoch povodia riek. Pripravované technické opatrenia sú zaradené do dlhodobých opatrení strategického dokumentu „Program protipovodňovej ochrany v SR do roku 2010“, ktorý bol schválený uznesením vlády SR č.31/2000 a aktualizovaný v roku 2003.

13. Ďalší postup hodnotenia vplyvov s uvedením najzávažnejších okruhov problémov

Predkladaný zámer komplexne hodnotí vplyvy navrhovanej činnosti „Preventívne opatrenia a ochrana pred povodňami v obci Divinka“ na životné prostredie v krajinnom priestore situovanom v zastavanom území obce Divinka. Navrhované umiestnenie a technické riešenie vychádza zo zvýšenej frekvencie výskytu povodňových prietokov pravdepodobnosti 20 – 50_r počas posledných rokov, čo si vyžaduje dimenzovať kapacitu koryta na prietok Q_{100r} .

Metodický postup hodnotenia navrhovanej činnosti bol vykonaný v súlade so zákonom č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Význam očakávaných vplyvov bol vyhodnotený vo vzťahu k povahe a rozsahu navrhovanej činnosti, miestu vykonávania navrhovanej činnosti s prihliadnutím najmä na pravdepodobnosť vplyvu, rozsah vplyvu, pravdepodobnosť vplyvu presahujúceho štátne hranice, veľkosť a komplexnosť vplyvu, trvanie, frekvenciu a vratnosť vplyvu.

Na základe získaných výsledkov možno konštatovať, že navrhovaná činnosť v posudzovanom území neprináša závažné problémy, pre ktoré by bolo potrebné stanoviť ďalší postup hodnotenia vplyvov na životné prostredie.

V. Porovnanie variantov navrhovanej činnosti a návrh optimálneho variantu

Zámer je vypracovaný v jednom variante navrhovanej činnosti, nakoľko príslušný orgán Okresný úrad Žilina Žiline odbor starostlivosti o životné prostredie na základe odôvodnenej žiadosti navrhovateľa podľa ustanovenia § 22 ods. 6 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov upustil listom č. OU-ZA-OSZP-2016/035496-002/Hnl zo dňa 05.09.2016 od požiadavky variantného riešenia zámeru.

1. Tvorba súboru kritérií a určenie ich dôležitosti na výber optimálneho variantu

Súbor kritérií a určenia ich dôležitosti na výber optimálneho variantu vzhľadom na upustenie od variantného riešenia navrhovanej činnosti nebol realizovaný.

2. Výber optimálneho variantu alebo stanovenie poradia vhodnosti pre posudzované varianty

Vzhľadom na upustenie od variantného riešenia navrhovanej činnosti nebolo potrebné výber realizovať.

3. Zdôvodnenie návrhu optimálneho variantu

Predmetom protipovodňových úprav je úsek vodného toku tok Divina pretekajúci intravilánom obce. Koryto toku nie je v časti zastavaného územia (intravilán obce) upravené za účelom ochrany proti povodňam a stabilizácie toku.

Prietok neupraveným korytom v dotknutom úseku toku ohrozuje pri povodňových stavoch existujúcu zástavbu s prilahlými pozemkami a zároveň svojou eróznou činnosťou spôsobuje nestabilitu svahov (najmä v blízkosti miestnej komunikácie a súkromných pozemkov).

Predmetom navrhovaných protipovodňových opatrení je stavebnotechnická úprava toku v zastavanom území obce s dimenzovaním kapacity koryta a stavebných objektov na toku na prietok Q100 r. Prietoky vody v toku, ktorý prechádza obcou sa v posledných rokoch zvýšili z dôvodu výdatných dažďových zrážok a predstavuje riziko lokálnych záplav.

Vzhľadom na účel zabezpečiť preventívne protipovodňové opatrenia zamerané na zníženie povodňového rizika na povodňami ohrozovanom území a na zmiernenie nepriaznivých následkov povodní na ľudské zdravie, životné prostredie, kultúrne dedičstvo a na hospodársku činnosť možno konštatovať, že v danom prípade je vytypovaný kritický úsek vodného toku, čo predurčuje umiestnenie navrhovanej činnosti.

Technické riešenie v podstatnej miere vychádza z daných priestorových podmienok (výškové a smerové pomery) a možností zastavaného územia obce s vybudovanou infraštruktúrou. Pôvodná trasa koryta dotknutého úseku vodného toku ostane zachovaná.

Pri plnení podmienok a navrhnutých opatrení nie sú reálne riziká významných negatívnych dopadov na obyvateľstvo a životné prostredie. Realizácia protipovodňových opatrení v predkladanom variante prispieje k zníženiu povodňového rizika na povodňami ohrozovanom území, na predchádzanie záplavám spôsobovanými povodňami a na zmiernenie nepriaznivých následkov povodní na ľudské zdravie, životné prostredie, kultúrne dedičstvo a na hospodársku činnosť.

VI. Mapová a iná obrazová dokumentácia

1. Zoznam obrázkov

1. Situácia umiestnenia navrhovanej činnosti
2. Situovanie navrhovanej činnosti vo vzťahu k chráneným územiám
3. Situovanie navrhovanej činnosti vo vzťahu k územiám NATURA 2000

VII. Doplnujúce informácie k zámeru

1. Zoznam textovej a grafickej dokumentácie, ktorá sa vypracovala pre zámer a zoznam hlavných použitých materiálov

Predkladaný zámer bol vypracovaný na základe mapových, evidenčných, textových a grafických podkladov poskytnutých od hlavného projektanta Ing. Miloslava Remiša. Časť zámeru popisujúca technické riešenie stavby bola prevzatá z projektovej dokumentácie pre stavebné povolenie vypracovanej Ing. Miloslavom Remišom.

Príloha:

Upustenie od variantného riešenia ObÚŽP Žilina

Použitá literatúra

- BEDRNA, Z. et al. 1992. *Analýza a čiastkové syntézy zložiek krajinskej štruktúry*. Bratislava: Slovenská technická knižnica
- DRDOŠ, J. 1999 : *Geoekológia a environmentalistika, Prešovská Univerzita, Prešov, 1999*
- FUTÁK, J. 1980. *Fytogeografické členenie Slovenska 1:1 000 000*. In: Mazúr, E. et al., 1980: *Atlas SSR, Slovenský ústav geografie a kartografie SAV, Bratislava, 1980*.
- Kolektív, 1984 : *Hydrogeologická rajonizácia Slovenska, 2. vydanie, SHMÚ Bratislava*
- Kolektív, 1999 : *Kvalita povrchových vôd na Slovensku 1997 –1998, SHMÚ Bratislava*
- Kolektív, 1994 : *Všeobecná príručka k zákonu NR SR č. 127/1994 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, MŽP SR Bratislava, 1994*
- Kolektív, 1998 : *ÚPN VÚC Žilinského kraja, Žilina, 1998*
- Kolektív, 2003: *Národný zoznam navrhovaných chránených vtáčích území, MŽP SR Bratislava, 2003*
- KRIŠTÍN, A., KOCIAN, L., RÁC, P., 1995. *Červený (ekozozologický) zoznam vtákov (Aves) Slovenska* – In: Baláž, D., Marhold, K. & Urban, P. eds., *Červený zoznam rastlín a živočíchov Slovenska, Ochrana prírody 20 (Suppl.): 150-153*
- MAZÚR, E. et al., 1980: *Atlas SSR, Slovenský ústav geografie a kartografie SAV, Bratislava, 1980*.
- MARHOLD et al. 1998. *Zoznam nižších a vyšších rastlín Slovenska, Bratislava: Veda, 1998,*
- MICHALKO, J. et al. 1986. *Geobotanická mapa ČSSR, SSR. Bratislava: Veda, 1986, s.7–*

147.

MIKLÓS, L. – RUŽIČKA, M. 1979. *Základy ekologického hodnotenia územia*. Bratislava: SAV, 1982, s. 15-50.

MIKLÓS, L. 1989. *Teoretické a metodologické základy ekologizácie hospodárenia v krajine SVŠT*. Banská Štiavnica: CBEV-SAV, 1989

MIKLÓS, L. 1992. *Ekologizácia priestorovej organizácie, využitia a ochrany krajiny*. Bratislava: Slovenská technická knižnica, 1992

MIKLÓS, L. et al., 2002 : *ATLAS KRAJINY SR*, MŽP SR, 2002

RÚSES okresu Žilina aktualizácia, SAŽP, 2006 Žilina,

RUŽIČKA, M. 1996. *Biotopy Slovenska*. Bratislava: Ústav krajinne ekológie SAV, 1996

RIHÁLOVÁ, A. 2010. Územný plán obce Divinka, Obec Divinka, 2010

Stav a pohyb obyvateľstva Slovenskej republiky, Štatistický úrad SR, 2002

Ďalšie zdroje použitých informácií

<http://www.shmu.sk>

<http://www.sopsr.sk>

<http://www.environet.sk>

2. Zoznam vyžiadaných vyjadrení a stanovísk

1. Upustenie od variantného riešenia OÚ Žilina OSŽP
2. Hydrologické údaje o dotknutom vodnom toku SHMÚ 2016

3. Ďalšie doplňujúce informácie o doterajšom postupe prípravy zámeru a posudzovaní jeho predpokladaných vplyvov

Zámer „Preventívne opatrenia a ochrana pred povodňami v obci Divinka“ bol vypracovaný firmou ENGOM, s.r.o. v rozsahu stanovenom zákonom č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Ďalšie spracované podklady

1. PD stavby pre stavebné povolenie

VIII. Miesto a dátum vypracovania zámeru

Žilina, 08. 2016

IX. Potvrdenie správnosti údajov

1. Spracovatelia zámeru

ENGOM, s.r.o.

RNDr. Marian Gocál a kolektív

AQABEST Ing. Miloslav Remiš

2. Potvrdenie správnosti údajov podpisom oprávneného zástupcu

Navrhovateľ
Obec Divinka

Oprávnený zástupca navrhovateľa
Ing. Michal Krško

Spracovateľ
ENGOM, s.r.o.

Oprávnený zástupca
RNDr. Marian Gocál

PRÍLOHY